

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLER

XVI. ÉVFOLYAM, 41. SZÁM.

Debrecen, 1939 február 19 vasárnap

ÁRA: 24 FILLER.

Fogyasztás- emelés

Néha jó a nagy aktuális kérdések felett elsziklani és az úgynevezett részletkérdéseket is figyelemmel kísérni. Most is adódna belső és külföldi nagyobb esemény elég, de inkább nézzünk csak egy olyan kérdést, melyről mostanában kevés szó esik, amely érdekesség dolgában talán eltörpül az érdeklődést kiváltó nagyobb aktualitások mögött, de mégis jelentősége van, mégpedig nem is csekély.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara e heti közgyűlésén megragadta figyelmünket egy határozat, mely szerint a kamara a felszabadult városokban fogyasztás-csökkentő intézkedések létesítését kívánja. A visszakerült felvidéki városokból eltakarodtak a mammut és túlméretezett esch intézmények, a esch tisztviselők és egyéb alkalmazottak ezrei a felszabadítás előtt gyorsan elhordták sátorfájukat és így természetesen csökken a fogyasztó réteg. Ezek helyébe kér a kamara »fogyasztás-csökkentő« magyar intézményeket az ottani termelés, ipar és kereskedelem érdekében.

Helyes a kamara gondoskodása ebben a vonatkozásban a felvidéki városokról, de lehetetlen észre nem venni, hogy a fogyasztás-csökkenése nemcsak felvidéki jelenség, hanem tapasztalható az ország más vidékein is, elsősorban a Tisza-menti, beleértve városunkat is. A belső fogyasztás olyan gyenge, hogy — mint láthatjuk — az exporttevékenység és lehetőség legkisebb mértékű csökkenése is nyomban az állatárak letörését hozza magával. Az állatvásárok egyre lefele tendáló árszintje súlyosan érinti a gazdatisádsadalmat. És mi a következmény? A gazda, aki rendkívül alacsony áron kénytelen túladni állatait, veszít egyéb irányú fogyasztóképeségében, nem tud vásárolni, megrendelést eszközölni iparosnál stb. Így megy tovább a körforgás lefelé a fogyasztóképeség mélypontja felé. Az általános helyzet is mint kedvezőtlen tényező játszik közre. A belső forgalom kifejlődését irritálják különböző körülmények, úgy, hogy úgy a gazda, mint az iparos és kereskedő kénytelen számolni bevételének jelentős csökkenésével. Jellemző tünet, hogy bár olcsóbbodott az élet, esett a sertés és a marha ára, a piaci cikkekben is rég tapasztalt olcsóság következett be, mégsem emelkedik a fogyasztás.

Nem lekiesinyelhető probléma tehát a belső fogyasztás kérdése. Az ország fontos gazdasági érdekei függnek ahhoz, hogy megszűnjék az a stagnáció, mely napjainkban tapasztalható. Persze könnyebb a baj megállapítása, mint az orvos-ság megtalálása. Mindenesetre

Párizsban elfogták a debreceni pokolgépes merénylet tettesét?

— Tudósítás a 3-ik oldalon. —

Horthy kormányzó személyesen nyújtotta át a Munkácsnál megsebesült Kiss Ernő főhadnagynak a kitüntetését

Budapest, febr. 18. Munkácsen jan. 6-án súlyosan megsebesült Kiss Ernő főhadnagy, akit szombaton a Kormányzó Ur öfömméltósága kitüntetett a magyar érdem-

rend lovagkeresztjével, a hadiakit-ménnyel s kardokkal. Ezt a magas kitüntetést a Kormányzó Ur öfömméltósága a még sebesülten fekvő főhadnagynak szombaton az

esti órákban személyesen nyújtotta át az első honvéd helyőrségi kórházban. Ennél az aktusnál személyesen résztvett Bartha Károly honvédelmi miniszter is.

Gróf Teleki és Mussolini táviratváltása

A hagyományos olasz barátság a jövőben csak tovább erősödhet, ami az én szándékaimnak is megfelel, táviratozta Mussolini

Róma, febr. 18. Gróf Teleki Pál miniszterelnök hivatalba lépése alkalmából az alábbi táviratot intézte Mussolinihoz:

Amidőn Magyarország Főmméltóságú Kormányzója miniszterelnökké nevezett ki, sietek biztosítani Nagyméltóságodat, hogy elődeim nyomdokain haladva és az egész magyar nemzet érzelmeit hűven tolmácsolva, minden erőfeszitésem arra fog irányulni, hogy ápoljam és ha lehetséges, még jobban kimélyítsem az Olaszország és Magyarország között oly szerencsésen fennálló szoros kapcsolatokat és őszinte barátságot. Abban a reményben, hogy Nagyméltóságod a jövőben is fenn kívánja tartani Magyarország és a magyar kormány iránti baráti érzelmeitől vezérelt magatartását, kérem Nagyméltóságodat, fogadja nagyrabecsülésem kifejezését.

Gróf Teleki.

Mussolini miniszterelnök Teleki Pál gróf sürgönyére a következő távirattal válaszolt:

Köszönöm Nagyméltóságod szíves táviratát, amelyet a Kormányzó Ur öfömméltósága által minisz-

terelnökké történt kinevezése alkalmából hozzám intézett. Osztom Nagyméltóságod által kifejezett érzelmeiben és bizonyos vagyok benne, hogy a hagyományos olasz-magyar barátság a jövőben

csak tovább erősödhet, ami az én szándékaimnak is megfelel.

Kívánom, hogy Nagyméltóságod magas küldetése teljes sikerrel járjon.

Mussolini.

Gróf Teleki: Nevelői hivatást érezve megyek arra a helyre, ahová a Kormányzó Ur bizalma hiv

A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban szombaton búcsúzott el a miniszterium tisztviselői karától gróf Teleki Pál miniszterelnök, akitől Szily Kálmán államtitkár vett búcsút. Gróf Teleki Pál válaszában többek közt a következőket mondta:

— Be kell vallanom, nehezen megyek el innen, mert ehhez a hivatáshoz, a kultuszminiszterséghez közelebb álltam és jobban hozzá-nőttem egész multammal.

— Ma az a feladata egy miniszternek, hogy nemzetet neveljen. A

mai világ lelki és szellemi káoszában úgy érzem a vezető feladata a nevelői feladat. Magyar úton kell itt tartani a lelket abban a krízisben, melyben Európa hajója dobálózik. Magyar úton, tudva mindig nemcsak azt, hogy hová akarunk menni, hanem azt is, honnan jövőnk.

— Nekünk ma a felnötteket is nevelnünk kell és a nevelésügynek a munkásaira etekintetben is szerep vár. A magyar társadalom nem tudja megtalálni a maga hivatását, mert vagy politizál, vagy

első és legfőbb követelmény, hogy eltűnjenek azok a jelenségek, melyek károsan befolyásolják a gazdasági életet. Fontos, hogy azok a reformok, melyek napirenden vannak, higgadt légkörben minél előbb okos mértéktartással megoldassanak. Fontos, hogy az országban jobb közhangulat keletkezzék és megszűnjék a feszültség, melyben

a gazdasági tevékenység nem tud kifejlődni és lendületet venni.

Ne feledjük, hogy a belső fogyasztás csökkenése azonos az életviszonyok rosszabbodásával, az életstandard romlásával. Statisztika mutatja, hogy hárommillió nincstelen szegényes életmódja, még a jobb viszonyok között is, nem alkalmas a belső fogyasztás

olyan mérvű biztosítására, mint amit ez a lélekszám jelent. A tömegjólét emelése, a jobb anyagi helyzetben levők fogyasztási hajlandóságának emelése az egyedüli mód arra, hogy a belső fogyasztás emelkedjék és a mostanában lefelé mozgó körforgás felfelé lendüljön, mindenkinek biztosítva ebben a hazában a tisztas megélhetést.

Székegy, Győri és Morva'nál Debrecen, Ferenc József ut 67. sz. magyar ruhák

Készen és mértékszerint.

Tekérkösség.

Szabott árak.

egyletesdít játszik. Meg kell találni azt a középső utat, amelyen az egyes egyének társadalmi kötelességet végeznek a köz- és magánéletben való részvételük által.

— En tehát valahogyan nevelői hivatást érezve megyek arra a helyre, ahová a kormányzó úr öfjelműltósága — és valahogyan úgy érzem, hogy a nemzetnek velem egyforma érzése — hiv. Nem annyira azt értem ezzel, hogy a nemzet bizalmat előlegez nekem, ha-

nem inkább azt értem, hogy én érzek úgy, mint a nemzet.

— Ilyen érzésekkel megyek tehát a miniszterelnökségre és ott is tanítós bási fogok maradni. A tanító szeretetével megyek, de talán átvitt értelemben az osztályfőnöki könyvevel és nádpálcával is. Most már a kocka el van vetve, a munkát, amelyre vállalkoztam, meg kell jogni és megfogom, tudom, hogy nem könnyű.

Imrédy bucsuja a miniszterelnökség tisztviselőitől

Budapest, február 18. Szombaton délelőtt a miniszterelnökség tisztviselői elbűcsűztatták a távozó Imrédy Béla miniszterelnököt. A miniszterelnökség tisztviselői karában béró Vay László államtitkár vett bucsút a távozó Imrédy Béától.

Imrédy Béla válaszában visszatekintett miniszterelnöksége kilenc hónapjára. Kijelentette, hogyha talán nem is ért el mindent és nem is tudta révbe vezetni a nemzet hajóját, de úgy érzi, hogy nem végzett hiábavaló munkát. Ezután arról beszélt, hogy sokan úgy érzik, hogy a nemzet lelkében ma meghasonlás uralkodik. Ezek szerint tévednek, mert a nemzet lelkében egy nagy egység van alakulóban, amely harcokon, küzdelmeken, eszmék tisztázásán keresz-

tül vezet a célhoz. Meg van róla győződve, hogy ez az egység, amelynek kialakulásáért ő sokat tett, vállalta a harcot, ha szükséges volt és ebben a harcban sebet is kapott, rövidesen teljesen ki fog alakulni. Bízské erre a harca és a sebre, amelyet kapott ebben. Ezután kijelentette, hogy nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ő félreáll.

Bármilyen pontra is állítsa a sors, teljes odaadással fog küzdeni. — Nem vagyok az az ember — mondotta befejezésül —, aki elkedvetlenedik és félreáll.

A volt miniszterelnök egyébként rövidesen kiköltözködik a Sándorpalotában levő miniszterelnöki lakásból. Hfr szerint legalább egy időre Sopronba költözik.

Mit ír egy danz'gi lap a magyar kormányválságról

Varsó, február 18. A Danzigban megjelenő *Danzinger Vorposten* a Telek-kabinet megalakulásával kapcsolatban ezeket írja:

Az új miniszterelnök kijelentette, hogy kormánya az Imrédy által kezdeményezett s folytatott reformpolitika megalkuvás nélküli keresztülvitelét tűzte maga elé. Politikai körökben az a nézet, hogy amennyiben az ellenzék újból megakadályozná a munkát, szükség esetén felosztatják a házat. Az el-

lenzék az új kormánnyal szemben rendkívül nagy csalódást érez. Az a kísérlet, hogy Imrédy bukása után úgynevezett liberális koncentrikus kormányt alakítsanak, hajótörést szenvedett, mert sem a kormányzó, sem más mértékadó politikai tényező nem vette azt komolyan. A liberális-feudális-zsidó körök törekvésének egyetlen eredménye, hogy a kormánypárton belül a súlypont mindinkább jobbra tolódott.

A Kereskedelmi és Iparkamarák új kerületi beosztása és a kassai kamara felállítása

Budapest, febr. 18. A m. kir. minisztérium rendeletet adott ki a magyar Szent Koronához visszacsatolt területeknek kereskedelmi

és iparkamarái kerületi beosztása és a kassai Kereskedelmi és Iparkamara megalakítása tárgyában. A rendelet hangsúlyozza, hogy a Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítése folytán a kassai Kereskedelmi és Iparkamara újra felállítatik. A visszacsatolt felvidéki területek kereskedelmi és iparkamarái beosztásának megállapításával érintett kereskedelmi és iparkamarák új kerületi beosztásában a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara kerületébe tartozik Bihar vármegye, Hajdu, Jász-nagy-Kun-Szolnok, Szabolcs és Szatmár vármegye, valamint Debrecen sz. kir. város.

Megállapították a kereskedelmi tisztviselők, segédek és tanoncok legkisebb munkabérét

Budapest, február 18. A kereskedelmi miniszter megerősítette az illetékes bizottságnak a kereskedelmi tisztviselők, kereskedősegédek és kereskedőtanoncok legkisebb munkabéréit az ország egész területére kiterjedő hatállyal megállapító alábbi határozatát. A határozat alkalmazása szempontjából az ország területe három csoportra oszlik, úgy mint:

I. Budapest székesfőváros, továbbá Kispeszt, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok.

II. Az ország területén levő összes törvényhatósági jogú és az I. csoportba nem tartozó összes többi megyei városok.

III. Az ország területén levő összes községek.

A fizetendő legkisebb munkabérek a következők:

A) Főiskolai oklevéllel bíró tisztviselők, ha főiskolai képzettséget kívánó munkakört töltenek be (I., II. és III. területi csoportban havibér pengőben): 1. az első évben 150—150—150, 2. a második és harmadik évben 170—170—170, 3. a harmadik év után 200—200—200.

B) Eretrtségi, vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal bíró tisztviselő bármilyen munkakörben, valamint főiskolai oklevéllel bíró tisztviselők főiskolai képzettséget nem kívánó tisztviselői munkakörben: 1. tisztviselői szolgálatot még nem teljesített alkalmazottaknak

tisztviselői munkakörben eltöltött első (gyakornoki) évben 80—70—30, 2. a gyakornoki évet követő első évben 100—90—80, harmadszor a második és harmadik évben 120—110—95, 4. a negyedik és ötödik évben 125—120—110.

C) Pénztárkezelők, továbbá eretrtségi, vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal nem bíró tisztviselők bármilyen munkakörben 1. első és második évben 60—55—50, 2. a harmadik és negyedik évben 80—75—65, 3. öt és hatodik évben 100—90—80, 4. a hatodik év után 120—110—100.

D) Kereskedősegédek 1. az első évben 80—70—60, 2. a második és harmadik évben 100—90—80, 3. a harmadik év után 120—110—100.

E) Nyílt árusítási üzletek vezetői I. 200, II. 150, III. 100.

F) Tej vagy pékfiókok vezetői 80, 60, 40.

G) Tanoncok: 1. az első évben 30—30—25, 2. a második évben 40—35—25, 3. a harmadik évben 50—40—35, 4. eretrtségi vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal rendelkező tanoncoknak tanoncidőre 60—50—40 pengő.

A magasabb munkabéreszoportha való tartozásra igényt nyújtó szolgálati időbe azt a gyakorlatot is be kell számítani, amelyet az alkalmazott más munkaadótól megfelelő munkakörben betöltött.

A rendelet rendelkezéseinek megszegését büntetik.

Az első statáriális tárgyaláson 15 évi fegyházra ítélték a fiatalokú gyilkost

A statáriális rendelet megjelenése óta tegnap tartották az első rögtönítélő tárgyalást. A törvényes statáriális ötletanácsa elé került a bukkanonyosi véres lakodalmon elkövetett gyilkosság tettese, K. Tóth Ernő 19 éves gazdaglegény.

A statáriális bíróság elnöke, Csorba Sándor ismertette a vádiratot, mely szerint a múlt hét keddjén Bukkanonyos községben egy lakodalmon veszekedés támadt a legények között s K. Tóth Ernő ittasan Frommer pisztollyal belelőtt a tömegbe. A lövés Varga György asztalossegédet érte, aki a helyszínen meghalt.

Varga Bertalan, a meggyilkolt Varga György apja elmondta, hogy őt hívták ki az udvarra, hogy rendet csináljon a verekedők között. Bajnok József és K. Tóth Ernő amiatt veszték össze, hogy kinek a nőjátját játsza a cigány. Varga felszólította K. Tóth Ernőt, visszaadta a revolvert, erre K. Tóth elkáromkodta magát s a már előzőleg elövelt revolverével, a mintegy 150 főnyi tömeg közé lőtt. A golyó Varga Györgyöt találta, aki percek alatt meghalt. Több tanut hallgattak még ki, majd az orvosszakértő terjesztette elő véleményét.

Ezután az ügyész mondta el vádbeszédét, amelyben szándékos emberölés büntetése címén a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérte.

A védő kérte, hogy az ügyet utalják rendes bíróság elé.

K. Tóth Ernő az utolsó szó jogán kijelentette, hogy nagyon megbánta tettét. A bíróság este 7 órakor hirdette ki az ítéletet, mely szerint K. Tóth Ernőt bűnösnek

mondta ki a vádbeli cselekményben s ezért 15 évi fegyházra ítélte. Az ítéletben K. Tóth Ernő megnyugodott s az jogerőssé vált. Az indokolás szerint a törvény értelmében a szőlőt halállal kezelni volna büntetni, mivel azonban még nem töltötte be a husz évet, ezért 15 évi fegyházzal súfították.

Ujabb vaspárdista összeesküvés

Bukarest, febr. 18. A volt vaspárdisták összeesküvésének ügyében folytatott nyomozás az összeesküvésnek újabb részleteit felejtette fel. A nyilvánosságra került terv szerint az összeesküvők hatalmukba akarták keríteni a román főváros hadászati szempontból pontjait. Ezzel egyidejűleg 4 vaspárdista lefoglalta volna a Nemzeti Bank aranykészletét, Románia, a román Nemzeti Bank tisztviselője, Sargu, a gabonakiviteléi társaság alkalmazottja, Haid, a bukaresti rádióposta munkatársa, valamint Bades erótemi hallgató valólamást tett erről a tervről.

Víg színház

ZILAHY LAJOS
magyar filmremek:

Süt a nap

Nagy Alz, Olasz János.
Mály Gerő, Rózsahegyí. Pethes
Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor,
hétfőn 5, 7, 9 órakor

Linguaphone ~ Gramofon Rádiók

rendkívül olcsó kis és supergépek
Rádióalkatrészek — Akkumulátortöltések
Kerékpárok
gumik és alkatrészek, javítás.

Soltész — Kálvin-tér 2.

Március 15-én ünneplik az Ispotály fennállásának 410-ik évfordulóját

Az Ispotály fennállásának 410-ik évfordulóját március 5-én ünneplik. Az emlékünnepély délelőtt 10 órai kezdettel lesz az Ispotályi templomban. Bibliát olvas Felker János, prédikál Molnár Ferenc lelkipásztor. Kulesár Dezső segédlelkész megemlékezést nyújt az Ispotály alapítójáról s záróimát Molnár Gyula lelkipásztor mond.

Párizsban állítólag elfogták a debreceni pokolgépes merénylet egyik tettesét

A huszonöt évvel ezelőtt kibocsájtott nemzetközi körözlevél a. apján folyik a vizsgálat. Cataraura hasonló személy más bűncselekmény miatt került francia földön fogságba. Debrecenből megküldték az összes rá vonatkozó nyomozati adatokat

Szenzációs megkeresés érkezett a francia bűnügyi hatóságoktól a debreceni rendőrségre. Ez a megkeresés azért érdekes, mert szoros összefüggésben van azzal az aljas bombamerénnyel, mely 25 esztendővel ezelőtt történt Debrecenben. Az Iparkamara székházában lévő görög katolikus püspökség helyiségében 25 éve csomagban pokolgépet küldtek és a bomba felrobbant, horzalmos pusztítást okozva emberéletben és az épületben.

A magyar görög katolikus püspökség ellen elkövetett merénylet óriási felháborodást keltett az egész világon. A nyomozás széles mederben indult meg, megállapították a merénylők nevét, elfogták őket, de azok a kezek, melyek külföldről irányították az aljas merényletet, lehetővé tették, hogy a külföldön bujkáló tettesek hamis útlevellel menekülhessenek és eltűnjenek a detektívek elől. A nyomozás holtpontra jutott és nem sikerült bíróság elé állítani a merénylőket.

A nyomozás megállapította, hogy az egyik tettes Kirilow, a másik pedig Catarau Illés, a bukaresti hadiiskola oktatója. A magyar hatóságok erélyes nyomozása kézrekerítette a két tettest, de a bukaresti fogházból megszöktek és Corbeseu rendőrfőnök titkos megbízást adott ki, hogy a szökevényeknek a már ismert árnevükön kiállított útlevelaik helyett adjanak másik útleveléket, hogy román területre menekülni tudjanak.

Catarau új útlevelé Vasirescu Viktor névre volt kiállítva, míg társa Papure Jon nevet kapott.

A szökevényeknek sikerült is átjutni a határon. Catarau Úszküb környékére került és onnan levelet írt Csernovitzban élő szüleinek. Közölte levelében, hogy nem érzi magát biztonságban Úszküb környékén sem és Svájcba menekül tovább.

Catarau tényleg megérezte a veszélyt, mert egy úszküb detektív, a verseci származású Linceziu már a nyomában volt és az úszküb magyar konzullal együtt megállapították Catarau megszerzett hamis útleveléből, hogy tényleg a merénylő bujkál a környéke. Legfigyelmesebb alatti tartották lakó helyét egy oláh tanítónál. A detektív remélve, hogy az elfogatással

nagyobb jutalmat fog kapni, elindult az oláh tanítói házához egy napon, hogy Cataraurt a nemzetközi körözés alapján.

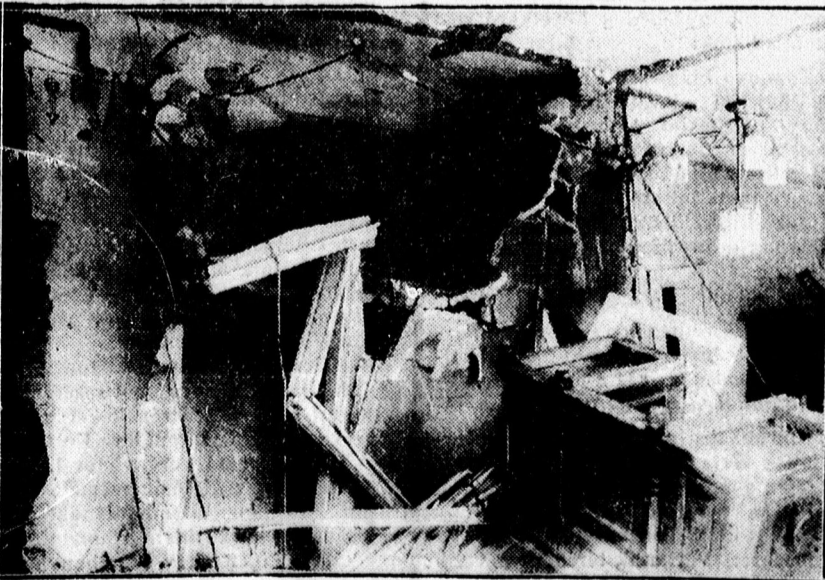
Szándékát megtudták és a detektívet útközben az úszküb rendőrség emberei fogták el és megölték is zárták, amiért seggényi akciót indított.

A titkos kezek ez esetben is jól működtek és Catarau ismét megmenekült.

Néhány esztendővel ezelőtt egy román lap jelentése szerint Cata-

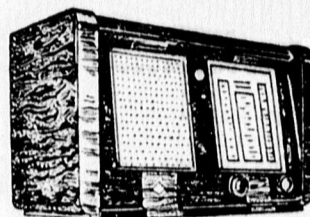
rau San-Franciskóból küldött értesítést, melyben arról számolt be, hogy halálos beteg. Amerikából már érzi, hogy nem térhet vissza Európába. A debreceni merénylet elkövetését nyilvánosan beismerte és 23.000 lejt utalt át azzal a rendelkezéssel, hogy a román nemzeti eszme elhunyt harcosainak sírját ápolják, koszorúkat vegyenek.

Lehetséges, hogy az amerikai megnyilatkozás és pénzküldés csak csalóka játék volt, hogy végleg lezárják az aljas merénylet ügyét és elhitessék a világgal, hogy Ca-

Ilyen pusztítást okozott a felrobbant pokolgép. (Egykorú felvétel.)

Ura kapható a szezon legkedveltebb rádiója a Telefunken 439V

életmű hangvisszaadás.

tarau meghalt. Az a francia bűnügyi értesítés ugyanis, mely a debreceni rendőrség segítségét kéri, ezt tettezi fel, hogy

Catarau él és lakat alatt van más bűncselekmény miatt Franciaországban.

A francia hatóság kezére más ügyből kifolyólag került férfi

adatai igen hasonlítanak a nemzetközi körözés alatt álló Catarau adataira, álnév is azonos, születési évszáma is azonos.

A debreceni rendőrség a francia hatóság megkeresése alapján összegyűjtötte most a Cataraura vonatkozó összes adatokat, melyeket annak idején megszerezték és elküldték a fényképes körözlapot, melyben pontos leírás van a merényletről, annak elkövetőiről és személyi adataik. A szenzációs fordulatról értesítették dr Csathó Kálmán debreceni

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-kor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor az izgalmas és megrázóan gyönyörű film:

Anagy ábránd VILÁGHIRADÓ!

Az Apollóban

Uj. mélyen leszállított helyárak 20 fillértől 100 fillérig!

Műsor:

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-kor utoljára:

A két fegyenc VILÁGHIRADÓ!

Kapható:

Shell kőolaj rt.
Piac u. 30. telefon 15-16Kontsek Géza
keresk. rt.Tóth Gyula
vaskereskedő
cégéknél.

ni kir. ügyész is, aki testvére dr. Csáth Zsigmondnak, aki áldozata lett az aljas merényletnek.

Csütörtökön lesz a 25. évfordulója a véres merényletnek és az lenne az igazi szenzáció, ha megjelenne az értesítés az évfordulóra a francia hatóságtól, hogy a debreceni rendőrség adataiból kétségtelenül megállapították, hogy az általuk elított lérlí azonos Cătarau Illéssel, a bombamerénylővel.

Negyedszázad pergett le azóta az idő homokóráján, hogy a Werbőczy uccai Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében a véres világháboru szörnyű és pokolian kísérelt nyitányaként felrobbant

egy bomba, melyet a sötét baikáni gonoszság küldött orvul. A Miklóssy István püspök címere küldött csomagban elhelyezett pokolgép a csomag bontása közben felrobbant a merényletnek három áldozata lett: Jatzkovits Mihály püspöki vikárius, Slepkovszky János püspöki titkár és dr. Csáth Sándor egyházmegyei főügyész. Hároman voltak közvetlen áldozatai a merényletnek, de Dávid Miklós is a robbanás következtében szerzett sérüléseibe halt bele egy évvel később s ugyanezen évvel később halt meg Bihon Miklós, aki a robbanás alkalmával erős légnomást szenvedett.

Hiteles adatok a bombamerénylet háttéréről s a világháboru első vértanuinak borzalmas haláláról

Csodálatos módon életben maradt Kripkó Elek, aki annakidején püspöki tollnok volt. Súlyos sebeket szenvedett, azonban erős szervezete megbirkózott vele, bár azóta sem hall jól, megrokant a robbanás alkalmával. A debreceni bombamerénylet negyedszázados gyászünnepe azonban február 23-án Debrecenbe fog jönni.

Mátyás József tanító, aki megírta a bombamerénylet történetét, mely nemcsak méltó emléket állít a világháboru első vértanúinak, hanem egyben történelmi dokumentuma is annak a vérlázító módszernek, háborúra uszítanak és orgyilkosságnak, melytől a románok nem riadtak vissza s mely történelmi megvilágításba helyezi gaztetteiken át a világháboru igazi kezdeményezőit.

A Mátyás József birtokában levő forrásmunkák között van az áldozatok boncjegyzőkönyve, mely döbbenetesen tárja fel, micsoda pusztítást végzett az orgyilkosok bombája s a nagy világégs első mártírjainak testét valósággal széttépte a robbanás.

Az 1914 február 26-án, kedden végrehajtott boncolás dr. Horváth Artúr és dr. Gálbory Sámuel főorvosok, valamint a vizsgálóbíró jelenlétében folyt le. Slepkovszky János püspöki titkár holttestéről a következő adatokat tartalmazza:

A boncasztalon egy, a megmaradt részekből ítélve, hatalmas, erős testalkatúalkatú, sűrű, barna, megpörkölt hajú férfi holttestének borzalmasan összeroncsolt és szétszaggatott részét feküsznek. A holttest egyes részei perzselési szagot, másrészt sajtóságot, acétylenre enlékeztető szagot árasztanak.

Egyes testrészek, mint a fej, az arc, agy, a fogazat, a végtagoknak külső részei teljesen hiányoznak. A börtakaró csak a háton, nyakon és fején van meg, ellenben az előlő ré-

szeken a bőr teljesen hiányzik. A belső szervek több-kevesebbé összeroncsolt, összeszaggatott darabokban vannak, így a gerincoszlop több helyen darabokra tört, bordák szabálytalanul össze vannak töredezve. A holttest részeinek tüzetes vizsgálatánál találtunk a bűnjelkéül mellékelt és csoportosított következő tárgyakat: a gerincoszlop közelében találtunk egy alakjánál és felírásánál fogva óramű szabályozó részéhez tartozó fémlapot, mely nagyságánál fogva egy zsebóra alkatrészének felelt meg. Egy majdnem negyedívnyi görbületű laposkampóban végződő acélrugót. Egy fekete, nagyjában négyszög alakú, valószínűleg gépkatrész, Szegeceket, aranyláncszemeket, egy óraüvegkeretet. Továbbá különböző nagyságú puhafaszilánkokat, kanócfonál szőr és tollrészeket, hogy és papírdarabokat. A hullarészek tele voltak szörva kis és nagy vakolat és faltörmelékkel.

Jatzkovics Miklós püspöki vikárius boncjegyzőkönyvében a következő sorok találhatók:

»Koponya hiányzik, éppen az agy és arc, teljesen levált a jobb comb. Hiányzik a hasfal. Az egész test a sérülések legmélyebb zugaiban és szerte szét tele vannak vakolatdarabokkal, üveg és faszilánkokkal, bőr és papírcsufatokkal, különböző helyeken szét szórtan gömbösfűtőfejnyi srétszemek is voltak.

Ezek a boncjegyzőkönyv-részletek élénk fényt vetnek arra, hogy a borzalmas merénylet áldozatait a pokolgép robbanása a szó szoros értelmében darabokra szaggatta.

Nemsokkal a merénylet után megindult a vértanuk emlékének megörökítésére a mozgalom s első indítói nagybácsi Sesztina Jenő és Domahidy főispán voltak. Tervbevétték, hogy az Attila teret Vértanuk terének nevezik el...

Február 23-án 25 éve lesz a debreceni bombamerényletnek s a magyar társadalom kötelessége, hogy méltó

módon állítsanak emléket a világháboru első magyar vértanúinak.

Dr. Révész Imre püspök nagyhatású beszéd kíséretében indította útjukra az új lelkipásztorokat

Az elmúlt héten folytak le a második lelkészkepesítő vizsgák, melyek kitűnő eredménnyel végződtek. Jelesen végzett 3, jól 3, elégségesen 8 lelkész.

Képesítést nyertek: Csánky Gábor, Gönczy Sándor, Hajdu József, Kiss Antla, Kiss László, Medgyessy István, Molnár János, Oláh Balázs, Solymár Gabriella, Sulyok Sándor, Takács Irén, Tóth Béla, Zsigó András.

A vizsgázott lelkipásztorokat ünnepélyes keretek között, a Kollé-

gium oratóriumában tartott istentiszteleten mondott nagyhatású beszédében bocsátotta útjukra dr. Révész Imre püspök, eléjük tárva a lelkész hivatásának fontosságát s Isten áldását kérve mindnyájukra.

Gönczy Sándor lelkipásztor, volt szénior mondott köszönetet az ifjú lelkészek nevében és tett fogadalmat a hű szolgálatra. Ezután dr. Révész Imre püspök megáldotta az ifjú lelkipásztorokat.

Dr. Bernáth István földbirtokos szívenlőtte magát és meghalt

Egy derék magyar úr tragédiája

Dr. Bernáth István földbirtokos pénteken délután hosszúpályi kastélyában vadászfegyverével agyonlőtte magát. Bernáth István tragédiájának híre széles körben keltett nagy részvétet, különösen Bihar vármegyében, melynek közelében nagy szerepet játszott. *Tajja volt ugyanis a vármegye törvényhatósági bizottságának, főgondnoka a hosszúpályi református egyháznak. A talpig magyar urat rendkívül tisztelték és becsülték.*A tragédia oka valószínűleg az, hogy Bernáth István súlyos szívbaiban szenvedett. Pár esztendővel ezelőtt támadta meg a súlyos betegség, melyre hiába keresett gyógyulást. Ismerőseinek emlegette is, hogy nem bírja elviselni a szenvedéseket. *Az orvosok szívkoszorú-élmesszedést állapítottak meg és a baj csak egyre fokozódott.* A hét elején érlelődött meg a földbirtokosban az önkéntes halál gondolata. *Bent járt Debrecenben és végrendeletet készített.*

végzetes tervét azonban nem árulta el senkinek. Hazatérve, odahaza is elrendezett mindent és pénteken elkövette az öngyilkosságát.

Kedvenc vadászfegyverének csövét irányította szívének és a golyó pontosan a beteg szívét járta át, azonnali halált okozva. Mire észrevették, már halva találták.

A debreceni ügyészségnek jelen-

tették az esetet, a temetési engedélyt megadták.

Bernáth István ősi familiából való, ki származását egészen az Árpádokig tudja visszavezetni. Anyja Bernáth Jusztin, annak a Bernáth Istvánnak a leánya volt, aki nagy szerepet játszott a Monarchia diplomáciájában is. Bernáth István jogi pályára készült, majd katonai szolgálatát a 14. huszárezredben leszolgálva, tartalékos tiszt lett.

Nagyon megkedvelte a katonai életet, amire jellemző, hogy évenként kétszer is bevonult saját káltságnál szolgálta.

Egyidőben Appel bárónak, Bosznia hadserregparancsnokának szárnysegéde volt. Fiatalkor éveiben kedvelt tagja volt a legelőkelőbb köröknek, a budapesti Park Club ifjúágának. Vidám úri életet élt, de tanulmányait sem hanyagolta el és később doktorátust szerzett. *A doktori diplomával hazalért gazdálkodni.*

Hosszúpályiban 700 holdas birtokát kezelte. Igazi békebeli magyar úr volt. Többször felhívták, hogy vegyen részt a politikai életben, de ettől az egytől mindig tartózkodott. A vármegye és egyház életében már szívesen szerepet vállalt. Hetvenéves korában vált meg önkézevel az életől. Temetése ma, vasárnap délután félhárom órakor lesz a hosszúpályi kastélyban tartandó szertartás után.

Hivatalos gyászmise Debrecenben a pápa lelkiüdvéért

Szombaton délelőtt fél 10 órakor a Szent Anna uccai plébánia templomban tartották meg XI. Pius pápa Öszentsége lelkiüdvéért bemutatott hivatalos gyászmisét.

A főoltár előtt fekete bársonnyal letakart emelvényen délszaki növények között katalalk állott. Két oldalán hatalmas ezüst kandelláberek égtek. A jelképes koporsó sárga-fehér pápai lohogóval volt letakarva.

A gyászmisét Mellau Márton pápai prelátus tartotta nagy pápai segédlettel. A Requiem a gyászénekeket a Szt. László dalárda intonálta Kolwenz Rezső kárigazgató vezényletével.

A templom zsúfolásig megtelt Debrecen katolikus társadalmának előkelőségeivel. A közületek, hivatalok és egyesületek igen nagy számban jelentek meg.

Az előkelőségeknek a templom szentélyében állítottak fel padokat, de a többi padok is megteltek, ugyanarra, hogy a templom hajója szűknek bizonyult. Megjelent a Repüiemén Lősonczy István főispán, eberswaidi Siegler Géza altábornagy, vegvesdandárparancsnok nagy tiszti kiöltötséggel, dr. Kölesy Sándor polgármester, Ruffy Varga Kálmán kormányfőtanácsos, a katolikus egyház világi elnöke Lőm Dezső főkapitányhelyettes.

Képviseltette magát a Rendőrség, a városi adóhivatal, az egyetemi tanács, az alispáni hivatal, az OTI, a MÁV üzletvezetőség, az állomásfőnökség, a MÁV. műhely, a katolikus nőegyletek, a törvényszék, a csendőrség, a pénzügyigazgatóság, a postai igazgatóság, a kir. adóhivatal és több más intézmény.

Kérjen tíz szelvényből álló kezdeményes tőrből a színház illkától így nagyon olcsón járhat színházba.

Franck-kávépötléket és Kneipp-malátakávét vegy!
A magyar mezőgazdát, a magyar munkást, a magyar ipart pártolod!

Modern csoda Debreczenben

Titokzatos ismeretlen 2100 pengőt küldött postán egy debreceni ügyvédjelöltnek. — A pénzt visszaküldték, de az ismeretlen feladó nem létező személy.

Nem mindennapi és kellemetlennek éppen nem mondható meglepetésben volt része a napokban egyik közismert debreceni ügyvédjelöltnek.

A derék ügyvédjelölt, akit mint lehetséges, ügyes embert ismernek kollégái, a napi postáját várta. A postát, amely a szürke mindennapok apró kis szenzációit szolgáltatta a kisemberek életének, váratlan örömeiket és váratlan kellemetlenségeket.

Azt azonban, ami bekövetkezett: egyáltalán nem várta.

A ház előtt jellegzetes zöld kocsi-jával megállt a pénzes levélhordó, aki felé a nagyváros kötőművei közt élő embernek annyi hasztalan vágyódása szokott szállni. Végig ment a folyosón és éppen ügyvédjelöltünk szobája előtt állapodott meg.

— X. László urat keresem — mondta.

— Én vagyok az — felelte hülledve a derék ügyvédjelölt, aki szinte megváltva a megtisztelő látogatástól.

— Pénz áll a házhoz — felelte onttól arccal a pénzespostás és már kezdte is kiszámolni a bankjegyeket.

— Lehetetlen válaszolta a fiatal ember izgatottan.

— Már pedig én nem tréfálok — folytatta a pénzzszámolást az m. kir. postahivatal derék, értéküldeményeket szállító alkalmazottja.

— De én nem várok pénzt senkitől. — Hát a pénz mindig jó, de úgy a legjobb, ha váratlan... évődött a postás, de ekkor már egész halom bankjegy állt az asztalon.

Az ügyvédjelölt elhülledve méregette a bankjegy csomót.

— Kerem — mondotta izgatottan végigsimítva homlokát s kiestt már kétfelkdeve abban is, hogy ébren van. Mennyi pénzt is kaptam én tulajdonképpen.

2100 pengőt küldtek, de abból lejön a kézbesítési díj.

— Megálljunk — ordította magából kikelve az ügyvédjelölt. Ne számoljon tovább. Feltétlen tévedés.

A postás abbahagyta a pénzzszámolást.

— Az urat hívják X. Lászlónak?

— Igen...

— Foglalkozása ügyvédjelölt?

— Igen...

— Itt lakik?

— Természetesen.

— Lenne szíves igazolni magát.

— Kerem. — Azzal már szedte is elő iratait, igazolványát jelöltünk.

A postás beletekintett és tovább folytatta a számolást.

— 1280... 1290... 1300...

— Ember megálljon — ragadta meg kezét X. László. Nem érti, hogy ezt a pénzt nem küldhették nekem. Ki a feladó?

— Bagotai László... Budapest, Hermann uca 8.

Itt van kérem ez is az utalványon szabályszerűen.

Az ügyvédjelölt leült a székre.

— Nem értem dadogta — De ne hagyja itt a pénzt egy pillanatra sem. Visszaküldöm, mert csak tévedés lehet az egész.

A pénzespostás kövé dermedt a bámulattól.

— Csak nem evett meszet az úr? Ennyi sok szép pénzt visszaküldeni, mikor világosan ide adresszálltak.

Az ügyvédjelölt makacs pózba merevedett.

— Visszaküldöm. Most... míg hozzá nem szokom a gondolathoz, hogy az enyém... Ériette! — Visszaküldöm.

— Kerem... nekem mindegy... én csak az úr javát akarom, mert hiteltelen ideszólt — felelte a postás, azzal már esomagolta is vissza az asztalon heverő tömegbankköt. Az ügyvédjelölt kérésére ráírta az utalványra, hogy vissza, címzett nem fogadja el és a pénz szépen, a hivatalos úton visszament Budapestre.

A pénznek azonban úgy látszik, hogy meg van az a tulajdonsága, hogy mint a szeszélyes asszony, ahol várják, oda nem megy, de, ahol nem kell, oda makacsul visszatér. Három nap múlva ismét megjelent a postás ügyvédjelöltünkkel s értesítette, hogy a budapesti posta visszaakarta kézbesíteni a feladónak... az illető azonban ismeretlen abban a házban, soha nem lakott ott s így a pénz végérvényesen a jelölt úr nyakába szakad, merthogy gazdájának kell lennie.

— De én nem vagyok gazdája — jelentette ki határozottan X. László ügyvédjelölt és most 2100 pengő a postánál hever gazdátlanul, parlagon. Szép, vadonatúj bankjegyek... esengő ércpénzek és nines, aki gondjaiba vegye.

A modern csoda azonban megtörtént Debreczenben. Valaki pénzt kapott, súlyos ezreket, egy titokzatos ismeretlen... és nem fogadta el a pénzt.

A magyarázat pedig többféle lehet. Vagy van egy rejtélyes ember, egy milliomosfélc, aki elhatározta, hogy szegény, pályájuk kezdetén álló, egzisztenciájukon induló fiatalembereket jelentős összeggel segít indulásukban. Akkor ez küldhette. Így regényesebb, de valószínűlenebb a magyarázat.

Vagy pedig valami bűnös úton került pénzről, esetleg síbott, esempészelt ezrekekről lehet szó, melyektől sürgősen szabadulni akart gazdája. Mert van ilyen eset is, hogy a pénz teher. Fogta magát és egy valahonnan clőkapott, emlékeztében levő címre elküldte a pénzt posta útján. Ez kevésbé romantikus, de valószínűbb. Ez esetben azonban még a hatóságok is beleszóhatnak a dologba, mely végeredményben csak úgy lehetett probléma, hogy volt Debreczenben egy korrekt, becsületes ember, aki annyira pedáns, hogy azt is megnézi, honnan jön a pénz (Kiss.)

x Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki a debreceni Kollégium ifjúságának telepítési mozgalma

A debreceni Kollégium ifjúságának azt a nagyjelentőségű mozgalma, mellyel az ország egyes részein egyre fogyó, pusztuló magyarság számát sokgyermekes családok telepítésével akarja növelni, már több ízben méltattuk lapunk hasábjain. Öszinte örömmel számolhatunk be ennek a nagyjelentőségű munkának egyre tökéletesebb kibontakozásáról. Szabó Gábor kollégiumi esküdt felügyelővel és dr. Péter Zoltán tanárral élén a kollégiumi ifjúság mind szélesebb körben és egyre gazdagabb eredménnyel végzi ezt a munkát, melynek eredményeként immár a harmadik sokgyermekes magyar családot tudják földhöz juttatni Fiu Ferenc hétgyermekes földmunkás, debreceni, Kinizsi-utca 75. szám alatti lakos letelepítésével a Dunántúl egyik egyke által pusztított magyar népességű vidékén.

Fiu Ferenc, aki családjával a Csapókert egyik kis lakásában húzódik meg, nehéz helyzetben, robotos munkájával is alig bírva kiteremteni kilenc éhes szájnak a mindennapi betevő falatot már a közeli napokban elindul, hogy birtokába vegye kis földjét a Dunántúl egyik legtermékenyebb területén.

AZ IFJÚSÁG MUNKÁBAN...

A Kollégium ifjúsága, mint ismertettük: szerény, de határozott és példamutató tettel jelölte meg azt az utat, amelyen haladni kell, ha segíteni akarunk s útját állni annak a veszedelemnek, melyet az ország egyes részein kipusztuló magyarság jelent a jövő szempontjából. Teljesen önkéntes felajánlásokból, a maga szegénységéből, lemondva hetenként egy vaosora-feltétől s ösztöndíjainak, segélyeinek, legátumának bizonyos hányadról alig három hónap alatt 4000 pengőt adott össze s ebből az összegből már el tudta helyezni az első telepezt Kiss György Sándor szatmármegyeyi, matolcsi földművest Drávafokon ingatlanhoz juttatva.

Ekkor következett be, hogy a legeelső magyar ember, Horthy Miklós kormányzó öföméltósága, a debreceni kollégium egykori növendéke 10.000 pengős hatalmas

adományával megtette az első lépést a társadalom élén az ifjúság mozgalmahoz s ezzel nemcsak anyagilag erősítette meg a mozgalmat, hanem megadta ahhoz a a jóváhagyást és kezdeményezést minden fajtáját szerető magyar számára. Örösi horderejű lökést adott ez az adomány a mozgalomnak, mely a mindenkor adódó lehetőségek között szeretné biztosítani, hogy a magyar föld a magyar nép kezére kerüljön és ekként a fajmagyarság jövőjének szilárd alapjává lehessen.

Egy telepítéshez 3000—4000 pengő szükséges, nem csekély tehát az áldozat, amit a magyar társadalomnak vállalni kell, hogy biztosítani tudja a magyarságnak a magyar földet. A begyűlt pénz teljes egészében a telepítés célját szolgálta, levelezésre, útiköltségre és más adminisztrációs kiadásra egy fillért sem vettek el belőle. A telepesek nem ajándék képpen kapják a segítséget, hanem tetszésük szerinti részletekben, 10—20 év alatt visszafizetendő kölcsön formájában, mely kölcsön teljesen kamatmentes. Az évenként visszakérülő összegek a közben begyűlő adományokkal együtt időnként újabb telepítést tesznek lehetővé. A telepítés célszerű nagyobb tömegekben végezni, mert elszórt, egyes családok gyökértelemé válnak az idegen környezetben.

A mozgalomnak sem vallásfelekezeti jellege, sem rejtett vallásfelekezeti céljai ninesenek. Ha felvetett mintára sok telepítő csoportot szervez, ezeket közös helyről Debreczenből lehetne intézni, nyilvántartva a telepítésre alkalmas családokat.

A »Debreczen« néhány héttel ezelőtti száca tette egy nyolcgyermekes, kenyér és lakás nélkül álló bellegelő családnak sorsát, felhívva a kollégiumi ifjúság telepítő mozgalmauk figyelmét, hogy első sorban a debreceni sokgyermekes családokat telepítsék. A telepítési mozgalom a legnagyobb örömmel bekapcsolódott a »DEBRECZEN« által felvetett kérdésbe és azóta már megtették a lépéseket, hogy amennyiben a nyolcgyermekes földmunkás család megfelel a telepítési kívánalmknak, elhelyezését

Ágy- és fehérnemű vásznak asztalneműek, törülközők. Megbízható minőségben

Petriknél Szent Anna-u. 5.

Len abrosz P. 3-80 || 1 mtr. törülköző . P. —38
 Szalvéta . " —16 || Frotir törülköző . " —90

nyerjenek egyik dunántúli községben.

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG CSATLAKOZÁSA

A debreceni középiskolákban a telepítési mozgalom tervét és célját ismertetik a mozgalom vezetői. A napokban a Doczi intézetben ismertették azt és a dóczisták nagy lekesedéssel vállalkoztak, hogy júniusig összehozzanak olyan összeget, melyből kiteleptének ismét egy családot Dunántútra.

A gyakorló gimnázium növendékei szintén nagy örömmel és lelkesedéssel csatlakoztak a kisdíjak igen eredeti módot találtak, hogy szaporítsák a más úton összegyűjthető összeget. Az iskola pincéjében mindenikük minden reggel felviszi a házuk körül felhasználhatlanul heverő vadszarkokat, üvegeket, esztonokat s azt évvégén eladják és hozzáteszik a telepítési mozgalom alapjához.

Egyik biharmegyei község elemi iskolájának tanulói szintén bejelentették a debreceni kollégium ifjúságának, hogy vállalják egy család leteleptetését.

Szamoszegyén szatmármegyei községben dr. Offenbacher Ferenc orvos küldött levelet a telepítési mozgalom vezetőihez, tudatva, hogy 3000 pengőt pár hónapon belül összegyűjt falujában a telepítésre.

Remélhető azonban, hogy azok is, akikhez még eddig nem jutott el az ifjúság szava ebben az égető kérdésben, gazdag, magánosok és mások, szintén megmozdulnak és egészen rövid idő alatt országos jelentőségűvé dagad ez a gyönyörű terv, mely egyetemes érdeke az osztatlan magyar nemzeti társadalomnak.

A pápai nuncius válasza a debreceni egyetem részvétlirátára

Az egyetem tanácsa XI. Pius pápa elhunyt alkalmából Angelo Rotta apostoli nunciushoz részvétliratot intézett. Erre a részvétliratot vette tegnap dr. Bacsó Jenő e. i. rector a következő szövegű választ:

Méltóságos Rector Ur! A boldogult XI. Pius Ó Szentsége emléke iránti hódoló tisztelet, amelyet Méltóságod úgy a maga, mint a debreceni egyetem Tanácsa nevében kifejezésre juttatott, — mélyen meghatótt. Kérem Méltóságodat, fogadja legőszintébb köszönetemet és tolmácsolja hálám kifejezését az egyetemi Tanács kitűnő tagjainak Fogadja Méltóságod legmélyebb tiszteletem kifejezését.

Angelo Rotta s. k.
tebél érsek, apostoli nuncius

Bűnbánati evangelizációs hét a Károli Gáspár-ter. templomban

A Mester uccai egyházzsérz bűnbánati evangelizációs napokat tart a Károli Gáspár téri templomban. Kolozsváry Kiss László, a Mester uccai egyházzsérz lelkipásztora meghívót boesátott ki az evangelizációs napokra. Az első napon, február 20-án, hétfőn délután 5 órakor a Károli Gáspár téri templomban »Egyház és ifjúság«, kedden ugyanakkor »Igazi bűnbánat« oimen tartanak szolgálatot. Az evangelizációs héten szolgálattal résztvesznek Kolozsváry Kiss László, Baja Mihály, Siposs Imre lelkipásztorok, Kiss Antal, Erdei Mihály, Kovács Árpád segédlelkészek és Tamás Ferenc ifjúsági lelkész.

x Ingyenbe esik minden harmadik színházi jegye, ha kétszer a kedvezményes szelvényel ment színházba.

Példátlan sikert aratott Debrecenben és Budapesien a családvédő takarékpénztár mozgalom

Alig két hete, hogy az országban elsőnek Debrecenben megindult a Családvédő Takarékpénztár mozgalom. Mint előre látni lehetett, gyors győzelme, egészen rendkívül átütőerejű sikere nem is maradhatott el. Mind a Debreceni Első Takarékpénztárban, mind a Debreceni Kölcsey Segélyező Egyletnél az elteelt rövid idő alatt sokan érdeklődtek s léptek be a Családvédő Takarékpénztár tagjai közé.

Ez a siker abban találja magyarázatát, hogy soha még ilyen páratlan előnyöket nem nyújtottak a tagoknak.

Első helyen áll az előnyök között az, hogy aki Családvédő Takarékpénztár betéti könyvvél bír, abból bármikor minden felmondás nélkül, tehát azonnal, akár az egész betéti összeget kivetheti. Ennek ellenére a takarékpénztár kiegészítő életbiztosítása változatlanul fennáll.

Másik példátlan előnye, hogy ettől kezdve attól a tényről, hogy a családát biztosítja az előre bejelentett tőke összegyűjtésére, azzal jutalmazza a kitartó és szorgalmas, rendszeres takarékpénztárjártót, hogy például az 1500 pengő betétért 2000 pengőt fizet ki a családnak. De ugyanezt a kétezer pengőt kifizeti a Magyar Élet és Járdekek-

biztosító Intézet, amely a Családvédő Takarékpénztár mozgalomban a kockázatot vállalja, akkor is, ha például egy fiatal, 40 éves családfelelép be a Családvédő Takarékpénztárba és bár még csak mondjuk fél éves tag s így alig 60-70 pengőt fizetett be, de baleset következtében meghal. A család azonnalmegkapja a befizetett 70 pengőt és még azonnalfelül a 2000 pengőt.

Végül az egész világon páratlanul álló előnye a Családvédő Takarékpénztár mozgalomnak, hogy a tagjai, ha teszik, akármikor megszüntethetik a biztosítást is.

A Családvédő Takarékpénztárt az Első Takarékpénztár és a Kölcsey Segélyező Intézetek fel, csak itt lehet belépni sehoh másutt. A tagok száma napról napra nő. Jellemző, hogy egy számvevőségi felülvizsgáló és egy matematikai tanár — mindketten alapos előzetes tanulmányozás után — belétek a családvédő takarékpénztárba, olyan jónek találták. De Budapesien is hasonlóan nagy sikert aratott a mozgalom amelyben egy tömegben lépett be olyan testület, melynek sok ezer tagja van. A kollektív szerződésnek és benne a Családvédő Takarékpénztár biztosításnak óriási előnyeit így közösen és fokozottan élvezik.

Nagy építőipari nagygyűlés Debrecen en

Az ipartestület előjárósága legutóbbi ülésén kimondotta, hogy az építőiparosok munkához juttatása érdekében nagy mozgalmat indít, mert a tavasz gyorsan közeledik és munkaalkalmakra kevés kilátás van. Az ipartestület előjárósága kimondotta, hogy a munkaalkalmak teremtése céljából felemeli szavát és ebből a célból meghívta az elnökséget, hogy építőipari nagy értekezletet hívjon össze, melyre az érdekelteken kívül meghívna mindazoknak a hatóságok-

nak és intézményeknek a vezetőit, akiket a kérdés közvetlenül érinthet. Ezen nagy értekezlet február 26-án délelőtti 11 órakor lesz megtartva az ipartestület dísztermben, melyre az ipartestület azzal hívja meg az érdekelteket, hogy azon minél nagyobb számban jelenjenek meg annál is inkább, mert az értekezlet egyik legfontosabb tárgysorozati pontját a tatarozási adókedvezmények elnyerése fogja képezni.

Agyonlőtte magát az árverése előtt egy budapesti kiadóhivatali igazgató

Budapesien szombaton reggel Jókay-Szilágyi Miklós volt kiadóhivatali igazgató revolverrel agyonlőtte magát. A 63 éves főtitviselő ismert ember volt a fővárosban, több vállalat alapításában vett részt.

Jókay-Szilágyi Miklós súlyos anyagi zavarba került az utóbbi

időben és a lakására is árverést tűztek már ki a szombati napra. Ezt az árverést nem akarta már megvárni és ezért menekült a halálba. Két fia a lakásból már épeen indult a hivatalba, amikor a fegyver dörrenését meghallották. Berohantak a szobába és ott találták eszméletlenül, véresen.

Hirdetmény

27/R—1939. szám. Értesítem a város érdekelte közönségét, hogy a f. év március hó közepén meginduló sorozás során az 1918. évben született magyar állampolgárok, mint első korosztálybeliek, valamint az 1916—17. évi születésű második korosztályú ifjak állanak elő. — Felhívom mindazokat, akik a sorozásra kerülő hozzátartozói, illetve maguk részére családfenntartói, örökösök, mezőgazdasági, papi, vagy papjelölti kedvezményt óhajtanak kérni, vagy tartalékos tiszti kiképzésre óhajtanak jelentkezni. (karpaszományosok), hogy e kérelmet alátámasztó okmányokat már most szerezzék be és az azokkal felszerelt és Debrecen sz. kir. város avatóbizottságához címzett kérvényüket mielőbb, de legkésőbb március hó 5-ig a katonai ügyosztály-

nál (Kossuth u. 20. sz. III. em. 92-b szoba) nyújtják be, mert kérelmeket közvetlenül az érdekelte hadkötelesek felavatása után a sorozóbizottság a helyszínen fogja elbírálni. Az okmányok hiánya a kérelem esetleges elutasításához vezethető. Az okmányokról a katonai ügyosztály pontos és részletes felvilágosítást ad. A családfenntartói kért férfi hozzátartozókat a m. kir. kedvezménytel kapcsolatos érdektisztiorvos a sorozottak felavatása után a helyszínen fogja megvizsgálni, azért a sorozás helyén azoknak is meg kell jelenniük. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közgazdasági hatósága.

Tűlfűtött, elrontott hajak rendezését garancia mellett vállalja Ámám, Rencz üzlet Kossuth u. 4.

— Lehangóll, étvágytalan, eldugult embereknel reggel felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Révész Imre püspök elutazott

Dr Révész Imre püspök szombaton délután elutazott Tiszalökre, ahol szombaton, míg vasárnap Tiszapolgáron, hétfőn Nyíregyházán tesz hivatalos látogatást. A püspök hétfőn este érkezik vissza Debrecenbe.

Volosin unoka-csaját felmentette a magyar bíróság a nemleigyalázás vádjá alól

A budapesti törvényszék elé került nemzetgyalázás miatt Volosin György kovácssegéd. Kiderült a tárgyaláson, hogy Volosin György, aki unokaöccse a rutén miniszterelnöknek, a budapesti rendőrség kihágási osztályára került, hol elfűtött ötnapi fogházra. Az ítélet-hirdetésekor kijelentette Volosin, hogy ha kiszabadul, elmondja Cseh-Szlovákiában, hogyan bántak Magyarországon a szegény emberekkel. Ezért a kifejezése miatt került bíróság elé.

A tanácselnök előtt a kovácssegéd elmondotta, hogy ő nem akarta a magyarokat sérteni, csupán annyira izgatott volt, hogy azt sem tudta mit beszél. A bíróság a kegyelmi rendelet alapján megszüntette a vádolt ellen az eljárást. A szabadon boesájtott emberhez íev szólt az elnök:

— Ha hazamegy Ruszinszkóba, elmondhatja, hogyan bántak Magyarországon a szegény emberekkel.

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

«Milwaukee»
utazások tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak!

Az 1939 évi tavaszi Földközi a Tengeri Utazások

programja

Első nagy Hapag keleti utazás	március 4-től 26-ig / P 720.- től
Második nagy Hapag keleti utazás	márc. 29-től április 20-ig / P 720.- től
Hapag utazás Görögországba, Törökországba és a földközitengeri szigetekre	április 23-től máj. 12-ig / P 596.- től
Hapag utazás a Földközi tenger keleti részébe	máj. 14-től máj. 30-ig / P 596.- től
Hapag-utazás a Földközitengeren és az atlantóceáni szigetekre	jun. 1-től jun. 20-ig / P 596.- től

Husvétör a «ST. LOUIS» motorhajóval az atlantóceáni szigetekre és Marokkóba
április 28-tól máj. 15-ig / P 694.- től

Valutáris nehézségek nincsenek!

Mintig jól utazik a
HAMBURG-AMERIKA LINE

Magyarországi vezérképviselet:
Budapest V., Városmarty tér 1.
Debrecen: Metzger János J.

Meghalt Orosz Sándor nyugalmozott főszolgabíró

Értékes egyéniség, izig-vevő magyar úr dönt ki az élők sorából Orosz Sándor nyugalmozott főszolgabírónak, Vámospéres község díszpolgárának elhunytával. Széles körökben mély megdöbbenést váltott ki a köztisztviselőnek örvendő, Hajdú megyében általában ismert, kiváló közigazgatási tisztviselő halála, aki a magyar főszolgabírói karának egyik legértékesebb tagja volt. A köz érdekében kifejtett munkásságát minden bizonyítja jobban, minthogy Vámospéres község érdemei elismerésül díszpolgárává választotta s Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának is örökös tagja volt.

Orosz Sándor mint központi főszolgabíró működött hosszú időn át a megyénél. Régi idők tipikus, derék szolgabírónak mintaképe volt. Kötelességét a törvények szigorú szellemében, de nemesen úri tapintattal és ugyanakkor szívvel-lélekkel végezte. Évekkel ezelőtt

nyugalomba vonult s nyugalma éveit Vámospéres melletti szőlőbirtokán töltötte. Vámospéres érdekeit mindig szíven viselte. Nagy vadász volt, aki későbbi éveiben, amikor magas kora már nem engedte meg, hogy személyesen hódoljon vadászatnak, még mindig teljes lélekkel figyelemmel kísérte a vadászati ügyeket s a vámospéresi vadásztársulatnak jegyzője volt.

Orosz Sándor 75 éves korában adta vissza jószágos, nemes lelkét teremtőjének. Temetése 19-én, vasárnap délután 2 órakor a vámospéresi Boesky kerti gyászháznál a görög katolikus egyház szertartásai szerint besztertelés után Debrecenbe szállítva, 20-án, hétfőn délután lesz a Köztemetőben levő családi sírhelynél történő újabb besztertelés után. Orosz Sándorral a régi szép, tiszta magyar mult egy nagyon kedves, értékes darabja száll sírba.

Gyilkosság kísérlete címén letartóztatták a dohányuccai merénylet öt tettesét

Régebbi petárdarobbantásokkal is őket gyanúsítják. — Érdekességek Jókendvü Miklósról, akit rádión köröznek. — A merénylet egyik sebesültjének állapota rendkívül súlyosra fordult.

A budapesti rendőrség szombaton délen előzetes letartóztatásba helyezték mindazokat, akik a Dohány uccai merényletben résztvettek. Gyilkosság kísérlete és az 1924. évi XV. tc. harmadik bekezdésében szereplő bünesszabályok címén hirdették ki előttiük a letartóztatási végzést. Eszerint aki valamely büntetett, vagy vétség véghezvitelét robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával megkezdte büntetendő eseményt követ el.

A rendőrség cellájába került a két bombadobó: Kenyeres János sófőr és Szabó György műszerész tanonc büntársikkal, Gombai Horváth János kifutóval, Schneider János elektroműszerrel és Madaras János műszerrel együtt. Ma viszik át őket az ügyészségre. Kenyeres 40 éves, a többiek 20 évesek.

A rendőrség tovább dolgozik. Igen megkoszorózták a bejelentések arra nézve, hogy a letartóztatottak kikkel álltak összeköttetésben. A rendőrség nem tartja kizártnak, hogy a multban történt petárdás merényleteket is azok követték el, akik a Dohány uccai merénylet háttérben állnak. A feltételek szerint ezek azok az emberek, akik a Hungarista Párt székházában Fekete Front néven szervezetet alakítottak.

Hogy az úgynevezett Fekete Front milyen alakulat volt, bizonyítja saját vallomásuk, mely szerint F. F. jelzésű karszalagokat készítettek maguknak és egymásközt megbeszélték, hogy erőszakos fel fordulás esetén az F. F. karszalagos nyílaskeresztesekre lett volna bízva a legfőbb karhatalmi feladat. Ennek a társaságnak felügypolitikájával foglalkozik most a rendőrség.

Országszerte körözik Kenyeresék megszökött büntársát, Jókendvü Miklós 39 éves férfit, akinek Jurakovszky volt az előbbi neve és fivére harisnyafizetésben volt vezető. Az adatok szerint résztvett a merényletben, de a Hungarista Párt helyiségében történt szervezkedésben is. Ő bérelte a rejtélyes fekete autót, melyen Szabó János megszökött. 4-én látta utóljára őt a felesége.

Jókendvü nemrégiben beiratkozott a textiltépző tanfolyamra, melynek hallgatói munkácséltre készülő diplomás fiatalemberek. Ezek mind elítéltek a merényletet, csak Jókendvü nem, aki formális szónoklatot tartott arról, hogy ő helyesli a bünesszabályokat. Lehurrogta, de akkor még társai nem gondoltak arra, hogy része lehet a bünesszabályokban. Csak később szökött meg Budapestre.

Szombaton délután rádiókörözést adtak ki ellene. Feltűnő ismeretelője, hogy Harold Lloyd szemüvegét visel. Erdekessé válik, hogy a bombamerénylet elkövetése előtt néhány nappal a főkapitányság őrizetében volt egy bűnüggyel kapcsolatban, de 24 óra után szabadon bocsátották.

Szombaton délen az a hír érkezett a főkapitányságra, hogy Lukács Zsigmond 85 éves volt kereskedő állapota, akinek az egyik kezigránát repeszre lábába járótak, váratlanul rosszabbra fordult. Lábán az operációnál több repeszdarabot találtak. Szívműködése általában gyengül. Állapotát rendkívül súlyosnak tartják.

**Levélpapír-
különlegességek**

Aranytöltőtollak

Csava írónok

**„Méliusz”
könyvkereskedésben**

Színházba megy? Készítse frizuráját Adámmal. Rencz üzlet Kossuth uccá 4.

A spanyol köztársaságiak megadják magukat

Bilbao, febr. 18. Madridból származó hírek szerint az ottani politikai helyzet rendkívül kiféledett, miután igen súlyos nézeletérés támadt a köztársasági vezetők közt a Negrin által elrendelt ellenállás felett. A köztársasági

párt baloldali vezetői nyíltan kijelentették, megadják magukat Franco tábornoknak. A népfrent ülésén Negrin többször beszédet mondott, amelyben sikraszállott az ellenállás folytatása érdekében.

Fényesen sikerült a Csizmadia-bál

Szombaton este rendezte meg a Debreceni Csizmadia Társulat Szövetkezete hagyományos bálját, a „Korona” dísztermében az elagott iparosok segélyalapja javára. A családias, régi jó debreceni szokásokat felelevenítő bálban a társulat szinte teljes számmal jelent meg s ott láthatuk többek között Debrecen iparostársadalmának nem egy vezető egyéniségét. A táncot régi szokáshoz híven „Uj a csizmám debreceni fajta” című csárdással kezdték. Éjjelkor vacsora volt, melynek keretében egy családnak érezte magát a hatalmas vendégsereg. Vacsora után a jóhírű Kis Kopasz és fia zenekara zenéje mellett tovább táncolt a fiatalok. A zártkörű táncestély megrendezésért nagy elismerés illeti Mester Lajos elnököt, akinek lelkes munkája eredményezte, hogy vezetőségével a rendezőbizottság olyan szép munkát

végzett. A sikerhez méltóképpen hozzájárult a rendezőbizottság többi tagja is. Medgyesi János alelnök, Papp László, Komlósy Lajos jegyzők, Gyarmathi József, Zeke J. Dezső, Mázló József, Ifj. Szűcs Lajos, Pásztor Miklós, Küblös Károly, Zeke Dezső, Zeke Lajos, Garmathy Gábor, Frózs Lajos, Schaff János, vitéz Hajdó János, Nagy Sándor, Szabó Gábor, Kiss Péter, — Makkai Sándor, Szabó Dezső, Végvári József, Balázs Béla, Végvári László.

A régi híres csizmadia bálók emléket felidéző hangulatos táncestélyen reggelig táncolt a fiatalok.

A megnyitó csárdást a következő párok táncolták: Mester Lajosné — Papp László, Balázs Béla nejjével, Ifj. Csűsz József nejjével, Végvári László nejjével, Végvári József nejjével, vitéz Lipcay József nejjével, Nagy Béla nejjével.

Nagy sikere volt a piarista gimnázium farsangi előadásának

Rendkívül nagyszerű farsangi előadást rendezett a piarista gimnázium önképzőköre és cserkészcsapata szombaton az intézet dísztermében. A díszterem alig tudta befogadni a nagyszámú illusztris közönséget, mely szűnni nem akaró tapssal kísérte az egyes számokat.

A viharzúnet humoros játék után ultraimpresszionista szavalt hangzott el, majd különféle vidám komédiákat mutattak be a szereplők. A műsor legkiemelkedőbb száma Duvernois egyik ragyogó vígjátéka volt, amit Szűcs Ferenc piarista tanár ültetett át magyarra, ötletes francia szellemességgel adva vissza a darab szellemét.

A szereplők valamennyien tudásuk legjavával vitték sikerre az estét. Szereplők voltak: Szabados, Riskó, Zsíros Sárny, Szpiridonov, Molnár, Felföldi Szabó L., Tiszavölgyi, Pusztay, Fyil, Schvarzkopf, Szunyogh, Géczy, Vágóvits, Gál, Adrigán, Reményi, Moser, Borhegyi, Kállay, Rácz J. és Rácz T. Budai, Fusch, Abaffy és a többiek is mind egytől egyig. Külön ki kell még emelni Láng, Zemplényi, Kamondy nevét.

Konferáló Láng volt, a sugó Karász, technikai rendezők Zeke s Farkas, a gyönyörű díszleteket, valamint a műsört tervezte és festette Nagy János VI. B., a Kellékes Kállay volt, a zongoránál Zemplényi csillogtatta meg tudását.

A nagyszerű est főrendezője dr. Klimes Péter piarista tanár volt, aki fáradhatatlan buzgósággal, nagy hozzáértéssel vezette a műsört. Mellette Nagybakay VIII. o. t. önképzőköri elnök segédkezett.

A cserkészrészéről Nagy Miklós tanár, cserkészparancsnok volt az est vezetője. A szünetben két teremben kitűnő büffé állott a közönség rendelkezésére. A kétszáz terítéses teaasztal a cserkészek állították össze. Tea alatt a kórus magyar népdalokat adott elő, ezt hangszórókkal továbbították a termekbe.

A háromórás előadást ma vasárnap délután öt órai kezdettel megismétlik.

x Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.

Evangélizációs hét a Kistemplomban

Évek óta úttörő munkát végez a kistemplomi egyházközség az egyházi életben azáltal, hogy minden úrvacsoraszombat előtt — tehát egy évben hétszer — egészhetes evangélizáló igehirdetési sorozatot rendez a Kistemplomban. Előre felkért igehirdetők kiválasztott témákról szólnak ilyenkor. A debreceni reformátusok igen jól ismerik már az ilyen bűnbánatra felhívó és ünnepekre előkészítő alkalmakat s igen nagyszámmal látogatják is. Mivel február 26-án ismét úrvacsoraszombat következik, ezért február 19—25 között most is megrendezi az egyházközség ezt a sorozatot a következő összefoglaló címmel: »Krisztus tanítványainak helyzete a világban.« (János evangéliumának 17. része alapján.) Kezdetre a fent jelzett napokon délután öt órakor. Az egyházközség a szolgálatot végző lelkesek nevét — régi szokáshoz híven — nem írja ki s így egyedül az elmondandó dolgok érdekességére tekintettel szeretettel hívja és várja a református testvéreket.

Pozsony, febr. 18. Szombaton a szlovák parasztiok a pozsonyi zsidónegyedben tüntetést rendeztek, amelynek során követelték a zsidókérmis ügyek megoldását. A tüntetés alkalmával összetűzés támadt a paraszok és a zsidók között. Több zsidó megsebesült a verekezés alkalmával.

Hazánkban változó felhőzet mellett a hőmérséklet általában emelkedett. A nyugati, északi és északnyugati határvidéken 6 fokig, Budapestben 9 C. fokig, egyebütt azonban 10—12 fokig emelkedett a hőmérséklet.

Jóslás: Élénkebb nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, sok helyen, főként a Dunántúlon és a Felvidéken eső, havaseső, a hegyeken hó, a nappali hőmérséklet kissé csökken.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az Országos Mezőgazdasági Kamara és a vidéki kamarák bevonásával megindul az a hatalmas felvilágosító és reform munka, amelyet Gebhardt Domokos, a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének elnöke székfoglaló beszédében beigért

A Biztosító Intézetek Országos Szövetségében beállott elnökválasztás alkalmával rámutattunk arra, hogy milyen nagyjelentőségű lehet a biztosító társaságokra nézve az a körülmény, hogy olyan kiváló szakember került a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége elnöki székébe, mint Gebhardt Domokos. Már akkor jeleztük, hogy vannak gondolatai, hiszen székfoglaló beszédében rámutatott azokra a szükséges változásokra, amelyek kívánatosak azért, hogy a magyar biztosítási üzlet megkapja azt a lendületet, melyre szüksége van, hogy a nemzet életében betöltsen azt a kiváltságos hivatást, amelyet a biztosítási gondolat képvisel.

Ma már arról számolhatunk be, hogy a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének elnöke a eszékes terére lépett. Megkezdte a tárgyalásokat az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel, az Országos Mezőgazdasági Kamarával, valamint a vidéki kamarák vezetőségével is, úgyhogy rövid idő alatt megindul ezeknek az előkelő gazdaszervezeteknek a bevonásával a biztosítási üzletnek a reformja, különösen figyelemmel azokra a szociális célokra, melyeket a mai kormányzat olyan pregnánsan képvisel. Az első lépés mindenesetre a kis embereknek a védelme, így tehát a kisgazdák részére olyan biztosítási formának a beállítása lesz, amely megszünteti azokat a minduntalan felhangzó panaszokat, amelyek tüzkár esetén az ügynevezett pró ráta kártérítésben nyilvánultak meg, mely származott abból, hogy a kisgazda a vagyonát tételesen kellett hogy feladja biztosításra, külön megnevezve állatállományát, gabonatermését, szánatermését, szalma-készletét, tengertermését, bútorát stb., amely készletek tulajdonképpen egy 10 évre kötött biztosítás keretében évről-évre változtak, viszont a biztosítási kötvény egyes tételeinél előálló eltulodásokat a kisgazda nem tudta nyilvántartani, a biztosítási intézetnél a beállított változást a kötvényen átvezettetni, ezért állott elő azután az a furcsa helyzet, hogy bár a biztosítási kötvényben díjfizetés alapját képező végösszeg teljes fedezetet nyújtott volna kártérítés esetén, ha az összes tételekre felvett összeget vették volna alapul, azonban mert egyszerre nem mindene égett el a kisgazdának, hanem pl leégett a gabonasztagja, amely a káros évben talán nagyobb termést eredményezett vagy nagyobb területet vetett abban az évben, amikor a tüzkár előfordult, így azután ennél a tételesen felvett összeg nem nyújtott fedezetet az előfordult tüzkáreset alkalmával és a károsult csak részben kaphatta meg kárát.

Ehelyett az elavult forma helyett minden valószínűség szerint rövid idő alatt bevezetik a biztosító társaságok a holdak szerinti biztosítási alapot, a tételes felsorolást nem kívánják meg az aján-

latnál, ennek következtében nem fordulhat az az eset elő, hogy akkor amikor a biztosított végösszeg teljes fedezetet nyújtott a kártérítésre, mégis az illető károsult csak részben kaphatta meg a kárát.

Ez egymagában olyan korszakalkotó változtatás, amely az általános biztosítást sokkal általánosabbá fogja tenni, a kisgazda társadalom a legnagyobb örömmel fogja igénybe venni a biztosításnak ezt a formáját, annál is inkább, mert egészen bizonyosra vehető, hogy maguk a kötvény feltételek is ezeknek a nagy mezőgazdasági szervezeteknek a bevonásával tárgyalatnak le, tehát a legmesszebbmenőleg védeni fogják a kisgazdatársadalomnak az érdekét.

A Biztosító Intézetek Országos Szövetségének új elnöke, amint látszik, súlyt fektet arra, hogy ezeknek a hatalmas gazdaszervezeteknek a bevonásával közvetlenül férjen hozzá a gazdatársadalomhoz és előadások tartásával, valamint ismertető füzeteknek a kibocsátásával, plakátokkal, általában minden eszközt a propagandának igénybevéve tanítsa meg a magyar gazdatársadalmat arra, hogy a biztosítás keretében miként járjon el és miként védheti meg anyagi érdekeit.

A biztosítás sajnos Magyarországon még mindig nem általános, még a nemzeti vagyonnak egy erős hányada van, amely biztosítatlanul áll, különösképpen áll ez a gazdatársadalomra vonatkozóan. Hány család van, amelynek a tönkremenetelét s existenciájának a felfordulását okozza egy-egy tüzkár eset, vagy jégkár eset, holott esekély összeg ellenében mindezek a javak ma már biztosíthatók és a gazda a saját létét teheti stabilá, hogyha gondosan és előrelátóan igénybe veszi a biztosítási intézetek által nyújtott lehetőségeket.

Mi, akik hosszú időn keresztül harcoltunk a biztosító közönség érdekeit szem előtt tartva azért a reformokért, amelyek a biztosítási üzlet általánosabbá tétele érdekében, tehát maguknak a biztosító társaságoknak is érdekében áll, a legnagyobb örömmel köszöntjük a Biztosító Társaságok Országos Szövetségének elnökét ennek a hatalmas propagandának megindulása alkalmából és csak azt kérjük, hogy továbbra is törjön teljes erővel előre azon az úton, ame-

lyen elindult a reformok útján, ezzel teszi a legnagyobb szolgálatot a biztosítást kereső közönségnek, de azoknak a társaságoknak is, amelyek a Biztosító Intézetek Országos Szövetségében tömörültek. Ha nem lesznek sérelmek, a biztosító közönségnek a bizalmát a megindítandó akció helyreállítja, akkor a biztosítási üzlet arra a magas fejlődésre fog indulni, amelyen a nyugati államokban áll és ez érdeke a biztosító társaságoknak, érdeke a biztosítást kereső közönségnek, de legelső sorban érdeke a nemzetnek, mert meg kell,

Idegrohamot kapott és mentőautón szállítottak be az ügyészségre egy urilányt nemzetgyalázás gyanúja miatt

Elrendelték szabadlábrahelyezését, a főtárgyalást rövidesen megtartják

Nagy szenzációja volt néhány héttel ezelőtt Sarkad közönségnek. A csendőrség őrizetbe vette Ritter Mária sarkadi urilányt nemzetgyalázás és kormányzósértés gyanúja miatt.

Ritter Mária a román megszállás alatt lévő területen született, innen került két éves korában Erzsébet nevű testvérével együtt sarkadi rokonaihoz. Itt nevelkedett fel, majd átvette nagynénje fűszerüzletét, és saját neve alatt nyitotta meg nagybátyjának, Schaffer László dr orvosnak a házában.

Az orvos házában, ahol Ritter Mária lakott, állandóan megfordult a sarkadi társaság színe-java. Egy januári estén nagyobb társaság gyűlt össze bridszpartira. Kártyáztak és közben a rádió híreit hallgatták. A jelenlévők megjegyzéseket fűztek a hallottakhoz és Ritter Mária, meg mások is, sértő, becsmérlő kijelentéseket tettek a magyar miniszterelnökre, sőt állítólag még súlyosabb elbírálás alá eső sértések is hangzottak el. Más feljelentés szerint azon a napon, amikor a rádió a munkácsi esch betörés híreit közölte, Ritter Mária részéről nemzetgyalázó kijelentések hangzottak volna el.

Ritter Mária az őrizetbevétele alkalmával idegrohamot kapott, úgynek esett és mentőautón szállították be a gyulai ügyészségre. Innen hozták másnap Szegedre, mert a nemzetgyalázási bűnügyek a szegedi törvényszék ötös tanácsa elé tartoznak. A vizsgálóbíró elrendelte Ritter Mária előzetes letartóztatását, ami ellen védője felfolyamodást jelentett be.

A felfolyamodási kérelem a vádtanácselő került és az négyezer pengő Kaució ellenében szabadlábra helyezte Ritter Máriaát, miután a gyanúsított szökésétől nem kell tartani és a bűn-

hogy szűnjön az az állapot, amikor évről-évre mérhetetlen vagyonok pusztulnak el és existenciák mennek tönkre azért, mert a közönség nem veszi igénybe megfelelő mértékben a biztosítást. El kell tüntetni a bizalmatlanságot, amely él az emberekben és egészen bizonyos, hogyha a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének elnöke azokat a nagyszerű elgondolásokat, amelyeket programjában vázolt, rövid idő alatt megvalósítja, — úgy nemcsak a biztosítást kereső közönségnek tesz mérhetetlen szolgálatot, hanem fellendíti a Biztosító Intézetek Országos Szövetségében tömörült biztosító társaságoknak az anyagi helyzetét is és a biztosítás általánosabbá tételével mérhetetlen nemzeti vagyont fog megmenteni a pusztulástól, így tehát a nemzet érdekét is előbbre viszi. Mindezekre szükség van azért is, hogy végre Magyarország az itt dolgozó hatalmas biztosító intézetek felvirágzása és a biztosítás általánossá tételével ebben a tekintetben is a nyugati államok színvonalára emelkedjék.

tett vétségé minősült. Az ügyészségen már készítik a vádiratot és rövidesen főtárgyalásra kerül a sor a nagy érdeklődésre számoltartó ügyben.

Bonnet területi engedményre is hajlandó Olaszországgal szemben

London, febr. 17. A Daily Herald párisi levelezője úgy értesül, hogy Bonnet bizalmas uton közölte Rómában és Berlinben, hogy Franciaország a következő engedményekre volna hajlandó:

1. Olaszországnak szabad körzetet adna Dzsibutiban.
2. Dzsibuti vasuti részvényeit Olaszországra ruházná át.
3. A nemzetiségi törvényt fenntartás nélkül kiterjesztené a tuaiszi olaszok javára.
4. Lybiától délre eső kisebb területet engedne át Olaszországnak.

Vernon Bartlett írja a News Chronicle-ban: A francia kormány határozottan ellenzi a négyhatalmi értekezlet eszméjét, de kész hozzájárulni tágkörű nemzetközi értekezlet tartásához, amely a világ nyersanyagainak igazságosabb elosztásáról tanácskozzék.

Hamis ötpengősök tüntek fel Debreczenben

Az utóbbi napokban Debreczenben több helyen fizettek hamis ötpengősökkel. A jólsikerült pénzutánzatokat beszozáltatták a rendőrségre, ahol megindult a nyomozás.

Az a gyanú, hogy Debreczenben, vagy környékén garázdálkodik a pénzhamisító banda. A hamis ötpengősöket főleg recézése és csengése árúja el. Azok, akik a hamis pénzzel fizettek, valamennyien olyan egyének, akik ellen nem merülhet fel komolyabb gyanu, tehát hozzájuk is másoktól került a forgalomba hozott pénz. A rendőrség erélyes nyomozása rövidesen fényt derít az esetre és leleplezi a pénzhamisító társaság működését.

Magyar ruhára brokátok, estélyi ruhára a legdivatosabb anyagok, csipkék és virágok

Petriknél Szent Anna-u. 5.

Sanzsán taft 1-98
Imprimé 1-88

A hegyközségi törvénnyel kapcsolatos kötelező jelentkezésnek a debreceni érdekeltek 40 százaléka sem tett eleget

Megalakítják a napokban a hatóság intézkedése alapján a debreceni hegyközséget.

A miniszter nem adta meg a kért háromhónapos halasztást. —

Debrecenben nagy probléma a hegyközségi törvény végrehajtása, mert az a helyzet, hogy a debreceni érdekeltek nem tettek eleget még a kötelező jelentkezésnek, már pedig még a múlt év novemberében meg kellett volna alakulni a debreceni hegyközségnek, hogy megkezdje munkáját a gyümölcsösök és szőlők nagyobb védelme terén.

A törvény a minőségi termelést bírja szemelőtt és védi a gyümölcsösöket olyan módon is, hogy kötelezővé teszi a védekezést a fertőző növényi veszelmekkel szemben. Azoknak a birtokosoknak, akik a kötelező védekezést permetezést nem hajlják végre, nem maradnak ápolatlanul a gyümölcsfái, mert

a hatóság fogja a permetezést elvégezteni, természetesen a mulasztó gazda költségére.

Ezzel veszik elejét annak, hogy a gyümölcsöskertjét rendben tartó gazda ne dobja ki védekezésre hiába a pénzét azért, mert a hanyag szomszéd kertjéből tovább fertőződik kertje.

A közhasznú intézkedések betartásáról, tanácsok adásáról gondoskodik a hegyközség, öröket is köteles szerzőltetni

Fizetéses alkalmazottak lesznek a hegyközségnél és néhány ezer pengő kiadása évente, melyet a hegyközség tagjai fedeznek.

Érthető tehát, hogy a hegyközség megalakítása igen érdekli a kerttulajdonosokat, gazdákat és számos helyen tiltakoznak a hegyközségek megalakítása ellen. Ahol nem akarták az érdekeltek megalakítani a hegyközségeket, ott a hatóság alakította meg, olyan módon, hogy kinevezte a vezetőket és megállapította a tagok névsorát. A hegyközség további működését azután már a törvény írja elő.

Debrecenben azért nem került sor a hegyközség megalakítására — bár novemberben meg kellett volna alakítani — mert nem volt jelentkező, nem tettek eleget a kötelező bejelentésnek, hogy mennyi szőlő a gyümölcsiermélő területük van. A városi hatóság a felhívást kibocsátotta ugyan, de

még negyven százaléka sem jelent meg az érdekelteknek, hogy bejelentéseit megtegye.

A hatóságok szemléje szerint 2200 holdon állapították meg a gyümölcs és szőlőművelést, de csak 900 holdat jelentettek be. Ezt a területet is csak 360 jelentkező mondotta be.

A város kérte a földművelésügyi minisztert, hogy tekintettel a hiányos jelentkezésre, adjon háromhónapi haladékot a debreceniek részére.

A miniszter nem engedélyezte a halasztást és így alkalmazni kell a késlekedőkkel szemben az előírt büntetést.

A törvény rendelkezése szerint száz négyszögölnél nagyobb területet, ahol már gyümölcsfa van, számítósba vesendő a hegyközség megalakításánál és a kisebb területtel rendelkezők csoportot alkotva annak megbízását egy-egy birtokosnak, hogy szavazatukkal képviselje érdeküket a hegyközségnél. Ez az értelmezés arra engedett következtetni, hogy a hegyközségbe tartoznak azok a belvárosi telkek is, ahol a házakhoz száz négyszögölnél nagyobb udvar tartozik és az udvaron gyümölcsfák vannak.

Ezzel kapcsolatban a minisztertől megátólt kért vélemény Debrecen, hogy eldöntsek a kérdést.

Szakdörökből is úgy vélekedtek, hogy hiába védik a hegyközség emberei a

határban a fákat a fertőzéstől, ha a védelemre nem kötelezett, nem vizsgálta udvarokról fertőznek tovább a fák, terjesztik a veszélyt. Ugy vélték, hogy a nagyobb udvarok is beletartoznak a hegyközségbe. A miniszter azonban Debrecennek adott válaszában kifejtette, hogy

csak a város belterületén kívül eső kertek, földek tartoznak szorosán a hegyközséghez.

Debrecen ilyen értelemben is csinálta meg a területeknek a beosztását. — Eredetileg tekintettel a nagy távolságra négy hegyközséget akartak alakítani, de a miniszter döntése alapján

csak egy hegyközséget alakítanak Debrecen területén.

A birtokosok maguk nem kezdeményezték a hegyközségi alakuló gyűlés összehívását, nem is jelentkeztek még 50 százalékos arányban sem, tehát

a hatósági beavatkozásnak nyitoták meg az utat.

A város közigazgatási hatósága a napokban összehívatta az érdekelteket és felszólítja őket arra, hogy alakítsák meg a hegyközséget, nevezzék meg a tisztikart, szerződtessenek egy bírót, aki felügyel és szaktanácsot ad hegyőrt is szerződtessenek. A fizetése úgy a bírónak, mint a hegyőrnek meg van állapítva. Ha az érdekeltek maguk nem választanának tisztikart, — akkor a hatóság intézkedik a megalakulásról, ahogy a törvény rendel.

Debrecenben bizonyára igen élénk lesz a hegyközségi alakuló gyűlés, — mint a legtöbb helyen az országban. Debrecenben gyakorlati szempontból súlyos ellenvetéssel vannak, mert a város igen nagy területen fekszik és bajos lesz a hegyőrnek őrködni egy napon a nagyhegyesi gyümölcsösben is és a Széchenyi ucai kertben is, mivel ezek a területek egy hegyközségbe tartoznak, bár közel harminc kilométerre vannak egymástól.

A területek szemlézése egy helyi szakadatlan járást igényel, ezt pedig elvégezni egy hegybíróval és hegyőrrel nem lehet.

A debreceni földek bejárására egy

Leégett a Nagyerdőn egy szegény erdőtelepítő kunyhója

A tegnapi napon tüzesetről értesítettek a tűzoltóállomást, a Nagyerdő harmadik végkerületéből.

A tűzoltóság egy szerelvénnyel Szolnoki ügyeletes tiszt vezetésével percek alatt a helyszínre ment, ahol Erdősi Géza erdőtelepítő 4x4 méteres, náddal fedett vályogkunyhója lángokban állt. A hatalmas tűz felesapott és fojtó füst töltötte be a levegőt. Az égő kunyhót akkor már az erdőtelepítő igyekezett oltani, míg a kunyhó előtt ott sárt Erdősi Géza három apró gyermeke, akik a tüzre figyelmesek lettek.

A tűzoltók a közelben levő kútból nyomban megkezdtek az oltást, amit azonban hátráltatott, hogy kevés víz volt a kútban. Félóra múlva megfeszített

munkával sikerült a tüzet lokalizálni, ekkorra azonban a nádtető teljesen leégett, csupán az üszkös gerendák maradtak. Alatta azonban a mennyezet nagyrészt sérletlen, úgyhogy az erdőtelepítő család hennhagyhatta bútorát.

Az első pillanatban nem tudták megállapítani, hogy mi okozhatta a tüzet, ezt csak a vizsgálat során lehet eldönteni. Az eddigi megállapítások szerint Erdősi Géza és felesége kimentek az erdőbe makkot gyűjteni. A kunyhóban csupán három kis gyermekük maradt, akik egyszerre éktelen sikoltásokkal, sírással hívták szüleiket. Akkor már a kunyhó lángban állott, de hogy a nádfödél mitől gyulladt ki, nem lehetett megállapítani.

„Feltámadt“ a hősi halott egy szerződés aláírására

Nyíregyházáról jelentik: Bonyolult és érdekes ügyben folytat nyomozást a nyíregyházi rendőrség. Magán- és közokirathamisítás miatt eljárást indított özv. Krizsán Istvánné és gyermekei

ellen, mert azok furfangos és csalárd módon igyekeztek hozzájutni apjuk, id. Krizsán István gazdálkodó 17 holdas tanyabirtokához. Az öreg Krizsán eltűnt a háborúban,

Fehérnemű Ünnek is szükséges!

Női divatáru		Férfi fehérnemű	
Selyem harisnya	finomszála műselyemből 1-78	Sport ing	ujmlintákban puplin vagy puplinettoól 4-80
Selyem harisnya	hajszálvékony műselyemből 2-75	Divat ing	2 gallér al bélelt elcsel szép színekben 4-20
Női nadrág	raye csíkos gumis vagy nyíltat száru 0-98	Fehér ing	2 gallérral selyemfényű puplin elcsel 4-80
Női nadrág	sármöz műselyemből 1-88	Puplin ing	selyemfényű, 1 kemény, 1 p ha gallérral 6-50
Svájci kötésű	ing-nadrág pastell színekben 1-78	Hálóing	prima mosott sifonból 3 tasonon 4-50
Kombine	sármöz műselyemből szép himzessel 3-60	Színes hálóing	szintartó prim anyagból 6-50
Hálóing	ma t műselyemből uj fasonokban 6-80	Alsónadrág	hosszú prima raye köjperből 3-20
Melltartó	tökéletes szabás, fehérnemű színben 0-78	Rövid nadrág	színes vagy fehér raye köjperből 1-98
Harisnyatartó	prima brokáttól 1-68	Alsónadrág	rövid, puplin vagy puplinettoól 2-60
Csipőszorit	gumibetéttel prima brokáttól 2-80	Pijama	divat csíkos puplinból vagy flanelből 10-80
Zsebkendő	színes vagy fehér 0-25	Nyakkendő	új ónságok óriási választékban 1-80
Bőrkesztyű	divat fason minden szímben 8-90	Nyakkendő	tiszta selyem, a ledivatosabb minak 3-30

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

egész különítményt kellene szervezni, hogy az előírt ellenőrzés gondosan meg legyen oldva.

Amny embernek a rendes fizetését azonban a 2200 hold gyümölcsös és szőlő nem bírja el. Debrecenben nem egybefüggő nagy gyümölcs és szőlőterületek vannak, hanem szétszórt gazdaságok, egymástól távol eső kertek, birtokok.

A törvény gyakorlati megvalósítása sok fejtörést fog még okozni itt, de bizonyára megtalálják majd a helyes megoldást.

(bem.)

végrendelet nem maradt utána, úgyhogy a gyermekek, Lidia és ifj. Krizsán István elhatározták, hogy pert indítanak édesapjuk holtánnyilváníttása iránt, úgyvéd útján.

Az ügyvéd neki is látta a munkájának és egy napon értesítést kaplak a gyerekek, hogy sietve jelenjenek meg édesapjuk házában, mert apjuk hazakerkezett Moszkvából az ajándékozási szerződés aláírására.

A két gyermek meg is jelent anyjuk lakásán, ahol két ismeretlen férfi várta őket. Itt az apátok — mutattak rá Krizsánék az egyik emberre, aki se szó, se beszéd, aláírt egy nyilatkozatot, amelyben a 17 holdas tanyabirtokot két gyermekének adja, haszonélvezőnek viszont az asszonyt teszi meg. Az írást, mint tanu láttamozta a másik férfi, valamint Berta Mihály nevű ember és ezzel az akts véget ért és az állítólagos id. Krizsán István nevű férfi visszaindult Moszkvába, az ajándékozási szerződés pedig annak rendje és módja szerint bekerült a telekkönyvi hivatalba, rövidesen meg is történt az átadás, mert így nem kellett ennek birtokában bevárni a hosszadalmas holtánnyilváníttási eljárást.

Ekkor történt ezután a baj. A dolgozóknak, többek között id. Krizsán Istvánnak is, de az eredménytelen kézbesítésnél kiderült, hogy az ajándékozási szerződés aláírója 25 év óta halott. A kézbesítő aztán feljelentést tett és így derült ki a turpisság.

— A debreceni törvényszék ítés tanácsa Tóth Lajos nagykeréki földművest elítélte fegyveres erő ellenes izgatás miatt 200 pengő pénzbüntetésre, mert a földműves a Hangya korcsmában borozgatva káromkodások kíséretében emlékezett meg a hadseregről. Az ítélet jogerős.

Megszűnik!! OLIMPIA olcsón kiárusít Piac-u. 22.

Vasárnapi tükrök

Írta: HEGYALJAI KISS GÉZA

Levelek

Érdekes, hogy a magyar a levél szót a falevélről veszi. A népdal is ezt mondja: *Rá volt írva egy levele rózsámtól az üzenet...* Pedig a falevél nem jó levélpapírosnak. A latin nyelv egészen más szóval jelzi a falevét, az írott levelet episztola, vagy litterae szóval jelzi. Ugyanígy az európai nyugati nyelvek is másként jelölik meg a falevét és másként jelölik meg azt az írást, amit gondolataink jelzésére elküldünk.

Ha a levél anyagát nézzük, azt látjuk, hogy a legrégebb időben a levelet síma kövekre írták, vagy a fák kérgére, fatáblákra, cseréptáblákra, állatbőrökre. Írtak leveleket falevelekre is. Utána néztem, hogy melyik időből maradtak fenn a legrégebb levelek magyar nyelven. Falevéltre írott levelet azonban senki sem említ azok között, akiket olvastam. Azt a Bibliából tudom, hogy a görög Pergamon város lakói találták fel azt a papírszerű anyagot, ami a pergament szolgáltatja írásra.

A ma ismert legtöbb levél anyaga papír. Nem árt, ha a levelek jóminőségű papírra íródnak, mert a levelek nagyon érdekes bizonyítékok lesznek később arra nézve, hogy milyen az a korszak, amelyben él egy-egy nemzedék. Valamikor a leveleink fognak legtöbbet elmondani arról az életről, amelyet velünk tesznek le egy hamar összeomló sírba.

A debreceni Kollégium kéziratai között örömmel találtam meg Szaboleska Mihály levelestárát. Csak azok vannak itt, amelyeket nagy emberek írtak őhöz. És ez a leveletanyag is milyen beszédesen szól arról, hogy milyen barátságos, kedélyes ember volt Szaboleska Mihály. És hogy mennyire szerették az ő idejében élt magyarok az ő költészetét.

Révész Imre püspök — mikor nagyapjáról, az első Révész Imréről írt életrajzot — a lapokban hívta fel azokat, akiknek levelük van id. Révész Imrétől, hogy bocsássák azokat rendelkezésére. Nagyon helyes! Egy életrajz írásánál rendkívül fontosak a levelek.

Bécsben azt mondom egyszer: Szeretem a nagy emberek leveleit olvasni. Nagyon jó tükröt tartanak azok az írók arról a korszakról, amelyről írni akar. Én is szeretem a leveleket — szólal meg Angyal David, a 80 éves kitűnő magyar történetíró.

Egy debreceni származású tanár, dr. Gulyás József kiváló tanulmányt írt a magyar levél történetéről. Jó vázlat ez ennek a ritka műfajnak a tanulmányozásához. Csodálom, hogy valaki nem szánta még rá az életét arra, hogy a magyar levelezés történetét könyvben írja meg.

Kötetekre mennek a híres magyaroknak a levelei. Olvastuk Arany leveleit. Milyen testes kötetek teltek meg azokkal. Gyűjteni kezdtem Tompa leveleit. Ezekre is természetes kötetek kellenének. Milyen szívesen olvasnánk Petőfi leveleit összegyűjtve. Jó volna, ha összes művei volnának ezzel kiegészítve. Örömmel forgatom a Jókai leveleit is. Ezekből is szép kö-

tetek telnek ki. Kazinczy leveleiből 23 nagy kötet jelent meg eddig.

Azok között, akiket mindnyájan ismerünk, a legnagyobb levélíró Baltazár Dezso volt. Nekem is van 22 levelem a püspök úrtól. Pedig én sokkal fiatalabb voltam önmagánál és nem voltam közeli hozzátartozója. Híres volt arról, hogy minden levélre sajátkezűleg válaszolt és mindjárt válaszolt. Leveleinek a száma legkevesebb 20.000.

Pedig nem Baltazár írta a magyarok közül a legtöbb levelet, hanem Kossuth Lajos, ő 82 éves életében megszámlálhatatlan levelet kapott és írt.

A kedves olvasó pedig legyen meggyőződve arról, hogy nemesak a leghíresebb embernek levele értékes és érdekes. Ha az embernek helye és ideje volna arra, hogy összegyűjtse a neki írt leveleket, nemesak olyan gyűjteménye volna, ami az ő szívének kedves, hanem egy értékes kortörténeti adattára volna, amelyben tanulságos lesz lapozni az utódoknak, sőt a későbbi történetíróknak is.

Ha valaki azt kérdezné tőlem: mi a levél? Azt felelném rá: a levél az ember gondolatának a fényképe. A tudósok kísérleteznek azzal, hogy lefényképezzék azt, ami az ember belsejében történik. Nem hiszem, hogy műszerekkel és elektromos készülékekkel fog sikerülni. Egy egészen egyszerű eljárás az, amikor az ember a szükségétől kényszerítve, vagy jókedvének engedve leül és levélben megírja azt, ami történt vele, vagy ami történni vele. Aki jó levelet akar írni, az ne használjon semmiféle szerelmi levelezőt, vagy szerelmi társalgót. Egyszerűen írja le azt, amit mondana, ha négyszemközt együtt lenne azzal, akinek a levelet írja.

Meglepő, hogy az emberek között milyen jó írók vannak. S az a legjobb író, aki a legjobb levelet tudja írni. A legjobb levelet pedig az írja, aki legjobban el tudja találni azt a hangot, amelyet beszéd közben használna.

Nagyon sok ember könnyítene a lelkén és a sorsán, ha leülne és leírna az ügyes-bajos dolgát és írásal fordulna ahhoz, akitől segítséget vár. Nem szabad a levélnek hosszúnak lenni. Hosszú levelet nem olvasnak el az emberek. De könnyű megtanulni azt, hogy az ember röviden, sürgönystílusban mondja el, ami neki fáj.

Nem szükséges ahhoz híres embernek lenni, hogy felgyűljenek a levelei. Van egy barátom, aki egy idős velem, 45 éves. De már vastag kötetekre mennek azok a levelek, amelyeket érdemes volt megőrizni. A barátom bekötetett néhány ezer oldal papírt levélalbumba. És abba ragasztotta bele azokat a leveleket, amelyeket fontos ügyekben kapott, vagy nevezetesen emberektől. Jól fog járni a Református Múzeum, ha megkapja ezeket a köteteket. Beesnek ezek a jövőendő számára. Ne úgy értse valaki, hogy ezekért a levelekért pénzt lehet kapni. Valaki Kossuth Lajosnak egy eredeti levélét kináította nekem — megvételre. Nagy összeget

akart érte kapni. Megállapítottam, hogy a levél tényleg a Kossuth Lajos írása. Megállapítottam, hogy a levél hol jelent meg és megmondtam, hogy egy Kossuth-levél ára 5 pengő. Tehát a legnagyobb magyar ember levelet is csak 5 pengőt ér, más magyar emberé még annyit sem. És mégis van értelme annak, hogy igyekeznek az ember a levelei közt rendet teremteni és az értékeseket féltreteni.

A magyar nótában olyan szépen

keserű a cigány hegedűje, hogy mi volt ráírva a rezgő nyárfa leveleire: Isten veled édes, Isten veled kedves, szívünk eggyé nem lehet. Egy-egy levél leszakad a szívünk fájáról, elrepül felettünk az élet, elmúlik az ifjúságunk, elmúlik minden... De egy-egy levél még akkor is üzenetet fog vinni valakinek, aki eljön s akire a szívünk mosolyogva néz a jövőendő messzeségébe.

Debrecenből nincs kivándorlás

Csak szóróanyagot kérnek útlevéllet a debreceni rendőrség útlevél-osztályán más kontinensekre. Hasznos útbaigazítások kivándorlóknak

A kivándorlás az ország különböző részeiből érkező hírek szerint egyre erősebbé válik s elsősorban Dél-Amerika, Ausztrália és Kanada felé orientálódnak azok, akik elhagyni készülnek az országot.

A debreceni rendőrség útlevél-osztályán utána érdeklődünk, hogy Debrecenből váltanak-e sokan útlevélet a tengerentúli országokba?

A válasz meglepő volt, amennyiben más városokkal szemben Debrecenben szinte semmit nem emelkedett az útlevélforgalom s a kiadott útlevélek jelentékeny része is európai államokra szól... A kivándorlás mértéke nem haladja meg a múlt évi és előző évi arányszámot...

Ezzel szemben az amerikai magyar társadalmat élénken foglalkoztatják az új népvándorlás hírei. Az amerikai sajtó tele van tanácsokkal az új kivándorlók számára s ezek a tanácsok kétségtelenül sok praktikus szempontot vetnek fel s aki fontolóra veszi azokat, rengeteg kellemetlen és elhamarkodott lépéstől kímélheti magát.

De magánosok is nagy figyelemmel fordulnak az új kivándorlás felé s egyik debreceni családnak, Kovács Béla, Budai Ezsaiás ucaai lakosnak írt rökona levelében érdekes dolgokat arra nézve, hogy miként csinált karriert Dél-Amerikában Környei István Debrecenből elkerült fiatalember, akinek érdekes pályafutásáról már többször megemlékeztünk a »Debrecen« hasábjain.

A Buenos-Ayresben élő Környei István jelentős üzleteket kötött a filmpiacon olyan módon, hogy a nagy filmgyárak által leforgatott, de be nem vágott filmrészleteit megvásárolta teljes joggal. Tudvalevő, hogy nagyobb filmgyárak egy 2500 méteres filmhez olykor 15.000 métert is felvesznek. A kimaradt részt éveken át lekötötte és megvásárolta a nagy vállalatoktól és néhány száz méteres pót-felvétellel érdekes filmeket állított össze egészen minimális költséggel, amivel kitűnő üzleteket csinált.

Nem mindennapi ötlete volt Környeié, aki egyébként számos amerikai lap regény- és cikkírója s egyik főszervezője az az Amerikában oly gyakori esti-tanfolyamoknak, nép-főiskolának, művészegyetemeknek, szabadegyetemeknek, kultúr-akadémiáknak és nyelv-akadémiáknak. Az, hogy megírja a vagyoni és szellemi királyainak, a nagy karriert befutott, vagy mesés vagyonra szert tett embereknek élettörténetét irodalmi színvonalon és oly módon,

hogy abból az emberiség levonhassa a tanulságokat. Ebből a célból esztendőket töltött ezeknek házában és érdekes könyveket jelentetett meg róluk.

Környei egyébként kitűnő, színesstollú író, aki írója az első komoly filmtörténelemnek, szabadterti játékokról és hangjátékokról írt első irodalmi tanulmányoknak. Három kötetben megrajzolta 500 nagy filmszínész és rendező, hangjátéksztár szcenáriumíró irodalmi portréját. Senki annyi híres ember könyvezetében nem fordult meg, mint ő.

Környei, aki egyike a nagy kutatóknak érdekes találmányokkal is kísérletezett. Ezek közül a megkövesedő holttest, mely a temetkezés helyett a holttestet teljesen megkövesíti s szoborszerűvé mureviti és a villanyzene a legismertebb. Jelentékeny kísérlete az egyetlen, összefoglaló művészi találmánya, mely egybefoglalja az összes művészet eredményeit s valamennyi hatását maradéktalanul kifejezi.

Érdekes és tudományos köröket élénken foglalkoztató volt tankönyv-reformja, mely például a történelem írást évsorrendben foglalta s évek eseményei sorrendjében, tehát chronologikus sorrendben foglalta össze.

Általában megállapítható — írja az amerikai levél — hogy az Új-Világban az európai emberek közül a lázas, nyugtalan, kereső ötlettel tele emberek érvényesülnek legjobban. Ezek csinálnak karriert. Viszont megélhetését Déi Amerikában minden komoly szakember megtalálja, aki valóban hasznos tud lenni a maga foglalkozási ágában.

Építési engedélyt kérte!

Nagy Sándor Késes u. 56., átalakítás, Máthé Gyula Jósika u. told. verenda, kamra. Fürst Ödön Széchenyi u. 13. kamra. Vedres Gábor Erzsébet u. 23., toldalék. Mihály Jolán és tsa. Léai u. 13., konyha. Szabó András Monostorpályi u. 30., kerítés. Szikszói István Komlóssy u. 44., lakóház. Sáfárány Imre Kiss Áron u. 44., kerítés. Pince. Papp Ferenc Apaffy u. 71., W. C. Nagy Kálmán Kemény Zsigmond u. 3., toldalék, lakóház. Szoró János Liget-tér ker., pince és átalakítás. Kósa István Kishegyesi u. 8., fás-kamara.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Magyar film! 120-AS TEMPÓ-
Híradó!

A színházi iroda jelenti:
Ma ismét kacaghat a BUBUS

előadásán. Hétfőn este újra:
BUBUS

Hétfőn és kedden délután
gyermekelőadás
Ludas Matyi
rendkívül olesó helyárrakkal.

Jön Jön Jön
Honthy
Hanna

II. 24, 25, 26-án. Ragyogó szerepeiben lép fel: Julia, Csárdáskirálynő, Legyen úgy, mint régen volt.

Jegyek már váthatók.
Gondoskodják jegyről idejében!

Szines
színházi filmkockák

Elnémult harangok

Fájdalmas nosztalgiaiával lehet csak visszaemlékezni azokra az időkre, amikor első ízben megjelent magyar színpadon Rákosi Viktor fájdalmas igazságokra döbbenő és a trianoni tragédiát megsejtő szomorú szép darabja. A darab sorai közt már akkor ott bujkált a sejtelme annak, ami később bebiztosult...

Ezt a költői szépségű, hatásos szép darabot újította fel lelkes, szép munkával a Csokonai színház és mutatta be szombat délutáni előadásán. A felújításnak szép sikere volt, a közönség meglehetősen lelkes, meleg tapsokkal fogadta az Elnémult Harangok tökéletes kiforrott előadását, melyet nyilván többször másorra kell tűznie a nagy siker folytán a Csokonai színháznak.

A sikerek hete

Igy lehetne nevezni a Csokonai színház e heti műsorát. Egymásután kerülnek előadásra azok a darabok, melyek a szezon legnagyobb sikereit jelentették... A Bubus, Vaszary Gábor ragyogó boházata, az új primadonnával, Erdész Irénnel a címszerepben nagy sikert aratott Ábrahám-operett, a Viktória, a szezon legmulatságosabb darabja az Egy bolond százat csinál Szabó Ernő felejthetetlen alakításával Sárossy Szűle Mihály és Walter Gyulának a rádióban is hatalmas sikert aratott operettje, amely a burleszk-operettek műfajának egyik legsikerültebb példány, s melyet Budapestet is megelőzve mutatott be a Csokonai színház. Aztán a Francia szobalány, Deval finom, meleg lírájú és kedvesen szellemes humorú vígjátéka... a legnagyobb közönségsiker követik egymást. A szezon nagy sikerrel gyűjtötte egy esztendőre a színház, hogy átnyújtsa közönségének...

Honthy es'ék

teszik fel a koronát a pompás sorozatra. Honthy Hanna öt előadásban játszik, három este, két délután fellép a Júliában, a Legyen úgy, mint régen volt és a Csárdáskirálynő darabokban.

Debrecen színházi publikuma kedvelt primadonnáját forró sikerű előadások során ünneplheti ismét.

A gyermekek öröme

lesz a hétfő és kedd délutáni pompás Ludas Matyi előadás, melyet fővárosi gyermekszíntársulat mutat be a Csokonai színház. A pompás, táncos, zenés, humoros darab bizonyára nagy sikert arat a legfiatalabb színházlátogatók körében is.

Harminc százalékkal olcsóbban férhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

A Debreceni Ujságírók Klubja közgyűlése

A Debreceni Ujságírók Klubja 1939 március 3-án, pénteken délelőtt 12 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlést. A tárgysorozat a következő: Főtitkári jelentés az 1938. évről. Pénztári jelentés és zárszámadás az 1938. évről. Költségeloirányzat 1939. évre. Ellenőri jelentés. Tisztújítás. Indítványok, amelyek 5 nappal a közgyűlés előtt írásban benyújtandók. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést 1939 március 10-én tartja meg a klub, amikor is a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. Debrecen, 1939 február 17. *Benyóvszky Pál* elnök, *Tamássy László* főtitkár.

A MÁV Egyetem és színjátszói nagy sikerrel adták elő a „Csodatűz örököt”

Minden tekintetben kitűnően sikerült, nagy érdeklődéssel kísért előadás folyt le szombaton este a MÁV Egyetértés színháztermében. Az Egyetértés kitűnő színjátszói előadták a „Csodatűzörök” zenés meséjátékot. A kitűnő szereplők elsőrangú, valóban művészi előadást produkáltak. Katalin szerepében Németh Irén szép, kultúralt hangjával, pompás játékaival frapírozta a közönséget. Csontos Kálmán Magyar István szerepében csillogtatta értékes tehetségét. Engi László sikerült alakítása, Jójárt Istvánné művészi játéka, Perkó Erzsébet, Fontos Jánosné, Tóth Mici remekbeszabott figurái sok tapsot kaptak. Remekelt Zengevald Gyula, Szegi László, Gaál Gyula, Szegi Lászlóné, Balla László, Zempléni József. Tökéleteset nyújtottak Lázár János, Dudás József, Csizsár Tibor, Sorszei Károly, Reisinger Béla, Kosik Zoltán, Horváth Sándor. Kivételes művészetével nagy sikert aratott Perkó Gyula. Nagyszerű tehetség Fontos Maéda. Nagyszerűen szerepeltek Kovács Gyula, Jójárt Ica, Zádor Jenő, Zádor Lajos, Deák Béla, Fekete Sándor, Szabó István, Matkó János. Feltűnt Reisinger Erzsébet, Gombos Irén, Kovács Miklós. Kitűnően egészítette ki a tehetséges csapatot Korbácsi Lajos, Nagy Farkas, Varga Ferenc, Wkl Imre, Lajos Béla, Dörö Zoltán. A zenekart kitűnően vezényelte Gömörv András. A táncok betanítása *Csontos Kálmán*, a szép, artisztikus díszletek *Váncsa Endre* és *Kárpáti József* érdeme.

Meghívó

Hajdúdorogi Hitelbank Rt. Hajdúdorogon, üzleti helyiségében, 1939 évi március hó 2-án, délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.
Tárgysorozat:
Egy igazgatósági tag választása.
Hajdúdorog, 1939 február 18.
Az igazgatóság.

Leipzigzi Tavaszi Vásár 1939

Kezdetre: március 5

60% kedvezmény a német birodalmi vasutakon

Kezdetre: március 5

600 marra felár nélkül
Külföldre indul márc. 4-én d. u. 3 or. 12 perckor Budapest keleti pályaudvarról

Minden további információt ad a Leipzigzi Vásár magyarországi kirendeltsége Budapest, IV., Váci ut. 1-3. Bejárati útr. látvány. 8. lé. emelet 4. (Telefon 330-540) és a Leipzig-i Művelődési és Sportbizottság, Leipzig C. I.

Bodán Ferenc a hírhedt kasszafuró elfogatásának körülményei derültek ki egy járásbírói tárgyaláson

Egy 76 éves öreg ember névtelen levelei. Az íródiákna: borral fizetelt a levélíró, akivel a sártoraljai helyi fogházban ismerkedett meg.

Egy notórius levéldiktáló öregember és egy alkoholizmusban szenvedő vádlott hatóság előtti rágalmazási perét tárgyalta a debreceni járásbírói tárgyaláson dr. Gyöngyössi József járásbíró.

A titokzatos levéldiktáló Szombathy Sándor 76 éves öregember, aki 15 évet ült különböző fegyházakban szándékos emberölés bűntette miatt, míg a homályba burkolózó levélíró egy idült alkoholizmusban szenvedő alkalmi munkás, Szatmáry József egyébként a debreceni csendőrség megállapítása szerint minden emberi aljasságra képes a szeszitalért.

Az egész dolog úgy pattant ki, hogy Nagy Lajos tégláskerti földműves egyik napon névtelen levelet kapott, melyben a titokzatos levélíró arra figyelmezteti, hogy felesége erkölestelen életet él. E levéllel egyidejűleg levelet kapott a debreceni rendőrség, ebben pedig a hasonlóságú levélíró arra figyelmezteti a rendőrséget, hogy Nagy Lajosné angyalcsináló. Emiatt aztán a debreceni csendőrség nyomozást vezetett le és házkutatást tartottak, de eredmény nélkül. Az ügyészséget is foglalkoztatta az ügy. Nagy Lajosné a levél alapján előzetes letartóztatásba került, de megszökötték ellene az eljárást.

Nagy Lajos és felesége már régóta haragosukra és szomszédjukra gyanakodott és Szombathy Sándor ellen megtették a feljelentést.

A tárgyalásra szuronyos fogházör elővezette a nemrégiben elfogott és azóta 3 évi fegyházra ült Bodán Ferencet, a hírhedt kasszafuró is, mint tanút. Bodán Ferenc úgy került ebbe az ügybe, mint tanu, mert Szombathy Sándor Szatmáryval egy levelet íratott a rendőrségnek, melyben figyelmezteti a rendőrséget arra a körülményre, hogy Bodán kétféle életet él és éjszaka titokzatos útját vannak. Ebben az esetben a levélíró igazat írt, mert Bodán a levél alapján figyeltek meg és tetten is érték, amikor a Terézánumban a kasszát megfurta.

A két vádlottat hallgatta ki először a bíróság. A személyi adatainak felvételénél kiderült, hogy Szombathy Sándor 15 évet ült szándékos emberölés bűntette miatt. Szatmáry József is igen sok büntetést ült már le tulajdon elleni büntetésekért.

A bíró előtt Szatmáry nem tagadta, hogy a levelet ő írta. Neki Szombathy csak diktálta, azt sem tudta, hogy mit ír, mert be volt rugva, mint rendesen.

— Ismerhet a bíró úr, idült alkoholista vagyok én. A levél írásáért is bort kaptam.

Szatmáry kihallgatása után Szombathy Sándort hallgatta ki a bíróság, aki lagadta, hogy ő diktálta a levelet. Kijelentette, hogy Szatmáryt nem is ismeri, most látta először a tárgyalás előtt.

A bíró szembesítette a két vádlottat, akik megmaradtak vallomásuk mellett.

Szatmáry: Bíró úr, elárulok egy nagy titkot. Nem mond igazgat Szombathy, mert igenis, ismerjük egymást, megmondom honnan. A sártoraljai helyi fogházból, ahol együtt voltunk szabadságvesztése idején.

— Igaz ez Szombathy? — kérdezte dr. Gyöngyössi járásbíró.

— Az igaz, hogy 1921-ben együtt voltunk a fogházban, de nem érintkezünk egymással, ha csak a falon keresztül nem.

Gyöngyössi bíró: Aki egyszer a szanatórium levegőjét együtt szívja, abból sohasem származik rendes dolog. Miért nem vallja be, hogy együtt tervezték ki a levélírást. Sokkal jobb, ha könnyít a lelken, mert vegye tudomásul, ha beigazolódik a vád, mely szerint maga megvádolt egy tisztességes asszonyt, vagy börtönbe kerül, vagy pedig elmeorvóintézetbe, mert nem lehet normális az, aki ilyen levelet írat, csak azért, hogy ártatlan embereket meghurcoljon.

Az öreg vádlott lecsüggesztett fejével, hallgatott az intelmeire, de ennek ellenére megmaradt tiszta szájával.

Dr. Szélnyvi Szombathy védője: Nem bűnös a védelem mert láthatja a bíróság, hogy éppen a névtelen levél alapján fogta el a bíróság a kasszafuró Bodánt.

Az érdekes ügyben nem volt ítélet, mert Szatmáry két tanút jelentett be, akik látták, hogy a levelet ő írta és Szombathy diktálta.

A tárgyalás után szuronyos fogházör kísérte a fogházba vissza Bodán Ferencet, aki ellenséges szemmel mérte végig az öreg Szombathy-t a névtelen levél miatt.

A 20 kat. holdon aluli földhasznárlók bérletében beállott változás bejelentése.

Felhívja a városi adóhivatal a 20 kat. holdon aluli földhasznárlókat arra hogy az általános kereseti adóalapjuk hivatalból való kijelentésük végett a bérlet területében esetleg beállott változásokat saját érdeklődésükben is felfelé vizsgálják a városi adóhivatal kivetési ügyosztályánál (II. emelet 38. sz. szoba) — Sas uca felől lépésfeljárattal szemben! Írásban jelentsék be Városi adóhivatal.

Hölgyeim önök nem tudnak hódítani!
Ha modern ékszereket nem Pintérnél vásárolják

Filmet forgattak a debreceni Nagyerdőn

Révész Gabriella, Révész Imre püspök leánya és dr. Lengyel Imre irányította a Nyári Egyetemről szóló film debreceni felvételeit

A debreceni Nyári Egyetem évenként 6 európai nyelven kiadott tájékoztatójában ez áll: Európa legnépesebb szünidei tanfolyama. Nyugodtan hozzá, illetve elbetelehetjük még a legnépesebb, legismertebb jelzőket, s ez áll világviszonylatban is. A debreceni Nyári Egyetem plakátjai, amelyet a gyönyörű, modern egyetem frontális képe, valamint az öreg Kovács István hortobágyi esküvő számadó képe díszít, már kora tavasszal odakerülnek a californiai egyetemek hirdetőtábláira, de eljutnak Honoluluba, Japánban épügy, mint Ujzeland szigetére.

De nemcsak soknyelvű tájékoztatók művészi plakátok hirdetik a világ min-

Film készül a debreceni Nyári Egyetemről Révész Gabriella és dr. Lengyel Imre irányításával.

den táján a debreceni Nyári Egyetem. A debreceni egyetem szünidei tanfolyama bevonult az irodalomba. Regényt írtak róla olasz nyelven, verset németül, útirajzot, novellát franciául, magyarul és még az abesszin háborúról származó naplőfeljegyzésekben is, amelyeknek annak idején éppen a Debreczen közölte, megörökítést nyertek a Nyári Egyetem három hetének eseményei.

A Nyári Egyetem életének 12. esztendőjében belekerült a filmtörténetbe. Tavaly kora tavasszal a Filmatelier igazgatósága közölte Millekter Rezső egyetemi tanárral, a Nyári Egyetem múlt évi spiritus rectorával, hogy a társaság olyan film-téma kidolgozását tervezi, amelynek háttere a debreceni Nyári Egyetem. A külső felvételek elkészítését a Nyári Egyetem tartama alatt, augusztus hónap folyamán, kerül sor.

A Nyári Egyetem debreceni programjának utolsó napja, augusztus 18-a látszott erre a legmegfelelőbbnek. Valóban meg is érkezett a filmiroda riportere. A záróünnepély felemelő jelenetét közben készítették a felvételek, a egyetemről, a Tisza-internátusról szebbnél szebb képek kerültek a filmreporter lenséje elé. De ugyanakkor készültek a tömegjelenetek az egyetem előtt. Az egyes jelenetek előkészítése a szerzői utasítás szerint igen alaposan és gondosan történtek. Persze itt a feladatok is széttagozottabbak voltak, mint általában a sablonos rendezéseknél. Hiszen csaknem minden európai nyelven kellett harsogni az utasításokat, rendelkezéseket. Ezt a nagy munkát a Nyári Egyetem tisztviselői közül Révész Gabriella és dr. Lengyel Imre végezték fáradságot nem ismerő buzgalommal.

A Debreczen munkatársa a filmmel kapcsolatban beszélgetést folytatott dr. Lengyel Imrével a Nyári Egyetem kiváló titkárával.

Bizonyára nagyon érdekelni fogja a közönséget ezzel a filmmel kapcsolatban, hogy az a pár szavas megjegyzés a véletlenek találkozásáról, amivel a szerző a filmet bevezeti, a legteljesebb mértékben helytálló — mondotta Lengyel dr. Sietek kijelenteni, hogy a szerzői soha életében nem látta, a Nyári Egyetem intézményét

csak hírből ismeri, tehát ezeket a Nyári Egyetem legelsőbb életét érdeklő tényekről és eseményekről, amelyekről ezúttal szöveg, egyáltalában nem tudhat.

— A mese fonalát követve kezdjük a plakett-üggyel. A valóság az, hogy a Nyári Egyetem fennállásának tizedik évfordulója alkalmával szép dombormű plakettet készítettünk az egyetem képével. Ezzel a Nyári Egyetem kiváló külföldi és hazai barátait ajándékoztuk meg. A plakettek átadása a záróünnepélyen történt volna, igen ám de a plakettet befoglaló díszes éremtartók nem készültek el megfelelő időre s persze a plakettek is ott voltak a könyvtárban. Már megkezdődött az ünnepély, mindenki izgatottan leste, hogy mi lesz s éppen az átadás aktusára került a sor, amikor megérkezett a plakett, ha nem repülőgépen is, egyszerű kerékpárossal küldönc hozta.

— A film főszereplője személyesen — ha nem a véletlenek találkozásáról volna szó — a Nyári Egyetem egyik előkelő származású hallgatóját ismerhetnénk fel, aki pár évvel ezelőtt vett részt a debreceni Nyári Egyetemen. Polgári állását tekintve egy messze szigetvilág fejedelmi család sarjaként hercegi rangot viselt s népszerűsége a többi nyári egyetem hallgatói között vetekedett a Pusztai királykisasszony — Jonny nevű lovagjával.

— Valóság az is, — az ismert mondás bizonyosfokú cáfolatát — házasságok a Nyári Egyetemen is kötődnek. A fővárosi lapok is sokat írtak egy debreceni úrilány és egy holland főhadnagy házasságáról, akik a Nyári Egyetemen ismerkedtek meg. Hogy a repülőgép se hiányozzék, a bájos menyasszonyt ezen a modern légi járművön vitték Hágába, az esküvő színhelyére.

— Érdekesen találkoznak a véletlenek abban is, hogy a film egyik epizódjelenetében énekelt Debreczen kéne menni közismert népdalt az idén a Nyári Egyetem felhasználja propaganda célokra. Magyaros motívumú, a Nagytemplom figurális képével díszített levelezőlapot nyomtatott, amelyen ott áll e dal szövege különböző nyelveken a dallammal együtt.

— Szomorú valóság, sajnos, az a szerenestlenség is, amelyet a Pusztai királykisasszony c. film hősnőnek oly szerenestlensen sikerült megúszni. Két évvel ezelőtt a Nyári Egyetem egyik résztvevője a Hortobágyon autószerenestlenség áldozata lett, míg egy másik résztvevő szerenestlensen megmenekült.

— A Nyári Egyetem amerikai hallgatóinak állandó növekedése folytán nem tekinthetők légbőlkapottaknak azok a gyöngéd szájak sem, amelyek amerikai fiúkat magyar lányokhoz fűznek.

— Akárhogy is boncolgatjuk a költészet és valóság, irodalom és élet viszonyát, bármennyire meggyőzően hangozik is a megjegyzés a véletlenek találkozásáról, az az egy nem véletlen, hogy az az igazán nagyszerű film Debreczenben játszódik le. Keresse sem lehetne különömből találni ehhez a filmhez, mint éppen a Hortobágy-pusztai tözsomszedságában lévő egyetem és a modern várossá szélesedő magyar falu szellemi életközösségét.

Báli frizurákat legújabb divt szerint készít Ádám fodrász Rencs üzlet Kossuth u. 4.

x Harmine százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári

Kalandos kutatás négyezer ós után...

Az elmúlt esztendőt az ósök keresése jellemezte az anyakönyvi hivatalokban.

Az anyakönyvi hivataloknak és az adóhivataloknak az elmúlt esztendőben hatalmas munkatöbbletet jelentett az ósök keresése. Az illetőségi és atampolgársági bizonyítványok kiváltásával kapcsolatban egyszerre megmozdultak az emberek és nagyszülőik visszamenőleg keresztleveleket, házassági anyakönyvi kivonatokat váltottak, adóbizonylatot kértek. Elődök, akik azelőtt csak szelid emlékekben, szájhagyományokban éltek, egyszerre követelően fontosakká lettek s kegyetlenül döntő jelentőségűvé vált ma él, dolgozó emberek számára, hogy nagyatyjuk 50 esztendővel ezelőtt pontosan befizelt-e adóját. Existenciákra gyakorolt befolyást rég elporladt ósök származása, adózása s társadalom, mint egy megbolygatott méhkas rajzott poros anyakönyvek körül. Keresik, kutatják az elődöket. Sargult, elfakult írásokról beszédes bizonyítékok tárultak elő hosszas kutatás után... ezeknek az írásoknak alapján az apák, nagyapák és dédnagyapák kiléptek abból a misztikus és jöttekony homályból, mely bizonyos idő óta a halottakat körülfollyta. Kiderültek gyarlóságai... az adókönyvek pontosan elárulták, hogy nem fizették be pontosan adójukat, a keresztlevelek családi titkokról lebbentették fel a fátyolt s bizony nem egy mai ember egész sorsa azon dől el, hogy nagyatyja annak idején nem tartotta szükségesnek befizetni adóját.

A REF. KÖZPONTI LELKÉSZI HIVATALAIT ÁLLAPITOTTÁK MEG EGY TAL ANYAKÖNYVEKBEN 4000 ÓS ÉV ALATT

A városi anyakönyvi hivatal kapcsolatban már szóltunk egy másik cikkünkben arról a túlterhelésről, mely munkájukban az illetőségi és állampolgársági igazolásokhoz szükséges iratok kiállítására folytan előállott. Ezúttal Sipo Imre ref. központi lelképásztort, a református egyház anyakönyvi hivatalának vezetőjét kerestük fel s érdeklődtünk az ósök keresésének korszerű jelenségei felől.

— Talán egyetlen hivatalban sem jelentet olyan munkatöbbletet az elődök adatainak keresése, mint nálunk — mondotta Sipo Imre lelképásztort — Nálunk ugyanis a régebbi keletű adatokat kell megállapítani s ezeknek kikeresése nagyobb munkát ad, mert ma ga a közönség sincsen tökéletesen tisztában sok esetben nagyszülei, sőt van rá eset szülei adataival sem.

— Nálunk pedig rendszerint múlt századbéli adatokra van szükségük a feleknek. A szülők és nagyszülők születési és házassági iratait egészen az 1800-as évekig kutatják. De van eset rá, hogy egyesek a nagy óskeresés közben kedvet kapnak családfájuk összeállításához és ezek a 17-ik századra is visszamennek. A központi lelkérsi hivatal anyakönyvei 1703-ig visszamenőleg őrzik a debreceniek adatait... az elődöket elpusztította az ellenség és sokszor a tüzvész, ami mindkettő gyakran dulta fel Debrecen viharos múltja alatt.

— Az óskeresések három részre oszlanak — folytatta Sipo nagytiszteltető úr — Az első, ha az illető személyesen keresi a szükséges iratokat. Ez a legjobb eset, mert ilyenkor kikérdezhetjük és a kapott felvilágosítások sokszor nyomra vezetnek. Már nehezebb eset az, amikor más vidékről levélben kérnek iratot s egy nagyjából megjelölt időpontban. Nem ritkán megszállt területéről, sőt külföldről is kapunk ilyen levélbeli megkereséseket, legtöbbször hiányos adatokkal.

A legnehezebb sokszor az olyan eset, mikor a közigazgatási hatóság intéz

megkeresést a hivatalhoz s mivel maga a fél, akire nézve az iratot kéri, sincsen tisztába adataival 10—20 év megjelölésével kéri az iratot.

— Ilyen esetben a megállapítás természetesen hetekig tartó munka, amit egyedül kell végezni. Az elmúlt évben közel 4000 megkeresés érkezett. Születésekhez és halálozásokhoz 1837-től vanbetűsoros névmutatónk. A házasságokhoz azonban nincsen, azt csak a teljes évfolyam átnézése után tudjuk megállapítani.

— Az a baj, hogy még az intelligens közönség is számtalanszor úgy kér iratot, hogy sem évszámot, sem nevet nem tud biztosan.

— Nem egyszer megtörtént, hogy aki így kereste ösét, kénytelen volt kimenni a temetőbe, ott feljegyzi az elhunytak adatait s annak alapján kezdtük el a kutatást. Arról nem is beszélek, hogy sok ember szegényen elődjének foglalkozását és mást szeretne bejegyeztetni. Vagy a nevet tval, vagy y-nal írja és a régi anyakönyvben csak i-vel, vagy egyszerű t-vel van... Ilyenkor külön meg kell magyarázni, hogy a püspök úr rendelkezése lehet, egyébként nekünk szolgálag ragaszkodnunk kell az eredeti bejegyzéshez.

— Számtalan bajt okozott az is, hogy Debreczen nagy kiterjedésű lévén a gyermekeket a tanyákról a közelebb eső Szoboszlóra, Újvárosra, vagy Mikesperésre vitték keresztelni s erősködnék, hogy itt kell lennie Debreczenben a bejegyzésnek, míg aztán útbagazításunk nyomán megtalálják az adatot Szoboszlón, vagy Balmazújvároson.

— Sokszor fordulnak hozzánk, hogy a megszállt-területi paróchiákról segítsünk beszerezni az iratokat a hivatal útján, mert magánlevelezés által az ritkán jár sikerrel... Tény az, hogy az elődök keresése óriási munkatöbbletet ró a hivatalra.

Ezt a munkát azonban olyan páratlan türelemmel és odaadással végzi Sipo Imre központi lelképásztort, ahogy csak olyan ember végezheti, aki életét az embertársain való segítség szolgálatába állította. Hiszen ma sok fordulnak meg, állások dőlnek el, existenciák mulnak ezeknek az iratoknak megkeresésén és valóban szükség van erre a türelmes, nemes, odaadó munkára, kereszteni türelemre és az embereken minden módon segíteni akarásra, amivel Sipo nagytiszteltető úr rendelkezik. Segít, akin csak lehet sokszor hónapokig kutat öreg könyvek rengetgében és örül, ha valakinek előtudta bányászni a reménytelenül kutatott elődöt.

Az ósök pedig, ezek a sáppadt árnyak, halk visszaemlékezésekben, családi beszélgetésekben visszaröppenő emlékek, egyszerre közel jöttek a ma emberéhez: sokszor több, mint egy évszázad távlatából. Meg kell ismerkedni velük, gondolni kell rájuk és döntően beleszólnak korunk emberének szegény nehéz súlyok alatt roskadozó, sok mindennel magalkudott, rengeteg vágyt levetkőzött, kallódó életébe. (kiss.)

— Ötvenkét kiló olajat loptak egy nyitott tartálykocsiból. A MÁV. debreceni állomás főnöksége feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az egyik nyitott kocsiiban levő tartályból éjszakai órákban elloptak 52 kiló nyersolajat 60 pengő értékben. A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

x Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tömböt a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

GYÁSZ ROVAT

Erdey Ferenc földbirtokos életének 48-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből a ref. egyház szertartása szerint. Ugyanazonnap reggel 8 órakor exhumáltjuk szereteteinket a Kossuth uccai temetőből és helyezük örök nyugalomra a köztemetői családi sírhelyre. Lakás: Miklós uca 10. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Tóth József tüzér 23 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Czerovszky Lászlóné Barnardin Amália 73 éves korában elhunyt. Temetése kedden fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. Lakás: Honvédtemető u. 8. Az elhunytban Czerovszky Zoltán, a debreceni rendőrség politikai csoportvezetője hőn szeretett édesanyját gyászolja. Gebauer cég rendezi.

Dr. Bernátfalvi Bernáth István földbirtokos, m. kir. tartalékos huszárhadnagy, Bihar vm. törvényszéki bizottságának tagja, a hosszupályi református egyház főgondnoka 71 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 3 órakor lesz Hosszupályiban a gyászszertartással. Gebauer cég rendezi.

Petrovicsi Sexty Emil ur temetése vasárnap fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. Gebauer cég rendezi.

Seress Antalné Dietz Mária 58 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozóterméből. Az engesztelő szentmise áldozat szerdán fél 9 órakor lesz bemutatva a Szent Anna uccai római kat. templomban. Lakás: Munkás u. 7. Gebauer cég rendezi.

Özv. Nagy Sándorné Bordán Sára áldásos életének 73-ik évében elhunyt. Gyászszertartás vasárnap déli 12 órakor lesz a Köztemető diszravatalozójában, mely után az elhunyt földi maradványait Hajdúhadháza szállítjuk s ott a református Keleti temetőben délután fél 4 órakor fogjuk kedvesei mellé örök nyugalomra helyezni. Az elhunytban dr. Nagy Sándor ref. főgimnáziumi tanár édesanyját gyászolja. A temetést és szállítást Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Czeglédy Lajos asztalosmester 64. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozóterméből. Lakás: Pesti uca 43. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Bobák Tibor szövogyári gyakoronok 23. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozóterméből. — Lakás: Bethlen uca 42. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Csonka Sándorné Nagy Julianna 63. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Györfői Sándor Máv. nyugdíjas 86. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Bartha Jánosné Győrössi Zsuzsanna 79. évében elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Vendég uca 25. Temetését Bartha vállalata végzi.

Tokaji Andrásné Teremi Sára

Gyászban

A HOZZÁTARTÓZÓKNAK

szenzációs újítást vezettem be.

Temetéseket köztemetői költségekkel állítottam össze diszes kivittől a legegyszerűbbig.

I. oszt. ravatalozóval temetés diszes kivitelben hozzávalókkal, 4 lovas üveges gyászhintó, 6 testőr, 1 portás, I. oszt. sírhely sírásás összes költséggel

P 250.-, azaz Kettőszázötven pengő.

II. oszt. ravatalozóval temetés diszes kivitelben hozzávalókkal, 2 lovas üveges gyászhintó, 4 testőr, I. oszt. sírhely, sírásás költségeivel összesen

P 160.-, azaz Egyszázhatvan pengő.

III. oszt. ravatalozóval temetés hozzávalókkal, 4 testőr, II. oszt. sírhely sírásás költségeivel összesen

P 100.-, azaz Egyszáz pengő.

Alagsori temetéseket hozzávalókkal II. oszt. sírhely és sírásás költségeivel

P 40.-, azaz Negyven pengőtől végzek.

Exhumálást és halotyszállítást méltányos árban.

Győződjön meg — tekintse meg.

FEHÉRTŐI temetkezési vállalat
DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 4. TELEFON ÉJJELEN NAPVAL 11-85

Máv. nyugdíjas neje 69 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető III. terméből református szertartással. Lakása: Hadházi u. 7. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Lövey Istvánné Tóth Teréz Máv. nyugdíjas 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető II. a. sz. ravatalozóterméből református szertartással. Lakása: Dobó u. 19. Pusztai temetkezési intézet.

Kovács Ilonka ártatlan életének 5-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakása: Csuka u. 24. Pusztai temetkezési intézet.

Görffi Imre Máv. kegydíjas 45 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a Köztemető IV. terméből ref. szertartással. Lakása: Szarazi F. u. 3. Pusztai temetkezési intézet.

Berta Mária ifju életének tava- szán, 16 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a Köztemető III. terméből református szertartással. Lakása: Járásbírósi épület. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó feleségem, drága jó édesanyánk elhunyt alkalmából nyilvánított meleg részvétekkért, köszönetért és csokrokért, a fájdalmunkat enyhíteni igyekvő vigasztalásokért ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. — Bartha

Sándor ny. postaaltiszt és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett édesapánk, nagyapánk néhai Szabó Lajos ny. városi rendőr-ellenőr elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvétellel osztoztak, ravatalára koszorúcsokrot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett édesanyám, leányunk, Szabóné Katona Julianna elhunytával nagy bánatunkban részvétellel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Mélyszégyen fájdalommal jelentjük, hogy szeretett nagybátyánk és rokonunk

Orosz Sándor

nyug. fősolgabíró, Vámpéres község díszpolgára, Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja 75 éves korában, hosszú szenvedés után lelkét visszaadta Teremtőjének.

Kedves halottunkat f. hó 19-én, délután 2 órakor fogjuk a vámpéresi Bocskay-kerti gyászúrnál a gör. kath. Anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni, Debrecenbe szállítva f. hó 20-án délután 3 órakor a Köztemetőben lévő családi sírhelynél történő újabb beszentelés után örök nyugalomra helyezni.

»Adj Uram örök nyugodalmat neki.«

Beke Jenő feleségével
Bodnár Ilonával,
Özv. Töller Ottóné
szül. Beke Erzsébet,
Petrányi Endréné
szül. Beke Lili férjével,
Szirmay Ödönné
szül. Beke Ilona férjével
unokaöccsei s unokahugai.

Dr. Ludány László
feleségével
Móczár Etelkával,
Ludány Lajos,
Dr. Ludány Miklós
unokaöccsei.

Az összes rokonok és jóbarátok nevében is.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

»Megváltás, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tiszta, Magoss György tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rákóczy, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — »Sztankay, Szent Anna u. 61. Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

A költő

Kínsek tárházát osztja meg veled,
Ha feltárja lelkének drága gyöngyeit
Szeretet muzsikájával gyógyítja
sebeidet
Megvigasztal — letörli bánatos
könyveid.
Ha mégis vakon tapogatsz virágos utat
Sujt lábaid az, miben megbotalasz
Lekicsinglésre hiába nyílik ajkad
Nem száll az tovább — megmarad
rajtad.

Álmok kertjében dalol a költő
Álmok kertjében sem tér, sem idő
Az álmok sem mult, sem jelen
Jövőjét zengi álmom életem
Néha úgy érzi a bánat öröm
Álmodik hőlepte vagy mohos kővön
Régi szerelme még új marad
Tél ködében élvezi! Az örök szép
tavaszt.

A végtelenség csillogó tengerén
Kínsekkel bír sohasem szegény
Nem ismerhet nagyobb urat,
Az örök szeretet csarnokában mulat
Mert az ég ajándékát — Istentől kapta
Koldus királyok felszentelt papja,
Ha feléd száll koronája éke,
Csak bűnbánó lélekkel nyúlhatsz fel
érte!
TÖRÖNÉ KÖRPÁSSY MÁRI.

— Vasárnapi istentisztelet rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Csutoros Sándor Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, délelőtt 11 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor Szentes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 4 órakor Kiss Antal Jenő. — Ispótlay templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 3 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Mezey Béla. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Horthy közkegyházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Olajfűtői imaházban délután 3 órakor Orosz János.

Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre Nyulason délelőtt 10 órakor Zimányi József. — Tanyai istentiszteletek: Belsőhat délelőtt 8 órakor, Telekháza délelőtt fél 11 órakor; Siposs Imre, Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor; Rápolthy Árpád. — Ondód I. Kádár-dűlő délelőtt 11 órakor; vitéz Szabó Endre Pallagon délelőtt 9 órakor; Erdei Mihály. — Hármashelyen délelőtt 9 órakor és Lukaháza délután 2 órakor; László L. Elek. — Fanesika délelőtt 9 órakor, nagyvesereli iskola délelőtt 11 órakor és Szata délután: Biró Béla. Hosszúpályai út délelőtt 9 órakor és Mézeshegyen délelőtt 11 órakor; Papp Géza. — Ebesen délelőtt 10 órakor: Kurucz József.

— **Úrvacsorai előkészítő áhitatok.** A nyilastelepi református templomban holnap, hétfőtől kezdve minden nap egy héten át naponként délután félhat órai kezdettel úrvacsorai előkészítő áhitatokat tartunk. Minden alkalommal a tékozló fiú történetének tárgyolásával készítjük lelkünköt a szent asztalhoz. A templomi áhitatok után a gyülekezeti házunkban imaórát tartunk. Szeretettel hívjuk és várjuk a szent alkalomra komolyan készülődő testvéreinket.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában.** Rendes vasárnapi miserend. Miskezdek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Félházi órák nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Csapókertben: Kummergruber Emil püspöki tanácsos Homokkerten: dr. Rassovszky Kálmán. — Zita árvaházban: Hess Ödön. Halápon: Klimes Péter. — Kőszilv-szegen: Hegyi Ferenc. — Klinikán: Béres Endre és dr. László Miklós. — Holnap vasárnap, hétfőn és kedden egész nap szentségimádás, minden délután 5 órakor szentbeszéd. Vasárnap prédikál Faragó László, hétfőn dr. Szabó János, kedden dr. Hanzély Lajos, szerdán 9 órakor ünnepélyes mise keretében hamvazás. Nagyböjten minden pénteken délután 5 órakor szentbeszéd, tartja: Láng Pál pápai kamarás.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság. — Délután négy órakor vecevénye és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban,** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László. — Délután félnegy órakor középiskolás leánytanulók bibliorája a tanácsteremben.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaházat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Vendégszónok egész nap: Baranyai Mihály szövetségi titkár. Szerdán este 7—8-ig biblióra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— **A Vasvári Pál-Kőr** folyó hó 19-én este 9 órai kezdettel tartja meg farsangi táncestélyét az Arany Bika nagyszálló Boeskov és Üvegtermében. A rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség az ideai táncestélyen is olyan jól érezze magát, mint a többi hagyományos jósikerkü Vasvári estéken. — Asztalfoglalás: 24-04 telefonszám.

— **Olaj** és olajkrém pakolás ondóllást garancia mellett készíti Ádám Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Dr Nagymajtényi Ferenc, a kiváló debreceni korcsolyázóbajnok, aki a fővárosban megtartott versenyeken mindhárom távon megnyerte az országos vidéki bajnokságot és az országos főiskolai bajnokságban pedig mindhárom távon Ladányi főiskolai világbajnok után második lett.

NYILASTELEPI HIREK

SZÜLETES: Domokos Sándor bank-
isztvisező Pulszky u. 4. leány Katalin,
Buza Béla npsz. Bellegelő 212. fiú,
Barna, Molnár Lajos lakatossegéd Vig-
kedvű Mihály u. 64. fiú, Lajos, Sipos
András npsz. Ebes 67/b. leány, Anna,
Király Ferenc npsz. Tegez u. 37. leány
Julianna, Dörgö Károly npsz. Rózsa u.
21. fiú, Sándor, Kovács Béla műkö-
gyári munkás Kinizsi u. 43. fiú, János,
Harsányi Miklós máv. esztergályos
segéd Rigó u. 49. leány, Mária, Vajda-
házy Imre máv. lakatossegéd Kurucz
u. 7. fiú, Imre, Pacsura János kir.
tszéki alliszt. Szt. Anna u. 23. fiú,
Zoltán, Borus Gábor npsz. Nagyhegyes
25. fiú, Sándor, Kovács Sándor ci-
pészsegéd Nagyvárad u. 31.

HÁZASSÁG: Madácsi János fm. Ha-
tár u. 11.—Boros Julianna aHtár u. 19.
Bakóczy Mihály gazdálkodó Eötvös u.
79—Kozák Katalin Jókai u. 23. Laposi
Imre kereskedő Csemet u. 13.—Udvardi
Lidia Csap u. 50. Mátyás Lajos
máv. kocsis lakatos Szász Ferenc u. 5.
—Böde Julianna Vámospécs. Eley Fe-
renc kereskedelmi alkalmazott Boes-
kov tér 1.—Német Katalin Hajnal u.
bérház, Dobszai János eszmadiamester
József kir. hg. u. 55.—Magyar Zsu-
szanna Busi u. 15. Sarecz József gaz-
dasági cseléd Nyíregyháza—Csorvási
Zsuzsanna Ujfehértó. Szigeti István
npsz. Wolaffka u. 23.—Berényi Ida
Monostorpályi út 50. Tatár Péter ker-
tesz Kisküküllő u. 8.—Békési Nagy
Erzsébet Egyetkert u. 18. Fejes István
npsz. Haláp 73—Daboczi Róza Kaba.
Takács Lajos fm. Haláp 180—Papp
Piroska Haláp 185. Bakóczy László
máv alkalmazott Rákóczi u. 34.—He-
vesi Erzsébet Rákóczi u. 38. Hajdú
Gábor gazdálkodó Perc d. 58.—Eszey-
nyi Zsuzsanna Perc d. 60.

HALÁLOZÁS: Szikszay Géza építész-
mérnök ref. 70 éves Nóra u. 20.
Sexty Emil ny. nemzeti bank h. főnök
ág. h. ev. 64 éves Pulszky u. 4. Szabó
Zsigmondné ref. 79 éves Kishegyési út
40. Nagy János szegényházi apoll ref.
77 éves Kishegyési út 40. Kántor Mi-
hály szegényházi apoll r. kat. 70 éves
Kishegyési út 40. özv. Nagy Sándorné
ref. 72 éves Poroszlav út 40. Kass Jó-
zsefné ref. 62 éves Dembinszky u. 6.
Eredei Ferenc gazdálkodó ref. 47 éves
Miklós u. 10. Németh József npsz. r.
kat. 70 éves Hajdúhadház. özv. Lövey
Istvánné ref. 78 éves Dobó u. 19. Bo-
hák Tibor szövetségi gyakorlat r.
kath. 23 éves Frohner szálló, Tóth Jó-
zsef tűzár ref. 24 éves. Tüzéraktanya.
Dudás Andrásné ref. 40 éves Geszteréd.

Berta Mária kifutó ref. 16 éves Deák
Ferenc u. 17. Tokaji Andrásné ref. 70
éves Hadházi u. 7. Seress Antalné r.
kat. 58 éves Munkás u. 7.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** Ezen
a héten a következők kaptak jutal-
mat: 2 drb. mozijegyet: Fögel Kálmán
Nagyvárad u. 1—1 kötet könyvet:
Pelez László Nyil u., Rubiczky Kál-
mán Kossuth u. Nonn Gyula Szappa-
nos u. Nagy Katalin Csapó u. Kulicz
Mária Munkás u. Takács Olga Rother-
mere u. Torkos Sándorné Harsányi
Gusztáv u. Kiss Sándorné Hadházi u.
A mozijegyet hétfőn délután, a könyv-
jutalmakat pedig hétfő délután 3 órá-
tól csütörtök este 6 óráig kérjük át-
venni lapunk kiadóbiztatalában.

IRÓGÉPEK HURAY, parkosok
JAVÍTÁSA T: 17-93

— **Csizmadia iparosok figyelmébe.**
A csizmadia szakosztály folyó hó
21-én, kedden délután 4 órakor az
Ipartestület tanácstermében rendes
szakosztályi ülést tart, melyre az El-
nökség ezúton is meghívja a szakos-
tály tagjait. Aki két évi tagsági díjjal
hátralékban van, az tanácskozási és
szavazási jogát nem gyakorolhatja
így tagdíját mindenki rendezze. —
Targyisorozat: Jegyzőkönyv felolvasás.
Jegyzőkönyvvel kapcsolatos előter-
jesztések. Jelentés az 1938. évről: el-
nöki, pénztárosi és a felmentvény
megadása. Költségeloirányzat meg-
állapítása. Tagságdíj szedés elhatáro-
zása. Az ügyrend 6. §-ának módosul-
ása. Tanácskozási bizottság jelölése.
Indítványok. Elnökség.

— **Iparok forgalma február hó 9—
február hó 16-ig.** Uj iparok: Bilak Já-
nos kosárfonó, Wilhelm Károlyné sz.
Weil Iona illatszer, bazárúrú, értar-
tási cikkek és cukorka kereskedés. —
Megszűnt iparok: Varga Mihály szat-
tós, Soltész Lászlóné szatós, Bodnár
Mártonné szatós, Erdei Gáborné szat-
tós, Kubicza Tamásné szatós, Szabó
Piroska szatós, Klein Ignác szatós,
Markovits József szatós, Rompa Im-
re szatós, Méhécz Sándorné szatós,
Nagy Erzsébet szatós, ifj. Fülöp La-
jos szatós, Józsa Sándor szatós,
Mázló Józsefné szatós, Kondorosi Já-
nosné szatós, Horváth Mihály szat-
tós, Tar János József szatós, Takács
Bertalan szatós, Fülöp Gyula szatós,
Faragó Miklós szatós, Nagy Kálmán
szatós, Murvai Mária szatós, Grósz
Jenő szatós, Rácz Erzsébet szatós,
Komlóssy Zoltán szatós, Friedlander
cirokseprű készítő, Bugovecz János
szabó és leánykaruha készítő, Barát
András gyümölcs, délgyümölcs stb ke-
reskedés, Pozsonyi Jenőné gyümölcs
stb. kereskedés.

Családi értesítések:

Nagy Vilike
és
Kiss István
1939 febr. 14-én tartották
eljegyzésüket.

Árva Margitka
és
Kollár István
Jegyesek
(Minden külön értesítés helyett.)

Glück Kató
és
Wallerstein Imre
házasságot kötöttek.
(Minden külön értesítés helyett.)

— **A Szülők Iskolája** utolsó előadását f. hó 21-én 6 órakor tartja a Kereskedő Társulat díszteremben „Az egyéniség megügyelése a családban és az iskolában” címmel. Előadó Pálffy Lajos állami tanító lesz. Az előadásou megnyitó számmal közreműködik a Helyi Vasút „Harmonia” Dalköre Szigethy Gyula tanár vezetésével, a befejezésül pedig az Egyetemi „Tisza István” Dalkör működik közre Jókai József karnagy vezetésével.

— **A Korona (teremben, Csapó u. 17. szám, ma és minden este B. Kálló István és zenekara hangversenyez.**

— **Az Inartársulat** díszteremben ma d. u. 4 órai kezdettel tartja a Szülők Iskolája egyik legnagyobb sikerű előadását „Uj irányzat a gyermekművelésben” címmel. Előadó: dr. Eöry Kálmán kir. táblabíró.

— **Ma délután hat órakor lesz a Klisztomban az egyházzenei hangverseny,** melyről már több ízben hírt adtunk. Ujra felhívjuk a magas színvonalu, nagy művészi eleményt jelentő hangversenyre olvasóink figyelmét. Műsor a Klisztomban toronyalatti főbejáratánál igényelhető a hangverseny kezdetén.

— **Vidám farsangi ünnepély.** Az Árpád-téri ref. ifjúsági egyesület ma délután öt órakor vidám műsoros ünnepélyt rendez Kassa út 12 szám alatti egyházi gyülekezeti termében. — Mindenkit szeretettel hívunk és várunk. — Rendezőség.

— **A debreceni görög katolikus leányegylet,** ma este félnyolc órakor tartja műsoros családi estjét, melyre az egyesület barátait szeretettel meghívja a vezetőség.

— **X Nines állása?** Nem tud elhelyezkedni? Tanuljon gyorsírást és gépirást. A jó gyorsíró és gépiró könnyebben el tud helyezkedni s nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskola pár hónap alatt perfekt gyorsíróvá, gépiróvá képezi ki a hallgatókat s így azok elhelyezkedése könnyebbé válik. Befáradni hónap közben is lehet. (Rákóczi uca 17). Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanulókedvezményben részesülnek.

— **Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete,** február hó 21-én délután hat órakor tartandó összejövetelén dr. Versényi Klára tanárnő tart előadást „Az erdélyi magyarság helyzete” címmel. Utána dr. Jákyné Veronika Borbála a zöldkeresztes védőnő munkájáról beszélt. Az utóbbi előadással egy előadásorozatot kezd meg az egyesület, a különböző női pálványokról. Felhívjuk a pályaválasztás előtt álló leányok és szülők figyelmét az előadásokra.

Szörnyű módon megkínzott volt illavai foglyok egy bünper tárgyalásán a debreceni törvényszéken

Szombaton délelőtt a debreceni törvényszék ötös tanácsa tárgyalta Farkas Jenő kisvárdai gyógyszerész nemzetgyalázási bünperét, melyben már tartottak egy tárgyalást, de tanuk kihallgatásának elrendelésével elnapolták. A szombati folytatolagos főtárgyalásra mint tanuk voltak megidézve Paksy Ferenc és Szeghalmi Mihály, akik a csehek illavai börtönébe kerültek és sokköl kínzásokon mentek keresztül.

Szeghalmi Mihály elmondotta dr. Baróthy Zoltán elnöknek, hogy a múlt tárgyaláson azért nem jelenhetett meg az idézésre, mert a bulanesi kórházban feküdt. A csehek illavai fegyházából szabadult, de

a testén 26 vágás, roncsolás van és jártánni ereje sem volt, amikor átadták a határon. Paksy Ferenc is viseli a cseh kínzásnak nyomát, kiverték a fogait és lereszelték egyik ujját teljesen és csak négy ujjja van az emle kezén.

— **„Retorta” faszen megérkezett.** — Kapható: Grünfeldnél, Hatvan uca 21. szám.

— **„Eden” szenczió!** Hallotta? Okvetlen hallgassa meg az „Edenben” a most érkezett Walder-féle kombinált női zenekart.

— **Schaff tánciskolájában** (Szárnyaskerek), vasárnap délután ösztánc, este táncvizsga. Uj táncanfolyamra hétfőn és pénteken lehet jelentkezni.

— **Filmelőadás a Baltázár-teremben.** A Péterfia ucai egyházzsén rendezésében holnap, hétfőn este 6 órai kezdettel filmelőadást rendez a Szeretetszövetség. Az egy óra hosszat tartó műsorban a Szeretetszövetség lelkészei Szabó Lajos és P. Tóth István mutatják be filmen a Szeretetszövetség működését. Az előadást, melyet az egyházzsén gyülekezeti termében tart. Kálvin tér 5. alatt, semmi belépődíj nincs, csupán perselypénzt kér az egyházzsén a Szövetség céljaira.

— **Gyümölcsfát teleíteni** jövőben nyolcszáz ölnél nagyobb területre csak az előirt fajtaikkal engedélyezik. — Erről a rendelkezéstervezetről, valamint a szőlő- és gyümölcsstermesztés gyakorlati tudnivalóiról, a méh- és baromfitenyésztésről, a gyümölcsfák újszerű koronápolásáról stb ír a Magyar Gyümölcs című szaklap legújabb száma, melyből laounkra hivatkozva, egy alkalommal ingyen mutatóvány-számot küld a kiadóhivatal. Budapest IV. Gerlóczy uca 11. III. 2.

— **Schaff Margit tánciskolájában** (Szárnyaskerek), vasárnap délután ösztánc, este táncvizsga.

— **Mesedélután.** Február hó 19-én 20-án megismételjük „Róka koma az erdő bőlse” című mesedarabunkat. Szappanos uca 16. számú otthonunkban, délután három órakor. Minden gyermek nézze meg. Műsormegváltás minimális.

— **Felkérem** Debrecen város 14 éven felüli nőit, akik a Légtöltalmi Liga kiképző oktató tanfolyamain részt ohatának venni, szíveskedjenek a Légtöltalmi Liga hivatalában, (Simonffy uca 1 C. II. emelet) folvó hó 20-25 napig bezárólag jelentkezni. Akik személyesen valami ok miatt nem jelentkezhetnének, levelezőlapon kérem a bejelentést, jelente a vezeték és keresztnévet, foglalkozást, életkort, pontos lakást, uca. házszámot. Debrecen, 1939 február hó 17-én Hazaflas tisztelettel: Nagy József ny. áll. r. főtanácsos, a LL. debreceni csoportja fiv. alelnöke.

Mutatta is esonka kezét az elnöknek.

Az elnök kérdésére vallomást tettek Farkas Jenő bünügyében és azt hangoztatták, hogy Kisvárdán a gyógyszerész egy gyógyszer kiadását megtagadta és ovalazkodó kifejezéseket használt a magyar nemzettel kapcsolatban. A gyógyszerész tagadta a vádat, kijelentette, hogy csak azért nem adta ki a gyógyszert, mert nem volt szabályos recept. A gyógyszerész felesége és laborársa, Bereczky Sándor kijelentették, hogy nem hallották a gyalazkodó kifejezéseket. Paksy és társa még elmondották, hogy a gyógyszerész felesége nem volt jelen az esetben.

A bíróság a tanukat vallomásukra megeskette. A perbeszédlek után a bíróság felmentette a vád alól a gyógyszerészt. Hangoztatta az indokolásban, hogy a két terhelő tanu vallomása egymástól eltérő és ezért nem fogadja el bizonyító erejűnek. A csendőrség és a főtárgyalás előtt tett vallomás sem egyezik. Az ítélet nem jogerős.

— **Ujra kapható a „Telefunken 430 V.” szuperrádió.**

— **A zsidó gimnázium önképzőköre,** ma, vasárnap délután öt órakor nyilvános ülést tart, az izraelita hitközség tanácsstermében. Az ünnepi ülésre, amely Ady Endre emlékének van szentelve, ezuton is meghívja a kör az érdeklődőket. Belépődíj nincs.

— **Carducci előadás az Olasz Kultúr-intézetben.** Az Olasz Kultúr-intézet hetenkint két olasznyelvű előadással tarkítja a tanórák sorozatát. Két szempontból fontosak ezek a megisméltő előadások, egyrészt bő alkalmat nyújt az olasz kultúra megismerésére, másrészt nagyban elősegíti magának a nyelvnek a megtanulását. Hétfőn este az intézet neves tanára, dr. Iria Maragliano ismerteti Giosue Carducci iraságát, egyben összeveti jóslatát Olaszország jövőjéről. Egy ifrai lélek megjósolja hazájának jövőjét, szebb, dicsőbb korról beszél, erős bizalommal hisz Róma hivatásában régi Róma újjászületéséről. A szépnek ígérkező előadásra örömmel vár mindenkit az Olasz Kultúr-intézet. A nyelvtanfolyamokra beíratkozni még lehet. Hétfőn kezdő csoport működik. Az órák mindennap hat órától kezdődnek. A beírt hallgatóknak márciusban és áprilisban nagyszabású hangversenyt rendez az intézet.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállít, temet.

ARTIN

első hashajtó drageékat. Este 2-3 csom Artint bevőve, reggeli kollektív ürülés biztosít.

— **Elmarad a KIE** mára hirdettet vidám farsangi teadélutánja, a terem elfoglaltsága miatt.

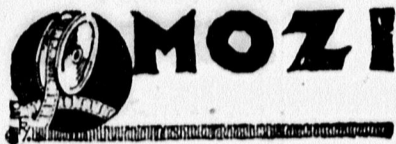
— **Garái tánciskolájában** (Margitban), kedden táncanfolyam kezdődik Vasárnap ösztánc.

— **Változás a Major gyógyszerárban.** A Major örökösök, Michl gyógyszerésszel megszüntették a bérleti viszonyt. A jövőben a gyógyszerárát saját maguk kezelik. özv. Major Mihályné.

1100/1939. a. u. sz. HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszedési körből, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adó köteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműek (pálinka, likőr, tisztaszesz, egyéb égetet szeszitalneműek és folyadék), hús, szalonna, háj, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki bort, két literet meghaladó, de 25 literen aluli, sört két literet meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalneműket egy literet meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személypodgyásként a város területérebehoz, tartozik a vámsorompóknál a bejelentések átvételére jogosított közegeknél a behozatallal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegeknél a községek által kiállított hivatalos nyugta (fogyasztási adó bárca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adó köteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személypodgyásként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozatallal azonnal köteles az adó ellenőrző közeget, illetve a behozatallal útvonalakon felállított vámsorompók kezelői elé állítani, s ezen felül a behozott adó tárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozataltól számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, fidsz.) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkeket a postai kézbesítőknel számított 24 órán belül ugyanígy szintén bejelentendők. Közli a városi adóhivatal a városi lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházakkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni, s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartanak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknél a sorompóházaknál nem látott utakon történő szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása fővédéki kitérés képez, melynek során amulasztó 1—1000 pengőre, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitétt fogyasztási adó, illetve adópótlék négyeszeres összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. — Városi Adóhivatal.

— Vasárnapi iskola-vezető tanfolyamot rendez az egyházközségi missziói bizottság, március hó 6—11. napjáig. Előadók lesznek: dr. Makkai Sándor, Ecsedi Antal, dr. Ferenczy Károly, dr. Zombor Zoltán, Nagy István, Szele Miklós, dr. Soós Béla, Uray Sándor, Muraközy Gyula és dr. Enyedy Zoltán.

Süt a nap VIGSZINHÁZ.

Valóban süt a nap ezen a filmen, sőt olyan szépen, hogy mosolyog ránk. Végre a sok kontármunka után egy egészen tökéletes magyar film, melyet szívet szívet készítettek el. — Zilahy Lajos pompás darabja talán még jobb, mint a színpadon volt. Többet ad, mert a magyar vidék is nagy-szerű szerephez jut és muzsikál bennünk a napfényes magyar világ. Olyan költemény ez, melyet a magyar lélek régen vár s most, hogy megkapta, boldogan vallja, hogy végre megmutatták nem jeles sztárok, de szívet megáldott művészek a magyar filmnek, a vajdó kérdésének útját. Olyan ringatóan szépen, olyan boldogítóan igazán, hogy a jövőre mintának, példának vehetik azok, akik a magyar témához, magyar filmhez akarnak nyulni. Mennyi sallang maradt el, melyek eddig csak nehezítették a film ki-fejlesztését, mennyi felesleges csafra-g bullott el, melyek csak homályosították a témát és lejáratták a magyar életet. Zilahy Lajos szíve és rendezői művészete megteremtette a helyes utat és a közönség derűs mosolygással elragadtatott elismeréssel vallja, hogy az ilyen, de az csak ilyen filmet érdemes megnézni. A szereplők pedig szépet és nagyot adtak, pedig egyebet nem tettek, mint magát az életet ábrázolták, minden túlméretezett „művészkedés” nélkül. Olasz János mar-káns Sámson Mihály és Nagy Aliz hájos papkissasszonya ünnepi élményt és látványt adott a bemutatott elragadtatott közönségének.

Kiadó

Nagy világos helyiségek
műhelynek raktárnak
garázsoknak nagyon al-
kalmas. Hid u. 10 sz.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exkluzív belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag bel-
földi utasok számára. Kifogás-
talanul berendezett, hideg-me-
leg folyóvizet, központi fűtő-
ses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas <small>háromszori étkészítéssel</small>	8.—
Kétágyas <small>háromszori étkészítéssel</small>	14.50

Szobát ajánlatos
előre rendelni.

A revízió

*Ébredj magyar, ébredj!
Itt a revízió!
A Munkácsi váron
Leng itt már a zászló!
Hangos a Felvidék:
Szól a magyar nőta,
Rákóczi-indulót
Magyar cigány húzza.*

*Ébredj magyar, ébredj!
Keleten a hajnal,
A revízióra
Az igazság sarkal.
Kárpátok láncain
Bús sóhajok szállnak,
Vígasztalást visznek
Minden rabmagyarnak.*

*Ébredj magyar, ébredj!
Vér forrjon az érbe,
A revíziónak
Nem lehet még vége.
Mig boeskor tapodja
A szent magyar földet,
Addig egy szomszédnak
Sem adhatunk kezet.*

*Ébredj magyar, ébredj!
Mentsük meg a hazát,
Legnagyobb magyarnak
A szent birodalmát.
A revíziónak
Nem szabad szunyadni,
Pokol szárnyain is
Tovább kell folytatni,*

*Ébredj magyar, ébredj!
Lobogjon a zászló!
Revízió legyen
Egyedül a jelszó.
Ez a magyar tavasz:
A béke esirája,
Ez termel jólétet
Az egész világra.*

*Ébredj magyar, ébredj!
Élég volt az álom,
Húsz évi szenvedés
Az idegen járom.
Ezer éves bírtok
Nem lehet, csak magyar,
Nem is lehet testvér,
Aki másat akar!*

LŐRINCZ ENDRE.

Megállítom a hajának hullását korpásodását Adám. Rencz üzlet Kos-suth u. 4.

— Asztalosmester kartársaimat tisztelettel felkérem, hogy Czeglédy La-jos kartársunk temetése folyó hó 19. napján, délután három órakor a Köz-temető 3-as számú ravatalozó tere-méből lesz örök nyugalomra helyezve. Kérem kartársaim t. megjelenését. Bal-Int Sándor, asztalosszakosztályi elnök

30 év óta

birja a Dermol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DERMOL**

— Félholtra verték a löfejű kisér-tetet az iszakai legények. Iszka község-ben és a közeli falvakban tíz év óta garázdálkodott egy ember, aki lókoponyát tett a fejére s éjszakánként ré-mítgette az embereket, leányokat. Be-zörgetett az ablakokon és csaltogtatta a nagy lófogakat. Elfogni nem tudták sehogy sem. Mostanában azonban pó-rul járt, mert az egyik legénynek a menyasszonyát zavarta meg este a he-gyi úton. A völgyény összeszedte ba-rátait és kivonultak nagy botokkal a hegyi útra, ahol napokon át lesbe áll-lottak. A löfejű egy öreg asszonyt akart éppen riasztatni, amikor a le-gények rárohantak és leverték a föld-re. Kiderült, hogy Mátyás Antal föld-műves riasztgatta lókoponyával az em-bereket. A „kisérlet” most kórházba került, úgy elverték a legények.

— A Kossuth uccai egyházközség leányköre, vasárnap délután félöt óra-kor a Dóczy intézet rajztermében tea-délután rendez, melyen szerepelnek a Kollégiumi kiskántus, továbbá ének-és zeneszámokkal a leányköri tagok.

Adám garancia mellett készíti villanyvillanyulást. Rencz üzlet Kossuth ucca 4.

— A Négyévfolyamú Női Felső Ke-reskedelmi iskola ünnepélye. — Igen jólsikerült ünnepélyt rendez-tett a debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola negyedik B) osztálya, abból az alkalomból hogy szegénysorsú társukon az érettségi el-őt segíthessenek. Az ünnepély a Ke-reskedő Társulat dísztermében zaj-lott le, melyen ott volt a fenntartó társulat képviselője, a tanári kar, **Ré-vész Vilmos** igazgató részvételével. A műsort Weisz Magda nyitotta meg be-vezetővel és látta el a konferáló szere-pet is elvén, fordulatot megjegyzések-vel vezetvén be az egyes számokat. — Bihari Éva „Bakfis” című monológjával aratott nagy és megérdemelt sikert „Karnevál a gyerekszobában” címen igen ügyes kis egyfelvonásost adtak elő a negyedik B) évfolyam tanulói, Sipos Zsuzsa, Gulvász Mária, Kupfer Anna, Szekeres Erzsébet, Nemere Má-ria, Farkas Klára. A kis darabnak és a szereplőknek nagy sikere volt. Pol-lák Éva és Weisz Magda „Szentpéteri szándózás” című kétkézes zongora-darabot adták elő igen szép előadá-sban. Hortobágyi Tibor „Cleopátra pá-ban van” című darabját a következő növendékek adták elő nagy sikerrel: Novák Katalin, Gulvász Mária, Kovács Margit, Pellies Margit, Bernáth Ilona, Magyar Margit, Györfly Gizella, Guttmann Ilona, Klein Irén, Beck Irén. Szünet után Kupfer Kató „Izé kis-asszony” című vígjátékkal aratott nagy sikert, majd Beck Irén, Bernáth Ilona, Farkas Klára, Kovács Margit egy pompás valeert táncoltak szép si-ker mellett. Eckstein Ibolya Mées László örök banálítás versét adta elő igen jó előadásban, Pellies Margit magyar dalokat énekelt szép előadásban. Sipos Zsuzsa balettel táncolt, kitűnő betanulásban, míg a zárószóban Weisz Magda megköszönte az érdeklődést.

Innen-onnan

Hangosfilmen pergették le egy vég-rendeletet Amerikában. Marna Ken-nedy ismert színésznő nem írta meg a végrendeletét, hanem elmondotta film-felvévő gép előtt. A művésznő halála után össze hívták az örökösöket és a közjegyző közölte velük, hogy a vég-rendelet bemutatásra kerül. Az örök-ösök az egyik moziban foglaltak helyet amúlyva látta, hogy a vásznon megje-lenik az elhunyt és elmondotta részle-tesen, kinek mit hagyományoz. Aki sokat kapott az tapsolt, aki nem ka-pott az örökségből annyit, amennyit várt, az bizony kijelentette, hogy nem tetszett neki a film. A végrendelet nem lehetett megtámadni, hiszen kétségtelenül maga az örökbehagyó közölte akaratát az örökösökkel.

Feltalálták a rádió közbeszédet újsá-got is már. Ezt a találmányt a dróttal-an távollalás tette lehetővé. Lénye-gé az, hogy mint rádióképet adják le külön erre a célra szerkesztett újságot. A kinyomatott újság képét továbbítja a rádió. A felvévő készülék, ha az előfizető nincs a lakásban automati-kusan felveszi az egész lapot egy fűlő-szalagra és ha hazatér az előfizető, lejátszhatja magának és olvashatja a legfrisebb híreket. Ez az újság még igen drága és csak nagyon gazdag emberek engedhetik meg maguknak, hogy rádióon kapják meg az újságot.

Sporthíradó

A »Debreczeni« sporthírszolgá-lata jelenti:

Vasárnap Debreczenben a DVSC pályán harmas mérkőzés lesz, jó műsor, élvezetes program. 12 óra-kor a DVSC ifj. a Nyilastelepi FC ifj. csapatával játszik, 1 órakor a DEAC a DVSC II. csapatával. Három órakor kezdődik a főmérkő-zés: Boeskaik—DVSC, vezetői dr Lengyel József. Barátságos edző-jellegű a találkozás, de nagy küz-delem lesz. A Boeskaikban a pesti játékosok is szerepet kapnak s a DVSC Kántor nélkül, de legerő-sebb összeállításban áll ki.

Budapesten a Ferencváros—Szolnoki MÁV ösről elmaradt bajnoki mérkőzést bonyolítják le. A Fradi győzelem valószínű.

Lillében a magyar válogatott egy kerületi francia válogatott al-len áll. A francia csapatban Móré lesz a középfedezet, a magyar esa-pat erős, bár a ferencvárosi játéko-sok hiányoznak.

Mátészalkán az MVTE—NyVSC vasutasbajnoki mérkőzést bonyo-lítják le, vezetői dr Kiss Gábor.

Szabó Miklós, a hírneves magyar atléta vasárnapra virradóra fut először Amerikában a fedett pá-lyaversenyen.

Budapesten folytatódik a mű-koresolyavilágbaajnokság, a leg-jobb külföldi és magyar részve-vőkkel.

Vasárnap kezdődik Norvégiában a főiskolai téli világbaajnokság, amelyen a magyar főiskolások is indulnak.

Bérbeadási hírdetmény. A város tu-lajdonát képező Pataj-Uj föld Bellege-lő I. sz. Fried elnevezésű 76 k. hold 556 négyszögöl területű ügynevezett Pallagszéki ingatlan 1939. évi október hó 1-től az 1942. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 évi időtartamra árve-résen fog hasznóbérbeadásra kerülni. Ugyanezak hasznóbérbeadásra kerül a Haláptelek elnevezésű 57 k. hold 1146 négyszögöl területű, valamint a Hortobágy-Mátán lévő illetményföldek-ből visszamaradt 2 k. hold 137 négy-szögöl területű városi ingatlan az 1939. évi október hó 1-től az 1942. évi szept-tember hó 30-ig terjedő 3 évi időtar-tamra. Bérbeadásra kerül továbbá a Guthon lévő »Vasúry István« mene-dékházban gyakorolható étel és ital-mérségi jog az 1940 évi jan. hó 1-től az 1942. évi dec. hó 31-ig terjedő ugyan-csak 3 évi időtartamra. A bérbeadó ár-ve-rés az összes fenti ingatlanokra vo-natkozólag 1939. évi febr. hó 27-én d. e. 9 órakor a Városháza kistanáster-mében lesz megtartva. Árve-relni szán-dékozók a kiküldtási ár 10 százalékát az árve-rés megkezdése előtt a házi-pénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árve-rési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árve-rési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza felelelet) megtekinthetők és ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. **Polgár-mester.**

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.50—19.80 pengő
rozs 12.50—12.80 P, árpa 16.00—16.20
tengeri 13.00—13.20 P, lucerna 8.20
10.00, széna 7.00—8.50 P, lóhere 7.00
—8.00 P, szalma 2.00—2.30 P, cukor-
répa 2.40—3.00 P takarmányrépa 1.50
—1.80 pengő mázsánként

A haszon 80 százaléka a munkásoké és csak 20 százaléka a részvényeseké

Egy amerikai konzervgyár forradalmi ujjítása

Az ezerkilencszázötvennyolc végén látszólag befejezett világháború óta az egész világon keresik kutatják azt a módot, ahogy az életet folytatni lehetne olyanképpen, hogy az emberi javakból több jusson azoknak, akik azért dolgoznak.

Az eddig kipróbált módozatok különféleek. Oroszországban bolszevizmusnak, Németországban nemzeti szocializmusnak, Olaszországban fasizmusnak hívják. Mind a három izmus voltaképpen abból indult ki, hogy a munkás többet kapjon elhasznált energiájáért, csak mindhárom fajta izmusnak voltak és vannak különféle elkanyarodói, melyeket aztán világnézeteknek kereszteltek el. Hogy a ma nincsen jól, hogy a munkásnak valóban többet kell kapnia azokból a javakból, melyeket termel, azt persze a fenti három államon kívül is régen megállapították és az egyes társadalmi osztályok között fennálló óriási eléréteket igyekeznek is mérsékelni.

Szociális törvényeket. Az egyik országban kevesebb, a másik országban több ilyen törvényt hoztak. Szerintem, hogy egy-egy ország hatalmon lévő osztálya mint látta be, hogy a tömegeknek többet kell a munkáért juttatni, mint amennyit kaptak.

Voltaképpen nálunk is, más országokban is a tömegeket kell kielégíteni, azoknak kell többet juttatni, hogy visszatérhessen a normális élet.

Csak hogy — fájdalom, — nálunk ezt kérdést egészen más szempontból nézik, más szempontokkal keverik össze, anélkül azonban, hogy a voltaképeni segítségre szorulóknak ennék hasznát látnák.

E sorokban én semmiképpen sem azt akarom bírálni, hogy helyes vagy helytelen-e az a mód, ahogyan nálunk a ninesstelenek, a két kezükkel nehezen dolgozók elégedetlenségét le akarják vezetni.

Inkább bemutatok egy érdekes kísérletet, ahogyan az Egyesült Államokban egy hatalmas iparvállalat megpróbálja a maga részéről a kérdést rendezni. Az Egyesült Államoknak körülbelül a közepén Minnesota államban van egy hatalmas konzervgyár. Előállítanak abban savanyú disznóból kezdve, prágai módon pácolt sonkáig mindenféle remek konzerv ételeket és a hatalmas ipartelep készítményeivel találkozunk Newyorktól San Franciskóig mindenütt a legkisebb falvak élelmiszerüzleteiben éppúgy, mint a nagyvárosok áruházai-ban.

A hatalmas ipartelepnek eddig is az híre volt, hogy munkásaival a lehető legjobban bánik. Az újságok hasábjain egyszer azt lehetett olvasni róluk, hogy munkásaiknak nyáron — mielőtt még erre törvény kötelezte volna őket, — fizetéses szabadságot adtak, máskor meg azt, hogy szép összegeket adtak alkalmazottaiknak karácsonyi ajándék címen.

És mert ilyen alkalmakkor persze hasábjokat írtak a lapok arról, hogy az emelkedett szociális szemléstől, persze a konkurrenca utánzóta őket, mert úgy vélték, az ilyen hírek megjelenése még üzleti reklámnak is kitűnő.

Nagyszerű szociális intézményeket is teremtett a sok ezer munkást foglalkoztató hatalmas iparüzem — egész város lakosságát teszi ki a munkásság — melyeknek esodójára jártak, akik munkáskérdésekkel foglalkoztak. És akik ott jártak, mind azt jelentették megbízóiknak, hogy a minnesotai

óriási konzervgyár nagyszerű befektetést esinál a szociális intézményekkel, a munkássággal való kitűnő bánásmóddal, mert seholl másutt nem látták példáját annak, hogy az alkalmazottak olyan odaadással, lelkesedéssel végeznek munkájukat, mint ezen a minnesotai ipartelepen.

Most azonban olyan újítással lepték meg az amerikai üzleti világot, mely egy kicsit meghökkentette az amerikai nagytőkés társadalmat, mert a mostani újítás klesit forradalmi jellegű, mert teljesen megváltoztatja a gyári munkás, az igazgatóság és a részvényes helyzetét és teljesen békés alapon próbál végleges módot találni, hogy a gyár munkásai ne bérbevett, kihasznált napszamosoknak érezzék magukat, hanem egy kicsit urak legyenek az üzemben, de anélkül, hogy nagy szociális földrengésekre, a tőkés rendszer megszüntetésére, átmeneti zavarokra, felfordulásra vagy az ezektől elválaszthatatlan nemzeti és gazdasági katasztrófára lenne szükség.

A minnesotai hatalmas konzervgyár azt határozta el, hogy a vállalat összes nyereségeit ezentúl új terv szerint osztják fel.

A tiszta nyereségből nyolevan százalékat fognak kapni az alkalmazottak, munkások és persze a gyár vezetői is, husz százalékat pedig klesztanak a részvényesek között, akik csak tőkéjükkel járulnak a vállalat fenntartásához, a profit megszerzéséhez.

Amikor a vállalat ezt a világgal tudatta, hangszólta, hogy a nyereség-részesedés dacára a munkások megkapják az állandó, normális bérciket, sőt az eddigi külön jutalmakat vagy túlórákért járópótlékaikat is. Mindez változatlanul megilleti őket továbbra is. De mostantól kezdve tulajdonképpen négyötöd részben nekik fog keressni a gyár és csak egyötöd részben fog keressni a részvényeseknek, vagyis azoknak a tőkésnek, akik nem munkájukkal, hanem pénzükkel járultak az üzemhez.

Az amerikai lapok nagyon sokat írtak mostanában erről az érdekes kísérletről. Az orthodox tőkés lapok roppant érdekesen azt jósolják, hogy a termelés le fog esökkenni, mert a munkások közül sokan nem dolgoznak majd annyit, mint eddig dolgoztak, hanem inkább ki-kimaradnak majd egy-egy napra és urizálni fognak. A függetlenebb sajtó viszont igen nagy örömmel üdvözli a kísérletet és azt jósolja, hogy ezen az úton indulnak majd el a többi nagy vállalatok is, hogy kiutat találjanak a mai helyzetből.

Nálunk is meg kell találni a módját, hogy a munkás és munkaadó közötti viszony megbízhatóbb, közvetlenebb legyen. Hogy a munkás ne érezze magát bérrabszolgának, hanem a munkahelye részesének.

Mi lenne, ha itt is megpróbálná egy-egy iparvállalat a minnesotai példát követni?

Anélkül, hogy ezt törvénnyel kényszerítenék, megosztaná a gyár profitját azokkal, akiknek verejtéke azt megszerzte.

Ki tudja: nem ezé a minnesotai kísérleté a jövő?

Ki tudja: nem az ilyen intézkedés menti-e át a tőkés rendszert a mai válságból?

Aki munkáskérdésekkel foglalkozik, annak úgy vélem érdemes rajta gondolkodni. És szemmel tartani a minnesotai kísérletet.

F. F. A.

A legidősebb debreceni férfi 50 év alatt 8000 gyermeket tanított és 27 éve boldog házasságban él 5-ik feleségével

Nagylétei Gáspár Sándor nyugalmazott igazgató 97. születésnapján elmondja, hogy mi a hosszú élet titka?

Gáspár Sándor, a 97 éves igazgató-tanító feleségével.

A mai kegyetlenül vágató, emberi sorsokat összekuszáló, életet korán elnyőző korban, miat egy esodálatosan szép, nagyszerű kivétel emelkedik ki nagylétei Gáspár Sándor nyugalmazott igazgató 97 esztendeje ellenére is szép, sugár alakja. Arcán örökött ott ragyog valami jó, szelíd, meleg mosoly, ami nem is annyira az izmok játéka, mint inkább belülről sugárzik ki, amikor az ember egy élet után eljut oda, hogy böles mosollyal reagáljon az élet furesa, szeszélyes játékaira.

Csillag uccai lakásán keressük fel Gáspár Sándor bácsit, nagy idők tanuját, aki február 18-án töltötte be 97-ik esztendejét... Pár év híján egy század és pedig micsoda század! A nagy magyar szabadságharc dícsőséges napjainak sugarában fürdött gyermekkor... magába ölelte ez az élet az ezeréves Magyarország megünneplésének napjait... a századforduló boldog békevilágát... a háborúelőtti évek fojtott, nyomasztó levegőjét... a nagy világégés véros és pernyés korát... a trianoni Magyarország keserves, összekuszált életét... És most itt áll közel a mesebeli száz évhez, frissen, egészségesen, beszédesen, valami leírhatatlan az igazi magyar trakra jellemző kedvességgel modorában és beszél aradó, színes mondatokban a multtól. Mint valami kincses kamrába, nyul vissza életébe, hogy kirakja a néző előtt sok érdekes és értékes darabját emlékeinek...

A LEGIDŐSEBB MAGYAR TANÍTÓ ÉRDEKES ÉLETE...

Nagylétei Gáspár Sándor a magyar tanítók nesztora. 1843 február 18-án született. Félévszázadon át tanított nyoleezer magyar gyermeket, pályájának állomásai Szentimre, Hegyközpályi, Álmosd, Bihardiószeg, Magyarkecs, Jákóhodos, Hajdusámson... Páratlan szolgálatokat tett a magyar oktatásügynek, amikor sokezer magyar gyermek lelkében építette a tudást, a magyar hazafiság érzését. Működése alatt volt kántor, lelkész, tanító és igazgató. 1909-ben ment 50 évi szolgálat után nyugdíjba, hogy pihenjen, a megérdemelt nyugalmat élvezze...

— 24 óra múlva, azonban meguntam a pihéást kedves öcsém — mondja mosolyogva Gáspár bácsi. Nem nekem való volt az. Újra munkához fogtam. Kovács József volt az akkori polgármester, együtt jártam vele a kollégiumba. De sokszor kisugtam a bajból. Elmentem hozzá és kértem, hogy adjon valami dolgot, mert belehaltok ebbe a nagy nyugalomba. Aztán 1909-től az anyakönyvi hivatalban szolgáltam a várost 1918-ig, majd hat esztendőt a városgazdai hivatalban dolgoztam.

NYOLC GYERMEK... KETTŐT ELVITT A HÁBORU...

Nyole gyermeke volt Gáspár Sándor bácsinak, aki a háborus évek viharában négy fiút adott a hazának... Egyik közülök hősi halált halt, a másik háboruban szerzett betegségében halt meg.

Ma már gyermekük mind nagykorúnak.

— Rám öregedtek — mondja — a legöregebb már 76 éves, a legfiatalabb 49... Sokat örültem, de sokat is temettem életemben. Négy feleségem meghalt. Az ötödik élettempárjával már 27 éve élek boldog házasságban.

VISSZAEMLEKEZÉS A SZABADSÁGHARCRA

— Emlékszik még Gáspár bácsi a szabadságharagra? — érdeklődünk.

— Hogyne emlékeznék, kedves öcsém. Öt éves gyermek voltam még, de azokat a napokat nem lehet elfelejteni. Azt a lelkedést, aztán azt a gyászt, ami a harc leverését kísérte. Emlékszem rá, mikor Nagylétei is bejöttek a muszkák, mi gyermekek ott tolongtunk a nyomukban és — édesapám ragadott ki és vitt haza...

Visszaréved Gáspár bácsi... az emlékezetek lépesőjén visszalép a gyermekkorba.

— Tízéves koromban, az elemi iskola befejezése után egy tarisznyával a hátamon bejöttem a városba, Debrecembe. Nem akartam tovább szüleim költségén élni. Ettől kezdve magam tartottam-fent magam a mai napig. Mint szegény medikáns diák tanultam ki a Kollégiumban. Egész idő alatt nem volt öt garas ára könyvem, egy

tanultam meg a lockémet hallásból Mikor végeztem, mindjárt álásba jutottam. Volt olyan tanítványom, akinek az apja is én elém járt...

Kántorkodott is Gáspár bácsi működése alatt. Ha urát, módos embert kellett temetni, a hatodik faluba is Gáspár tanító urat hívták, aki ha nekieresztette hangját, csak úgy zengett, szállt a búsongó zsolozsma az ég felé.

A HOSSZU ÉLET TITKA: A JO FELESEG...

→ Miben látja Gáspár bácsi a hosszú élet titkát? — kérdezzük.

→ Megmondhatom én azt könnyen — mosolyog az öregur élete párja, egy kedvesre, galambbősz hajú öreg nénike felé. — Az én hosszú életem titka a jó feleség, az, hogy az én asszonyom 27 év alatt egyszer sem bosszantott meg. Az ő jó természetének köszönhetem az én szép, nyugodt életemet. Meg azt is, hogy boldogultam. Mikor összerakultunk, mi tagadás, szegény ember voltam én... Belétem az asszony eszébe jómódu embert. Vele kerestem két házikót.

→ Ezt nem szabad mondanod Sándor — mondja az öreg néni szabadkozva, tiltakozva, kedves pírulással...

→ Hát ha egyszer szegény voltam — felesel az öregur.

→ Gazdag voltál akkor is, mert becsületes ember voltál és akinek becsülete van, az gazdag ember — replikázott a néni. — És ez a válasz megfellebbezhetetlen volt. Gáspár bácsi is ellágyulva volt kénytelen megnyugodni benne, kifényesedett szemé meleg pillantásával cirógatva meg veleöregedett hitvesét.

→ Szóval ez az én egészséges, boldog, hosszú öregségem titka — folytatta Gáspár bácsi. — Különbösen szeretem a jó ételt és italt. Becsületesen egyszer voltam csak egész életemben. Nagy vadász voltam negyven éven át, aztán egyszer vaddisznót lőttem, akkor ennek öröme kegyetlenül becsüptem. A legjobban azonban a pipa izlik mindennél. Ez a kedvenc paszizóm. Egész nap ki nem szakad a számból. Hála Istennek semmi bajom, egészséges vagyok, jó ötvágyam van, jól alszom...

Elbueszunk Gáspár bácsitól, az életnek ettől a gyönyörű kort megért, gazdag emlékeket hordozó, becsületben megöregedett emberpéldányától. Vidáman, meleg kézsorítással köszön el.

→ Na ücsöm, most aztán a pen-nájában van az életem...

Nem, kedves Gáspár bácsi... Ez az élet ott van szétosztva, mint egy fejedelmi kincs, nyolcezer magyar ember között, akiknek lelkében felépítette a tudást, a becsület, a hazafiság érzését, akik között egy félelvázadon át szétajándékozta önmagát. És most, egy jól töltött élet becsülettel végzett munka után nyugodtan, tiszta érzésekkel várhatja a századik esztendő, ami még mindig nem sok, mert az olyan ritka embereknek, mint Gáspár Sándor igazgató-tanító, sok-sok emberöltőn itt kellene járni, ebben a különös, nyugtalan, beteg korban, mint néda, emlékeztetve, kiesít talán fájdalmas erővel, serkentő is egy szebb, emberibb, tisztább életre. (Kiss.)

Lapunk olvasóinak PESTEN a
Metropole szálloda
RAKÓCZI UT. 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számít.

Téllikert! — Kávész! — Sörözöl!
Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

FELHÍVÁS.

A magyar repülés talán a legfiatalabbak közé tartozik a világon ezen a téren. És bár fényes hadtetteket jegyeztek fel a hős magyar pilótákról, mégis nagyon hátra vagyunk még maradva egyéb téren. Itt igazán el lehet mondani, hogy a „lelek kész, de a test erőteljes”. Lelkileg itt a magyarok készek a legnagyobb erőfeszítésekre, szolgálatra, csak legyen mivel és hol kifejeznie a magyar ifjúságnak a világon is elsőrangú képességeit.

Ezért a Debreceni Repülő Club a debreceni közönséghez fordul és arra kéri, hogy akiknek szándékában volt adományokat felajánlani a debreceni repülés céljaira, ne halogassák tovább a cselekedet végrehajtását. — Akik pedig még nem adtak, adjanak akár anyagot, akár pénzt, hogy mire itt lesz a tavasz, megkezdődhessen a később bizonyára büszkeségünkkel fejlődő repülőélet.

Kövessék példáját az adakozásokban előjáróknak, hogy a debreceni repülés elérhesse céljait: a teljes képzést a nemzetvédelem legnehezebb területei egyikén.

MEGALAKULT A REF. GIMNÁZIUMBAN A MINTA AERO-KÖR.

Az ifjúság szervezése a repülés ügyének nagy szolgálatára szép eredménnyel folyik.

A múlt napokban a Kollégium tanítóképzőjének tanári kara és ifjúsága előtt dr. Ádám László pilótazászlós és Wizer Fáy Aladár tartottak értékes ismertető előadást.

Nagy siker mellett történt előadás az iparostanonciskolában, amelynek ifjúságából sok értékes tagja kerül majd ki a repülőgárdának.

A református gimnáziumban megalakult a minta Aero-kör, amelynek működésétől a debreceni repülés nagyon sok eredményt vár. A kitűnő eserkészszelvényben velt ifjúság ebben az intézetben alkalmasint a repülésben is az első helyeket vívja ki magának. Persze sok munka, kitartás, —

erőfeszítés, szorgalom és ügyességet szükséges.

Az Aero-kört egyébként a „Fazekas Mihály” gimnáziumban is megalkották, amint hogy a szervezések ez a része most már gyorsabban ütemben folyik az összes többi iskolákban.

A debreceni közönség egyszerre csak arra a nagy meglepetésre ébred, hogy kitűnő előképzéssel rendelkező pilótagárdája, sőt kis hadserege lesz ennek az ősi magyar városnak.

A debreceni ifjúság első komolyabb bemutatkozását már a tavaszi modell versenyen látni fogjuk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

A Debreceni Repülő Club céljainak eléréséhez egy magát megnevezni nem akaró adakozó nagyobb mennyiségű nyersanyagot ajánlott fel. Bory Ernő pedig a Club irásbeli munkáinak megkönnyítése és gyorsítása céljából egy irrogépet adott.

Mindkét nemeselekkü adakozónak a debreceni repülés ügyéért hozott áldozatát a Club vezetősége ezúton mond hálás köszönetet.

REPÜLŐ ELŐADÁS A ROKKANTAKNAK.

A Légóttalmi Liga február hó 26-án félnyolc órakor a Kossuth uccai Ilaó-rokkant-házban ismertető előadást tart a repülés fejlődéséről és mai állásáról.

VITORLÁZÓ REPÜLŐGÉP AZ OLIMPIÁN.

Az 1940. évi olimpián, a szabadon választott sportok sorában megjelenik a vitorlázó repülőgép is. Az előkészítő munkálatok teljes erővel folynak.

A tervek szerint egységtípus kerül alkalmazásra, ami módot ad arra, — hogy ne nagyobb teljesítményű gép vezetője, hanem az orvos feltételek mellett küzdő pilóták egyénileg a legkiválóbbja kerüljön az élre. A szia amatőr szellem megóvása érdekében kiválasztott pilóták nem vehetnek részt a versenyen.

A láthatatlan tömeggyilkos

Egy esztendő alatt 87 ember halt meg hirtelen a rendőrségi akták szerint.

A rendőrségi akták szerint egy láthatatlan tömeggyilkos pusztítja az embereket... Ez a láthatatlan gyilkos: a szívbetegség. Egy esztendő alatt 87 esetről beszélnek a rendőrségi akták, amikor tragikus váratlansággal összeesett egy ember és mire a mentők, vagy az orvos megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta.

Napjainkban tehát a szívhaj éppolyan tömegbetegség lett, mint a tbc. Ez a jelenség azonban nemcsak lokális jellegű. Túl terjed Debrecenen, sőt országhatárokon is túl. Ez a mai zaklatott, ezertel tépett lelkű, kínos problémákba ütköző, ezer nehézséget cipelő életű ember végzete. A mai kor vaskarjával szétmarcangolja az embereket véres, lüktető szívét s milyen nehézzé, keserves napjaink emberének életé, éppolyan könnyű, pillanatnyi és szenvedéstelen lett a halála.

Még emlékeztetőben van az olvasónak bizonyára az a megrázó eset, mely egy

Szent Anna uccai lakos, ötgyermekes családapával történt a múlt év tavaszán.

A férfi este, vacsora után volt. Az asztalnál ült és beszélgetett családjával.

Aztán egyszerre csak beszélgetés közben szívéhez kapott. Arca eltorzult és hirtelen hörgő hang szakadt fel torkából.

A családtagok pillanat alatt odarohantak hozzá. Ekkor már lebukott a székéről. Hasztalan dörszökték szívét... pár perc múlva orvos is megérkezett.

A szív megállt. Az a különös motor, mely legjobban hasonlatossá teszi az ember testét csodálatos működésével egy csodálatosan tökéletesen működő gépezethez: egyszerre csak megállt.

Akik hallották, vagy olvasták az esetet, pillanatra megdöbbentek. Mások azt mondták rá, szép halál. Jött egy pillanat alatt, fájdalom nélkül.

A családnak azonban, az ötgyerme-

kes családnak mindezen felül valami mélyebb, fájdalmasabb. Tragédia...

Ez az eset is sokáig emlékezetes volt. Egyik orvosi rendelőben történt. Fejfájással ment oda a 40 év körüli férfi. Teljesen egészséges volt előzőleg, soha nem érzett semmi bajt.

Az orvosi rendelőben sokan voltak. Várni kellett. Levettetette kabátját és várt türelmesen. Az asztalon heverő folyóiratokat lapozgatta és várta, hogy sor kerüljön rá, hogy az orvos elé állhasson panaszával.

Aztán egyszerre csak valami forróság jött rá. Kis tompa artikulálan hang bugyant elő fogai közül és feje mellére bukott. Az egész annyira volt, mint egy köhintés. Eszre sem vették a körülötte ülő, beszélgető emberek. Fel sem figyeltek rá, csak, mikor teste előrehajolt a székről futottak hozzá. Sikollásukra nyomban kijött az orvos is a rendelőből és megállapította, hogy már nincs melegség... a halál bekövetkezett...

A szív...

Talán pár hete, hogy történt.

A férfi hazajött vasutas szolgálatából és lepihent... Nem volt semmi baja, csakhamar mély álomba merült. Felesége ellenben rosszul érezte magát, kisebb hűlése volt és element a gyógyszerterábia.

Egy óra múlva érkezett haza az orvosossággal. Feltűnt, hogy férje szokatlán csendesen alszik. Oda ment az ágyához és megérintette a homlokát.

Jéghideg volt.

A férfi, akit egészségesen hagyott otthon, azalatt, míg a gyógyszerterábia jár meg halt.

Megölte a szíve.

A szívhaj, ennek a rohanó, tragikus kornak epidémiája lett... A láthatatlan gyilkos, mely az öt kontinensen annyi ember halálát okozta az utolsó évtizedben, mint egy kisebb háború.

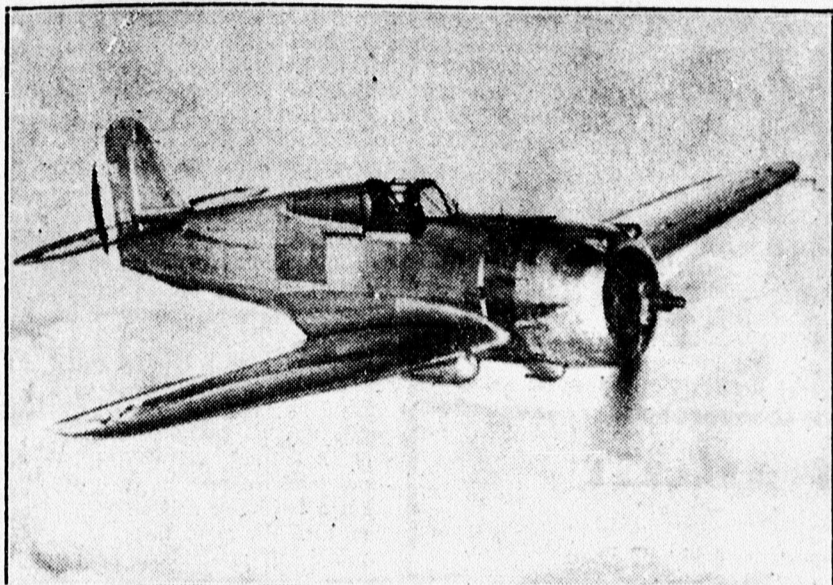
(k. l.)

5554/1939. VII. sz. Versenyterületi hirdetés. A Déri téren létesítendő nyilvános illemhely építési munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenyterületi hirdetést adunk. Ajánlat csak az összes munkára, együttesen tehető. A közszállítási költségei szabályszerűen biztosítottak. A munka a jogerős odaítélés után azonnal megkezdendő és 50 munkanap alatt befejezendő. Az előírt szabályszerűen kiállított, aláírt ajánlat összefűzve és a hatálpapíron cégszöveget tartalmazó pecséttel ellátva és ajánlat a Déri-téri nyilvános illemhelyépítési munkálatokra felírattal, pecséttel lezárva, sőtellen borítékban, 1939. évi március hó 14. d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közszállítási iktató hivatalába nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanazonnap d. e. 11 órakor a városi háza kitanács-termében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik jelen lehetnek. A kifrási műveletet, valamint a jelen kivonatatos versenyterületi hirdetményt kiegészítő részletes versenyterületi feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város Műszaki ügyosztályánál Csapó u. 35. sz. II. 17. sz. helyiségben kaphatják meg. Részletes felvilágosítás kapható és a tervek megtekinthetők ugyanott. Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben. A város fenntartja magának a jogot arra, hogy az ajánlatok közül az arakra való tekintet nélkül teljesen szabadon válassza ki, a kiírt munkánál többre, vagy kevesebbet rendelhessen, vagy a munkát az ajánlatok mellőzéseivel teljes egészében más úton biztosíthassa, amiből természetesen következik, hogy az ajánlatok el nem fogadása, vagy nem a legolcsóbb elfogadása, a kiírtnál kevesebb, vagy több munka megrendelése miatt a város közönsége ellen semmilyen igényrel fellépni nem lehet. Polgármester.

DÉBRECZEN

KÉPES VASÁRNAPJA

Repülőgép csodák. Az első gépet Franciaország Amerikától rendelte, a gép óránként 900 km-es sebességgel megy. A másik gép ugyan csak amerikai, ugynevezett stratosfera gép, amely 4 darab 1100 lóerős motorral van ellátva, óránkénti sebessége 370 km. A szárnyak és az egész gép teste speciálisan van elkészítve, hogy a levegő nyomásának ellent tujon állni.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

ötvenezer

lel magyar viszonyok között is nagy összeg, de Romániában valószínűleg azonos tisztelettel kell megemlékezni arról a pénzről, melyet Crisstea Miron patriárcha, román miniszterelnök adományozott arra a célra, hogy ebből az összegből jutalmazták meg azokat az írókat, akik a román-magyar irodalmi kapcsolatok érdekében munkálkodnak...

Igen, erre is gondolni kell minden bizomnyal. Olyan esemény ez, mely előtt se szemet, se fület nem hunyhatunk. Mi magyarok ezen a téren igazán elkövetünk mindent a múltban is, most már ideje lesz,

hogy a másik oldalon is vegyük elő jobbik eszünket. Elvégre nekünk is vannak olyan értékeink, melyeknek megszólaltatása nem fog ártani román szempontból se. Ne csak azt tanulják rólbunk a román iskolák tanulóit, hogy nyereg alatt puhított húst eszünk ma is, száz évvel ezelőtt pedig ember vért ittak még a Duna-Tisza közén, s hogy löcselábú, ronda fajzat vagyunk, mint ezt eddig tanulták és tanították, de tanulják meg a szomszédokban azt is, hogy van Szentgyörgyi professzorunk és volt Jókai Mórnk, volt Gárdonyi Géza és Munkácsi Mihályunk, el Zilahy Lajos és elnek még nagyon sokan többet tettek és tesznek az emberiségért, mint az összes szomszédaink együttvéve. Ideje, hogy erre is gondoljunk, de ideje, hogy erre már gondolnak a szomszédaink is,

olyan magyarok, akik egyenként többet tettek és tesznek az emberiségért, mint az összes szomszédaink együttvéve. Ideje, hogy erre is gondoljanak a szomszédokban is, hiszen Crisstea Miron patriárcha pl. soha se lehetett volna román főpap és miniszterelnök, ha nem magyar földön, nem magyar iskolában szerelte volna meg erre a képesítést és tudását magyarok jóvoltából...

arról, hogy

négy év

igen nagy idő, különösen akkor, ha azt börtönben kell eltölteni, mint azt majd el fogja tölteni az a román hadnagy, akit ilyen súlyos büntetésre ítélt a bukaresti hadbírórság. No nem kell megjedni, nem valami katonai titok, vagy efféle megsértés miatt, nem. Ennél sú-

lyosabb és menthetlenebb bűne va: lopott és mikor rájöttek bűnére, akkor a tisztiszolgáját akarta bekekereni a bűnébe, hogy tisztázza önmagát. Nem sikerült. A tiszti szolgát felmentették, de a hadnagy négy évet kapott. Igen négy esztendő. És hozzá pokrócot, ágyműt, egy szóval bagatell dolgokat lopott. Most aztán elmelkedhet, mert a hadbírórsági ítélet indokolása szerint a közlegény, aki történetesen magyar volt, magas erkölcsi felfogásról tett bizonyosságot, míg a tiszt úr, aki nem véletlenül román volt, az erkölcsi felfogásának teljes hiányát mutatta meg...

arról, hogy

az orvosról

már a múlt alkalommal írtuk, aki egyetlen elemi iskolai osztály nélkül öreken át gyógyíthatott a Zsil-völgyi bányában szegény bányászokat, míg az előléptetését küszöb, hogy rájár se lehetne ott, az egészség legfőbb védelmezője volt. Most újabb adat derült ki a román közegészségügyről, amikor is Crajlova város tisztifőorvosa került hasonló körülmények között börtönbe, mert előléptetése alkalmával sült ki róla, hogy csak két fél évet hallgatott annak idején a bukaresti orvosi egyetem fakultásán, de vizsgát nem tett még a két fél évről se. Mennyi szemét és piszok, melyet el kell takarítani ott, ahonnan valamikor egyetemi tanárokat, európai hírű tudósokat üzött el esupán azért az elfogult román szellem, mert ezek a tudósok magyarok voltak. Ezek nem juthattak rendelőhöz, nem kerülhettek méltó helyre, de elemi iskolai végzettség nélkül főorvosi jól fizetett állásokba, városi tiszti orvosi székbe jutottak műveletlen senkik csak azért, mert románoknak szülte őket az anyjuk...

arról, hogy

a céhek

világa lejárt és visszafelé nem lehet forgatni az idők kerekét, mert ebből kellemetlen furcsaságok születnek. Így gondolja azt minden okos ember, aki tisztában van történelemmel, gazdasági élettel és azzal, amit a mai modern idők kívánának minden józan eszű, tiszta,

Ez az ember 55.000 kilómétert tett meg gyalog öt év alatt, ez alatt az idő alatt 27 pár cipőt koptatott el. Mussolini a spanyol és abesszin háborúban hősi halált haltak gyermekeit kíméleti és megcsókoltá.

gondolkozású embertől. Eppen ezért olvassuk ámuló csodálkozással, hogy Románia megalósítja a cseh rendszert ipar és kereskedelemben. Rendben van, amikor ez a rendszer Európában virágzott, akkor még Romániában csere és árukereskedés folyt csupán némi háziiparral, tehát Románia akkor nem is volt, csupán török szandzsák, vagy magyar hűbéres tartomány. Az azonban nem ok arra, hogy akkor, évszázadokkal ezelőtt nem volt, most legyen. Nem is ez a lényeg, hanem az, hogy a cseh rendszer ürügye alatt kitűnően meg lehetjártani az ipari és kereskedelmi nacionalizálás és a magyar iparos, kereskedő társadalmat tönkre lehet tenni Erdélyben. És Romániában ez a lényeges...

arról, hogy

eladó ágyú

még aligha fordult elő a világtörténelemben. Legalább is nem szokták uraságoktól levett fegyvereket vásárolni nemzetek. Ez az a cikk, melyet csak utjonnan és megrendelés szerint vásárolnak. Most aztán megtudtuk azt, hogy van kivétel is, mert íme, a csehek árverezik az egykori ármáda glorióza felszerelését. Az egykori Skoda gyárak remekei árverésre kerülnek és széjjel hurocolják ezeket a híres fegyvereket Európa egyes országába. Nem értjük és nem méltányoljuk ezt a nagyszabású árverést, mert önkénytelenül is eszünkbe jut, hogy alig pár hónappal ezelőtt milyen nagy hangon hirdették a szomszédban ennek a fegyver rengetegnek legyőzhetetlenségét. És most így porlik köddé, semmivé a kétfarkú cseh oroszán harcias üvöltése, így mulik el a világ hívságos dicsősége. Most majd a Balkán, vagy valamelyik dél-amerikai állam hadseregét fogják fényben és dicsőségben emelni ezek a híres fegyverek. Isten malmaj lassan, de biztosan örölnék, amire jó példa ez a fegyver árverezés is, mely azt bizonyítja, hogy még a Skoda gyár fegyvereit is összemorzsolják ezek a malmok...

arról, hogy

merénylet

Prachala tábornok ellen követtek el a szövetségesek, akiket éppen a csehek bicsakoltak fel arra, hogy a Kárpátján akadályozzanak meg minden tisztességes megmozdulást. Most aztán a csehek a saját bőrükön tapasztalták, hogy mit jelent, ha felszabadítják, sőt fegyverrel látják el az alvilág rémeit, akik előbb a magyarok ellen, most már, hogy a magyarok elfogynak lassan, rákerítik a sort a csehekre is. A terv, a merénylet nem sikerült, de ezzel nem sokat törődnek az ukránok, mert várják az alkalmat, amikor majd sikerül. Máskor ügyesebbek lesznek, hiszen az a kéz, mely őket irányítja alkalmasabb, jobban célzó kezét is tud a terror és gúzság szolgálatába állítani. A baj azonban az, hogy még mindig nem tanulnak a csehek, mert ma is inkább szövetségesnek a hünnel, sem hogy tisztességes megoldást csinálnának velünk. Ők lássák aztán, ha szemetet vetnek és azt kell, hogy arassanak...

arról, hogy

a propaganda

korát éljük szerle a világon. Ma mindeki plakáttal akarja elhíletni, hogy mi a jó, mi az igaz, mi a hasznos, mi a nemzetmentő, vagy mi az, ami ellene van az országnak. Ha egyszer ennek a kornak történetét megírják, akkor így fogják jellemezni a propaganda-kor kezdetét.

lóban az. Akárhova nézünk, akármire fordulunk, mindenütt propaganda harsog felénk, mindehütt erről olvasunk, ezt látjuk, ezt halljuk. Az aztán más kérdés, hogy hamis és hazug irányban használják fel-legtöbb esetben ezt a propagandát. Már a háború előtt kezdődött ez a módszer, melynek eredménye Magyarország feldarabolása volt. Scotus Viator kezdte a későbbi kisántant népek érdekében és a nagy háború után a benesi, titulescui kisántant mesterien felhasználta minden embertelen terv keresztülvitelére. Hogy mire fel lehet használni a propagandát, bizonyosság arra a legutóbbi eset Kárpátján, amikor az erők német ajkú község kiverte falai közül a cseh és ukrán terroristákat egy választási gyűlés alkalmával, másnap a csehek által még ma is pokolian vezetett propaganda a világsajtóban, főleg azonban a német sajtóban elhelyezte a hírt: hogy Kárpátján x. község magyaraj-

kü lakossai véresre verték a németeket. A cél nyilvánvaló, megtéveszteni a világot, felingerelni a német közvéleményt ellenünk. Az mindegy, hogy németek verték meg a cseket, de így a cseheknek job, ha a magyarokkal veretik meg a kisebbségi németeket. Minden esetre érdemes felfigyelni erre a hangra és erre a benesi szellemben folytatott propagandára és nem szabad, nem lehet egy kézműdallal elintézni akkor, amikor annak idején már az ilyen propaganda hatása alatt elvettek tőlünk kétharmadrészt Magyarországból. Ilyen hatás alatt kezd megszületni a tót irredenta gondolat, melynek az a jelszava, hogy »mindent visszaadnak, amit elvettek«. Hazug, nemtelen, fondortatos propaganda ez, mellyel szemben a leghatározottabban és erélyesebben szembe kell szállani jól felfogott nemzeti megmaradásunk érdekében...

jegyzl: sz. r. i.

Husz év után

— Visszaemlékezés. —

Husz évvel ezelőtt, amikor a világháború kiütött, én is azok közé a lelkes fiatalok közé tartoztam, akik szívvel-lélekkel a hazának akartak szolgálatot tenni.

Lasó gonolatom az volt, hogy jelenikezem a vöröskeresztnek önkéntes ápolónak, de sajnos minden törekvésem meghiúsult mert ugyanakkor szegény édesapám súlyosan megbetegedett. Gyermeki kötelességemnek tartottam, hogy elsősorban mellette maradjak és őt ápoljam. Ezzel a sors nagy feladatot mér rám, mert háztartásunk vezetése mellett a teljesen tehetetlen beteg édesapám ápolása öt évig húzódtott. Ez idő alatt készültem képzés vizsgámra, amit hála Istennek, szép sikerrel tettem le. Vizsgám eredményének és volt tanármom jóindulatának köszönhettem, hogy ezután rövidesen beajánlott az Országos Népképző Egyesülethez a rokkant katonák tanítására.

Ezt a végtelen nagy örömet le sem tudom írni, hogy mit éreztem akkor, amikor, amikor a tanításra szóló behívómat megkaptam. Örömem ekkor megkétszereződött, mert ezzel egyidejűleg beosztást kaptam a székesfehérvári Bezerédi uccai felső leánykereskedelmi iskolánál is. Ilyen véletlen folytán teljesült az a nagy vágyam, hogy én is szolgálatot tehettem a hazának és ilyen módon jutottam el a Szegényház uccai rokkant iskolájába.

Az igazat mondva, roppant izgatott a dolog, mert nem tudtam elképzelni, hogy fiatal leány létemre, hogy fogok tudni annyi katonára között rendeltartani és főleg tekintélyt szerezni.

Bevallom, hogy a kereskedelmi iskolában a nagy lányok nem akartak komoly tanítónő számba venni, amikor rózsaszínű batizt ruhámban megláttak. Óra alatt általános suttyós-trécselés folyt és bármilyen komoly arcalet néztem rájuk, hogy zajos viselkedésük feletti felháborodásomat kifejezzem, ők mindjobban csak mosolyogtak rám. Ezt olyan ügyesen fokozták, addig, míg belőlem is kiesáltak egy mosolyt és azután nyugodtan néztünk egymásra és neveltünk, mint jó pajtások között szokás. Ha egyet kiszóltottam a táblához, akkor tízen szaladtak ki, mert valamennyien egyszerre akartak a táblára gyorsítani. — Mert amikor körüük kerültem, mindnyájan megszerették a gyorsírást és csak arra kértek, hogy mindég én tartsam náluk az órát.

Bizony a katonákhoz ez nem ment ilyen kedélyesen. Amikor az első órára mentem, rettenetesen izgatottan s nagy szívdohobozások mellett léptem be a tanterembe, mert mindig arra gondoltam, hogy hogyan fogok százhusz katonával boldogulni, amikor húsz nyelvet

lányal sem tudtam megbirkózni.

Leírhatatlan az az érzésem és szomorúságom, ami akkor elfogott, midőn először léptem be közéjük. Az a sok különböző módon megcsontított szerencsétlen ember látása annyira halott rám, hogy megszólalni nem tudtam, mert szívem, torkom összeszorul és könnyes szemekkel csak némán néztem körül. Csak egyedül szerettem volna lenni és szokni. A kezemből lévő noteszt pillanatok alatt széjjelmorzsoltam, mert tüfeszített idegeimet nem tudtam lecsillapítani, erre a szomorú látványra nem voltam elkészülve. — A különböző módon megcsontított szegény ember és a falon körül akasztott sok múlt, lesújtó látvány volt.

Időbe tellett, mi lehiggadtam és meg tudtam nekik magyarázni, hogy mit kell nekik tanulni, mert képességük szerint kötelező volt a tanulás. Gyors és géprást tanultak. Nagy örömem volt, amikor a félkezeikkel és különösen a balkezüekkel olyan szép eredményt értem el, hogy diktálás után a gyorsaságban lépést tudtak tartani a többiekkel. Természetesen ez az ügyesség és nagy ambíció leginkább a fiataloknak volt. A szegény idős, pápaszemmes családapáknak már egyéb gondjuk volt, mint az ő korukban még szép írást tanulni. Tanítványaim nagyon csodálkoztak, amikor a táblánál felváltott kézzel írtam nekik. T. i. tanításom előtt nekem is meg kellett tanulnom balkezzel írni, amit olyan alaposan tanultam meg, hogy még ma is szebben írok balkezzel, mint jobbal.

Felülmúlta várakozásomat az a nagy kötelesség, tisztességtudás és felelősség, amit szegény rokkant katonáinknál tapasztaltam. Akkor győződtem meg arról, hogy könnyebb katonákat tanítani, mint lányokat.

A néhány perces szünetben egyik-másik elmondotta, hogy hogyan történt a sebesülése, mondhatom szívtépő volt még hallgatni is. Volt olyan, aki erős roncsozlást kapott egész karjában és kezéből csak két ujj maradt. Ennél a szegénynél nekem kellett kitalálni, hogy hogyan fogja meg a ceruzát, hogy írhasson. A másik, akinek a balkeze hiányzott, a foga segítségével húzta bele az írógépbe a papírost és diktálás után olyan gyorsan gépelt, mint a kétkezők. Ilyen kitartó szorgalommal és szép eredménnyel fejeztük be a tanfolyamot a vízszázó bizottság és a magam legnagyobb öröme, melynek elismeréséül akkor szép működési bizonyítványt kaptam, most pedig húsz év után, amiről még álmodni sem mertem volna, akkori fáradozásaim jutalmául háborús emlékéremmel tüntetett nemzetes asszony lettem.

Nagy örömem és büszkségem ellátára — hogy ezt a szép kitüntetést el-

nyertem —, csak arra kérem a jó Istent, hogy a háború rokkantjait segítse meg.

S. A. Mircsényi.

INNEN-ONNAN

Vannak gézgépek kazán nélkül és rendszeren is dolgoznak. Ezek a gépek Olaszországban működnek és sehol más helyen a világnak nincs hasonló gép. Olaszország egyes helyein ugyan is a föld mélységeinek melegét használják fel gépek hajtására. A vulkanikus vidékeken, sok helyen a repedésekben áramlik ki a forró gőz, szabadon a levegőbe. Ezt a kiáradó forró gőzt hasznosították az olaszok olyan módon, hogy ott, ahol feltört a gőz, mélyebbre fúrtak le, hogy egyenesen, nagyobb nyomású gőzt kapjanak. A feltört gőzt nagy tartályokban gyűjtik össze és alacsony nyomású turbinákban használják fel.

— Feltalálták a lélegző gumit, a kerékpárosok öröme, mert ez a találmány lehetővé teszi, hogy a kerékpárgumit úgy használhassák, hogy soha sem kell azt felfújtatni levegővel. Nincs tehát veszély, ha szeg vagy üveg kerül a kerékpár útjába. Menetközben nem történik meg, hogy kipukkan a gumi. Az új találmány nem tömös, hanem abroncs, számtalan nyitott cellából álló, likacsos gumi. A cellák különleges elrendezése következtében a fűddel érintkező részből kiszorítja a levegőt, de azonnal megtelik újra levegővel, ha a nyomás alól szabadul. A gumiabroncs tehát állandóan szellőzik, megfelelően rugalmas is. Az a nagy előnye is meg van, hogy nem melegszi fel. Több gumi kell a kerékhez az tény, de ezzel szemben nem pukkan ki, nem kell pumpálni, tartósabb és csak akkor kell cserélni, ha teljesen elkopott. A lélegző gumi svájci szabadalom.

A gyapotszedő gépek villamos szerelők irnak a szaklapok. A modern technika megelépedt ötletes gépet adott a gyapottermelők kezébe. A nagy amerikai gyapottermők vidékeken átérték régen már arra, hogy gépekkel szedetik a gyapotot. A gyapotszedő gépek egy hibája volt, hogy leszedte a nem érett termést is és ezzel rontotta a gyapottermés minőségét.

Az új találmány lehetővé teszi azt, hogy a gép csak a teljesen érett termést szedje le. Elektromos szemmel szerelték fel a gépeket és így a gép minden irányítás nélkül maga megtudja különböztetni az érett termést az éretlentől és csak az érett termést gyűjti össze. Fotocellát szereltek a gépre és beállították a fehér szíre. A gépet így csak a teljesen érett, fehér boglyokra hozza működésbe, míg a barna, éretlen boglyóknál nem működik a gép szedőszerve.

A világ legkisebb motorját Amadé Tomassini mérnök készítette el. A motor átmérője három és fél milliméter. Egy kilót 6250 darab tenne ki. A kis motor 46 darabból van és percenként 25.000 fordulatot csinál. A miniatűr motor elkészítése 200 munkórába került.

Üvegéből utcaburkolat készül Londonban. Az utak burkolására nagyon sokféle anyagot felhasználtak már, legjobban a beton, mert tartós és tisztán tartható, de igen drága. Amerikában még a gyapot is megpróbálkoztaak, kátránnyal és aszfalttal keverve. Egy angol mérnök most ajánlatot tett London városának a legtekélyesebb és teljesen pormentes burkolatra, melynek anyaga üveg. A mérnök az útalapra öt centiméteres vastagságú felül recés üvegkockákat helyez el. A vastag üveg nem törik, nem csúszik esőben sem, mint az aszfalt, teljesen tisztán tartható, mosható. Az egyik utcában próba üvegezést rendeztek el, ha a feltalálónak van igaz a forgalmasabb részeket üvegkockákkal fogják burkolni.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Repül

az idő, Asszonyom és fájdalmas emlékezéssel írja, hogy bizony régen, nagyon régen volt az, amikor vígan, boldogan, fiatalon állott a nagy bál-terem tükrrei ragyogó fényében, mint első bálozó, mint fiatal leány, aki az élet kapuján egy nagyszerű megyebál fényén keresztül lépett be...

Igen, Asszonyom, így vagyunk mindannyian az emlékezéssel.

Már negyven felé mindenkinek van emléke, melyre szívesen tekint vissza.

Negyvenen felül pedig jóformán csak emlékei vannak, melyeknek fényében jól esik megfürdetni a lelket, mely mindig a szépre, mindig a jóra vágyik és valljuk be, — hogy a múlt sokszor esalóka fényrel szebbé teszi az elmúlt időket, mint a jelent s a bizonytalan eljövendőt...

Higye el, Asszonyom, hogy akkor, régen, az első megyebálon is volt bánat, volt töprengés, volt gond, de ma, ma csak a fényre, ragyogásra és szépségre emlékszik vissza.

Érthető, hogy csak a jó tartja varázsában.

Érthető, hogy csak a megszépítő múlt szépségét érzi.

Emberi gyarlóság, amit meg kell bocsátani, hiszen bevallja, bizonyos könnyes beletörődéssel mondja, hogy már nem is várhat a multhoz hasonló kincseket az életből, mert elrepült az idő. És olyan, de olyan fájdalmas beletörödni abba, hogy nem, soha, de soha nem lesz az, ami volt...

Asszonyom, eddig igaza van, de abban már nincs igaza, hogy kesereg, hogy csendesen zúgolódik. Hiszen ez a természet rendje. Ezt kell követni, mert nincs ellene mit tenni, nem lehet ellene védekezni se.

És okos ember azt teszi, amit lehet.

Okos ember bölösen megnyugszik a megmásíthatatlanba.

Okos ember Istenre bizza sorsát, életét és halálát ad a szép multért...

Hasznos tudnivalók

Fürdőkád tisztítása. A háziasszony álma: a pattogzás nélküli, hófehér fürdőkád. Persze, ezt a hófehérséget nem adják ingyen, ezért meg kell dolgozni. A fürdőkád állandóan gondozást igényel. Készítsünk pépet zöldszappanból némi szalmiakkal. Ezzel a péppel alaposan bedörzsöljük a kádat, azután lemossuk jó meleg szódás vízzel. — Ehhez a művelethez a legerősebb keféket használhatjuk. Az ilyen kezelés mellett a kád állandóan hófehér lesz.

Fagyott kezek gyógyítása. Sötét vajjal való kengetés és olmeccetes borogatás a legtöbb esetben enyhítik a fájdalmat és elmulasztják a fagyást.

Ágytollak tisztítása. A szennyes tollat langyos szódalugba tesszük, órákig benne hagyjuk. Innen kivéve tiszta szódalugban jól megforgatjuk, majd kifeszített hálón megszárazítjuk.

Harmine százalékkal olcsóbban érhető színházba, ha kedvezményes zelvénveket vált a földszinti titkári rodában.

12 éves gyermek, aki mindent fordítva, ezért írni is úgy tanult meg, hogy a betűket fordítva írja alulról felfelé.

A háziasszonyok legnagyobb része nem tud főzni

A főzési tudatlanság elposzékolja az étel táperezjét

A Times genfi tudósítója beszámol a Népszövetség gazdasági osztályának legutóbb közzétett jelentéséről, amely a világ civilizált államainak élelmiszeri politikájáról szól. Ebből a beszámolóból kiderül, hogy a művelt népek nagyobb része nem táplálkozik megfelelő módon. Még a mezőgazdasági országokban is hiány mutatkozik e tekintetben, ami részben abból adódik, hogy a táplálkozás nem eléggé változatos és hogy a családanyák nem tudnak főzni, vagyis nem tudják úgy felhasználni az élelmiszereket, hogy abból a megfelelő táperezőt kihozzák. Ez olyan országokra is áll, amelyeknek nagy fölöslegük van a mezőgazdasági termelésben.

Ismételten rámutat a népszövetségi jelentés, hogy a szegény ember táplálkozásának egyhangúsága egyik oka a rossz tápláltságnak. Számos parasztságban még a kenyert sem tudják megfelelő módon megsütni. Egyedül Franciaországban készítik el az ételeket úgy, hogy amíg másutt a tudatlanság a tápláló erőt elvesztegeti, addig a franciák megfelelő módon főznek. Érdekes adat, hogy az amerikai háziasszonyok a család keresetének 25—40 százalékát költik táplálékra, a jelentés azonban megjegyzi, hogy ennek a pénznek nem kapják meg a megfelelő ellenértékét. Az Egyesült Államokban egyébként a családok kétötöd-háromötöd részénél tapasztalták, hogy a táplálkozás módszerét meg kellene javítani.

Érdekes, hogy Angliában milyen sokat tesznek a népelelmiszer megjavításának az érdekében. Itt az ipari munkások külön akció révén kapnak tejet, hétezer gyár vesz részt ebben az akcióban, ezek 2 millió 225 ezer munkást alkalmaznak. Ezeknek tejfogyasztása egy év alatt majdnem megkétszereződött. Ugyanekkor azonban a tejkereskedelem nem fejlődött vissza.

Norvégiában a szülők kívánságára az iskolában a gyerekek ingyen kapnak úgynevezett posztló

reggelit, amelyet Schiötz professzor állított össze s ez a következőkből áll: kb. egy fél-háromnegyed liter tej, vaj, kenyér, sajt, egy fél narancs, egy fél alma.

Előző a népszövetségi jelentéshez hozzáfűzhetjük, hogy Magyarországon Weis István mutatott rá a magyar társadalomra című, tíz évvel ezelőtt megjelent munkájában arra, hogy a magyar falusi asszonyok egy része nem tud főzni, legalább is abban az értelemben, hogy nem főz elég ízletesen és hogy nem tud gazdálkodni az élelmiszerek táperezjével.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Spárgaleves (konzerv.) borjúpörkölt galuskával, gyümölcs. — Vacsora: Tojásomlette, kompót.

Kedd. Ebéd: Paprikásleves, lencyel felsal lenesefölélekkel, kompót. — Vacsora: Paprikásburgonya kolbással.

Szerda. Ebéd: Savanyútojás, lúróspalacsinta. — Vacsora: Felvágott, sajt, tea.

Csütörtök. Ebéd: Húsleves, marhahús lébe, babfőzelék, gyümölcs. — Vacsora: Hússaláta, tea apró süteménnyel.

Péntek. Ebéd: Karfiolleves, ponty paprikásan, ízes metél. — Vacsora: Tejfels túró, kompót.

Szombat. Ebéd: Zöldségleves, marhapörkölt tarhonyával, kompót. — Rakottburgonya.

Vasárnap. Ebéd: Barnaleves, sertéscomb szeletben rántva, reszelt burgonya, káposztasaláta, dióstorta főltve. Vacsora: Hideg sült, torta.

Receptek

Korhelyleves: káposztalevet annyira vegyítjük vízzel, hogy gyengén savanykás legyen. Főni tesszük egy fej hagymával együtt (később a hagymát kivesszük). Apró húsdarabokat, vagy darált húsgombócot, karikára vágott kolbászt, agyat főzhetünk bele. Ha puha a hús, vékony rántással rántjuk be és tejjel felvegyítve, reszelt tormát adunk hozzá, de finomabb a leves, ha 1—2 deci paradicsomot adunk bele.

Jó szalonnát készíthetünk ugyanis, ha a friss, még meleg szalonnát felvágjuk táblákba és a következő fűszerrel dörzsöljük be: 4 kiló szalonnára vegyünk 1 jó kávéskanál köményt, 1 kávéskanál koriándert, 6—7 cikk foghagymát. Ezt mozsárban törjük össze és dörzsöljük be vele a szalonnát és 24 órát hagyjuk így állni. Akkor sózzuk be jól és tegyük hosszú tekőbe. Mikor a füstre akarjuk tenni, kötözük fel zsineggel és hagyjuk 10 órát legalább a konyhában száradni, felakasztva. Ha paprikászalonnát csinálunk, akkor 2—3 evőkanál paprikát vízzel nedvesítsünk meg s ha keveset állott, ezt a vizet szűrjük a paprikára, de csak annyit, hogy a paprika pépszerű legyen. A szalonnának gyenge, egyenletes füst kell és nem árt, ha pár hétig is áll a füstön, mert a kiszáradt szalonna igazán finom, ízletes.

Májás: Egy fazékba tegyünk vizet és ha már főni kezd, tegyük a megmosott májat, vesét, tüdőt, szívet nyelvet a vízbe és addig főzzük csak, míg annyira puha lesz, hogy a belestűrt villa könnyen átmegeg rajta. Akkor szedjük deszkára: a májat a gyökértől tisztítsuk meg teljesen, a tüdőt is, a nyelvet hámozzuk meg teljesen, mindent vagdaljunk össze (ha a nyelvet a disznófőszájba tesszük, tegyük félre) és daráljuk meg az egészét jó apróra. Megelőzőleg tegyük egy harmadrész kövérséget főni sósvízbe és ezt is earáljuk a máj közé, mert a máj egymagában száraz, a májas pedig csak úgy jó, ha jó kövér. Rizst főzzük meg tejjel, vagy abban a lében, miben a kövérség főtt, hogy mennyit? Ezt nehéz meghatározni, az izléstől függ. En nagyon keveset teszünk úgy a májas, mint a véresbe. Most sózzuk meg, tegyük egy kevés borsot, reszelt hagymát, nagyon pici szert és aki szereti, kevés esombort is adhat hozzá. Pál kanál zsíroslevet öntsünk bele (miben a kövérség megfőtt) és jól dolgozzuk össze az egészet. Akkor főltessük a nagyon tisztára mosott, vastagabb hélibe és mindkét végét kötözzük be. Egy nagy lábasha tegyünk vizet kis sóval főni és ha felfőtt, rakjuk bele a májast, de ne sokat egyszerre és nagyon csendesen főzzük 8—10 percre. Akkor szedjük egy tál hideg vízbe és onnan kiszedve, tegyük deszkára, míg kihűl.

Hideg májas: 1 rész kövérség húst 1 rész zsíradékot tegyünk főni sósvízbe, 2 rész májat nyersen daráljunk meg a hússal és kövérséggel együtt kétszer, hogy egész finom legyen. Izlés szerint fehérszalonnát apró kis kockákba vágva tegyük hozzá és kevés zsíroslevet, meg só, bors, tört szegfűszeget, reszelt hogymát. Az egészet vegyítsük jól össze és a hústőlön keresztül töltjük jó vastag hélibe és háromnegyed órán keresztül főzzük egész lassan sósvízben. Akkor tegyük pár percre hideg vízbe és azután a deszkára.

Salonna készítése: a friss, még ki nem hűlt szalonnát vágjuk kisebb táblákba, ha igen vastag lenne, le lehet nyelni belőle. Most főzzük fel káposztalevet egy kisebb fazékkal és mikor forrni akar, az egymás mellé helyezett szalonnákat forrázzuk le vele. Ha kihűlt, akkor sózzuk be jól, de ne csak a felületén, hanem a börtét is, mert ha nincsen jól beszóva, akkor könnyen megavasodik és nem jó ízű. Ugyis csak annyi sót vesz magába, mennyire szükség van. Most helyezzük egymás fölé sorjába és 10—14 napig hagyjuk a tekőben állni, természetesen mindennap forgassuk meg.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Örömmel olvasom

a hozzám érkező leveleket, melyek a múlt vasárnapi cikkünkkel kapcsolatosan mind arról írnak, hogy ideje volt végre a katonás szellemről beszélni, mely ma minden igaz magyar ember lelkét kell, hogy áthassa.

Igen, mi katona nép vagyunk. Eppen azért úgy is kell élni, amint az katonás nemzethez illik.

Ezer esztendőn keresztül ezért éltünk, ezért küzdöttünk és ezért hirdettük vérrel a hősi bátorság pénzen meg nem szereshető értékeit, hogy ma, amikor nagyon, de nagyon rászorultunk erre az erényre, valóban ne menjünk érte kölesben a szomszédba.

A magyar nép vérében van ez a szellem.

Veljünk született.

Eppen ezért vagyunk rá büszkék.

Itt katona az orvos, a mérnök, a tanár, a földműves és a kisiparos.

Nemesak az, aki hordja a mundért, aki hivattásként csak katona, hanem mindenki hivatása szerint vallja, hogy ha kell, akkor vélegetés nélkül akkor és oda megy el, ahol legnagyobb szükség lesz rá a hazának.

Ebben a gondolatban nőttünk mi fel.

Ebben a gondolatban kell tinétek megerősödnetek a jövődre.

Olyan legyen az a szent hivatás, mint a levegő, mely nélkül élni nem lehet.

Nem lehet, de nem is szabad.

Nem a támadó, nem a mindenképpen harcot akaró nép voltunk és vagyunk, de voltunk és leszünk mindig, minden körülmények között földünk, hazánk, nemzetünk, országunk megmentői, védelmezői minden poklokkal szemben. Mi a másét nem akarjuk, de a miénket minden körülmények között miénknek valljuk. Ez a mi katonai szellemünk alapja.

Pali urfi kudarca

Írta: Csernus Mária.

Pali úrfi egy szép napon
Mit gondolt magába,
Hogy ő bizony ajándékul
Szamarat kér névnapjára.
Minden vágya az volt,
Hogy számórnak hátán
Büszkén vágathasson:
Mint szél, felleg hátán.

Pali úrfi gondolata valóra vált.
Kapott egy szamarat,
Nagyon örült Pali úrfi,
Melle csak úgy dagadt.
Fogta hát tarka szamarát
S felnyergelte szépen,
Aztán a hátára pattant
Szélesen jó kedvvel.

Mert ő mostan
Nagy úr akart lenni,
Szamarát hátán akart
A városba menni,
Csak, hogy a számórnak
Most túl rossz kedve volt
S ledobta hátáról
A lürge kis Palkót.

Nagyot esett szegény,
Kilörtte a lábát,
Szamarát hátra ült
Nem volt kedve most már
Az édes anyjához
Sírva sántikált be:
S Pali úrfi e kudarcot
Soha nem feledte.

1920 június 4

A magyar gyásznapja,
Sírba tették szép hazánkat
Párizs városában!

Szép hazánk testét földarabolták,
Ellenségeink kezébe juttatták.
Felvidék egyrészt csehek bitorolják!
Erdély kincseit oláhok bányásszák...
Bácska termő földje a szerbeknek
terem,
Nyugat-Magyarország osztrák kézen
pihen.

De ez nem marad így
Bizunk az Istenben!
Ki nem hagyja elveszni
A magyar nemzetet!

Hazám ifjai!

Bátran álljunk talpra!

Vissza vesszük a magyar bont

Mert miénk volt! Visszat! Visszat!

Szakáts Klára.

Az ibolya

Szerény virág az ibolya,
De elárulja illata.
Kíváncsi szemektől rejtve
Sötét erdő zugába!
Am mindenki felkeresi
Kis szobába beviszi,
Betegeket vigasztalja,
Bogarókat elringatja.
Elbűvöl a bokrok alján,
Színe most kék, most halovány.
A napsugár megkeresi,
Sugarával élesztgeti.

Elek Éva, gimn. I. b.

Hóvirág

Megérkezett a hóvirág, a tavasz

hírnöke
az eljövő napsugár kedves gyermeke,
kidugta már fejcskőjét a fehér hó alól
s az eljövő szép tavaszról kikeletről
dalol.

Piciny feje szétkandikál az ébredő
világba
és boldogan rámosolyog a repülő
madárra,
nagy örömmel köszönti az eljövő
tavaszt,
s az emberek szívébe éneket fakaszt.

Nyílik-nyílik kis hóvirág
várva-vár az egész világ,
hirdess nekünk kikelet
kicsiny virág, hozz éneket!

Hozz éneket boldogságot
tavaszvárást, imádságot
szép napsugárt, vig éneket
Isten hozott! — köszöntelek.

Nagy Erzsébet.

A természet

A természet örök rózsája
A jó Isten keze alkotása,
Ő irányítja a tavaszt, — a telet
Ő gondozza a természetet.

Mikor a természet szépségét látom
Akor magam a mennyben találok,
Mert a természet örök rózsája
A jó Isten keze alkotása.

Zelinger Kati.

Rákóczi harangja

Írta: Csernus Katalin.

Megkondult a harang
A kassai dombon,
Dicsőséget hirdet,
Széldíszavu hangja.
Dicsőséget hirdet,
Szabadságot üzen,
E szent magyar földnek
Rákóczi harangja.

Nem lehet rabságban,
Fel kell szabadulni
E dicső országnak,
Ki kell virágozni,
Fel fog szabadulni,
Hogy újra élhessen,
Hogy hazáját eltíporni
Többé ne lehessen.

Nem panaszos hangja,
Csak kicsit búsan szól.
De aztán felvidul
És újból megkondul.
Üzeni, harsogja, zúgva kiabálja,
Nem lehet rabságban
Magyarok hazája,
Rákóczi országa.

Most újra felcsendül
Vidulva harsogja,
Nézzétek magyarok
Itt van már a példa.
Amint felszabadult,
Kassa, Ungvár, Munkács,
Epp úgy fel fog szabadulni
Tátra, Erdély, Bácska, Bánát.

Zúg, szól a kis harang
Tovább is harsogva,
Rákóczi lelke
Csendül a harangban?
Rákóczi üzen,
A harang szavával,
Fel fog még támadni
Magyarok hazája!

Tavasszal

Elmult már a hideg tél,
Kihajtott a falevél.
Újra rügyeznek a fák,
Virítanak az ibolyák,
A gyermekek örülnek,
Mert szabadba mehetnek.
Nagyon sokat játszhatnak,
Vigan ugrándozhatnak,
Ibolya csokrot köthetnek,
Jó anyjuknak vihetnek.
A tavaszt felváltja a nyár,
Minek örül a világ,
En is örülök nagyon
Az első tavasz napon!

Vitéz Aranka.

Magyar imádság

Hatalmas Istenünk!
Ki fent vagy a mennyben.
Ott a kék ég felett,
Káprázatos fényben.

Hozzad könyörög
E csonka ország népe.
Nézd! a fehér falon
Csüng a szent szűz képe.

Add újra a népnek,
A régi macvar határt.
Küldj békét örömet,
Küldj egy István királyt!

Millió magyar ajk,
Hozzad fohászodik.
Hé is a magyar szívében
Csok szeretet lakozik.

H. Szabó János.

Magyarok gyásza

Fekete gyász borult a magyarra,
A gyászruhát Trianon ráadta.
Gyászfátyol az arcára terítve,
A Kárpátok ormát bekerítve.

Északról a Felvidék fenyeseli
Intenek a Nagyalföldünk felé,
Azt üzeni a síró szelektől
Nagy Magyaralföldünk mikor
leszünk egygyé.

Maros vize azt csobogja:
Erdélyország vágyik haza.
A Körösök is azt mondják:
Magyar lesz még Erdélyország.

Bácska, Bánát az üzeni
A magyar vidékre:
Nem lesz soká idegenben
Búzatermő földje.

Három könnyem pereg
E három vidékért,
A legforróbb kineses
Erdélyországért.

Forge Irén.

Magyarok daloljatok

Magyarok! daloljatok!
S feltámad halott országotok.
Daloljatok, szomorú s vig nótákat,
Ha a dal közben szemetek könnybe
lábbad,
Bár szomorú nótát zengjen ajkatok,
Magyarok! daloljatok!

Támadj fel Erdély havas berge,
Buzdítsd a magyart s munkád áldás
kísérje,
Buzdítsd erőre, munkára s az új
feltámadásra,

Tudjuk, nehéz az ellenség ellenállása,
Bár szomorú nótát zengjen ajkatok,
Magyarok! daloljatok!

Magyarok! daloljatok!
S feltámad halott országotok.
Tietek lesz, a legszebb, legjobb, új
magyar haza.

S nyitva lesz szívetek virágos ajtaja
Bár szomorú nótát zengjen ajkatok,
Magyarok! daloljatok!

Csáki Katalin.

A király halála

Felhők felett, szikla csúcsán fészkel
a sas madár,
Utat hozzá a gondolat s a gépfegyver
talál.

Bírodalmában ő az úr élet halál felett,
Király a fellegeknek, szikláknak,
hércegeknek,
Ámde egyszer egy gépmadár kering
fészke felett,

»Ki merészeli itt nálam megtörni a
csendet?»
Suhogtatja két éj szárnyát, megre meg
a szikla

A madaraknak király, indul hősien
harcra.

Megtámadja az ellenét — ámdo
csatát veszte,
Vérző szemmel, megtört szívvel,
zuhan mély sírba le

Meggyászolja a természet, könnyet
éjt a felhá,
Bánatában ketté reped, — a kemény
szikla kő

Margit néni

Éhező madarak

Tél van. Csened van ilyenkor, kivált az erdőben. Néha csak egy vadállat fut és a galyokról leveri a havat. Vagy a szegény éhező madarak rebdesnek, hogy ennivalót keressenek. Biztosan nagyon szeretnek a mi kedves hazánkban lenni, hogy ilyen zord időben sem mennek el melegebb tájakra, ahol jobb biztonságban lehetnének. Ha ilyenkor megvünk az erdőbe, nagyon sok helyen találunk madáretetőt. Ezeket a kis madáretetőket a jószívű emberek viszik ki az erdőbe, akik nem felejtkeznek el a kis didergő, éhező madarokról. Hogyha ablakotokba száll egy-egy didergő madár, adjátok neki eleséget, mert hogyha az éhségtől sokan elpusztulnak, nem lesz nekünk az, aki a kártékony rovarokat irtsa!

Szabó Erzsébet.

Szentjánosbogarak

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény asszony s annak három fia. Az egyiket Lajesinak, a másikat Péternek, a harmadikat Janesinak hívták. Szegények voltak nagyon. Nem volt meg a mindennapi kenyerük sem. Az apjuk meghalt a háboruban, szegényen éldegéltek. Egyszer azt mondta Lajesinak az édesanyja, hogy menjen ki az erdőbe fűért, mert már a szoba nagyon hideg. Az akaratos Lajesi nem akart menni, de muszáj volt neki. Nagy nehezen felkészült, dött és a hátára vette a zsákot és elment az erdőbe. Utközben sokat játszott a barátaival és mire kiért az erdőbe, sötét este lett és nem látott fűt szedni. Nagyon el volt fáradva, leült egy fatövébe és elaludt. De otthon nagyon nyugtalankodtak, utána küldték Pétert. Az se szívesen ment, de azért azt mondta, hogy megkeresi Lajesit és fűt is hoz. Hát jól van, mondta az anyja, csak te is oda ne maradj. De biz ő is úgy járt, mint a másik testvére. Janesit már nem merete elküldeni

az édesanyja, mert félt, hogy az is ott marad. De Janesi azt mondta, hogy ő elmegy. Majd megkeresi ő a testvéreit és hoz fűt is. Ugy is lett, ment az erdőbe, de csak beesteledett, mire oda ért. Körülnéz, hát látja, hogy a fa tövében sok apró világító pont van, a másik fa tövében is, a harmadik, negyedik fa tövében is úgy, hogy egészen kivilágosodott az erdő. A zsákot megszedte fűvel, aztán a fiukat is megtudta keresni. És azok csak esodáloztak, hogy Janesinak kigyult az erdő, nekik nem! Pedig tudhatják, hogy nekik azért nem, mert ők rosszak voltak, meg azt is tudhatják, hogy a szentjánosbogarak világitottak.

Kardos László III. elemi.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen kérem Imre bácsit, hogy vegyen be engem is a Gyermek Tábora. Itt küldöm első versemet. Ha megfelelő, úgy tessék szíves lenni közölni.

Maradok tisztelettel:

Elek Éva, Dóczy gimn. I. b.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy ilyen soká írok, de vártam Imre bácsi üzenetét. A jutalom könyveket nagyon szépen köszönöm! Most ismét küldök egy verset, címe: »Tavasszal«. Ha jó, nagyon kérem Imre bácsit, hogy szíveskedjék minél előbb közölni kis versem a Gyermek Tábora-jében.

Kívánok jó egészséget Imre bácsinak!

Tisztelettel:

Vitéz Aranka.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen megköszönöm a jutalomkönyvet. Nagyon örülök, hogy betetszett venni a gyermek tábora. Igérem, hogy szorgalmas munkatárs leszek Imre bácsinak. Igaz, hogy első két versem nem volt teljesen jó, de igyekszem minél jobb verseket írni.

Türelemmel várok az üzenetre.

Szeretettel munkatárs: Szakáts Klára.

Kedves Imre bácsi!

Megpróbáltam egy kis verset írni, amelynek címe: »Lacika öröme.« Ha jó, tessék szíves lenni közölni a Gyermek Tábora-jében. Maradok hű segítő társa Imre bácsinak.

Gombácsi Irénke.

Üzenet: A küldött írás nem vers, inkább mesészerű elbeszélés, de az nem hiba. Mesét még szívesebben fogadok, mert ez ritkábban érkezik hozzám, mint vers.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy versemet viszont láttam a Gyermek Tábora-jében. Most újra küldök egy verset, melynek címe: »Magyarok gyásza.« Szíveskedjék kedves Imre bácsi közölni. Maradok hű munkatárs: tisztelettel:

Ferge Irén.

Kedves Imre bácsi!

Köszönöm, hogy a multkor beküldött verseimet közölni tetszett. Most is itt küldök kettőt, ha jó, tessék szíves lenni közölni. Címe: »Magyarok.« és »Puli úrfi kudarcá.«

Tisztelettel üdvözli hű munkatárs: Csernus Mária.

Kedves Imre bácsi!

Nagy kedvem támadt a gyermek tábora belépni. Itt küldöm e mesét melynek címe »Az aranypipó.« Ha jó, tessék szíves lenni közölni az újságban.

Nagy szeretettel:

Gombosi Pál.

Üzenet: Mäskor is szívesen, örömmel olvasom az írásod. Érezd jól magad közöttünk, kis táborunkban, ahol mindenkit örömmel fogadunk.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldöm a lemásolt mesémet és versemet. Még egy újat is írtam. És fogadom, hogy többet nem fogok esnyán írni, mert belátom, hogy aki

siet, kevésre érkezik.

Üzenet: Örvendek, hogy beláttad, mit kell tenni. Hamari munkának lüg a leve. A jó és szép munkának idő kell.

Kedves Imre bácsi!

Tisztelettel kérem Imre bácsit, tessék szíves lenni engem is fölvenni a Gyermek Tábora-jének kis szerkesztői közé. Már egyszer írtam egy fogalmazást, mellyel az Országos Frontharcos Szövetség országos diák pályázatán I. díjat nyertem. Imre bácsitól is kaptam jutalmat.

Most küldöm első versemet, s ha jónak tetszik találni tessék szíves lenni közölni kis lapunkban. Címe: »Magyarok daloljatok.« Ha nem jó, tessék szíves lenni megírni.

Maradok Imre bácsinak hű munkatárs: Csáki Katalin.

Kedves Imre bácsi!

Hálámát fejezem ki, hogy be tetszett venni a gyermek tábora. És beküldött versemet ki tetszett tenni. Nagyon szépen kérem Imre bácsit, hogy az itt küldött imát is, kis lapunkba kitenni szíveskedjék.

Maradok hű munkatárs: Gyulavári Etel.

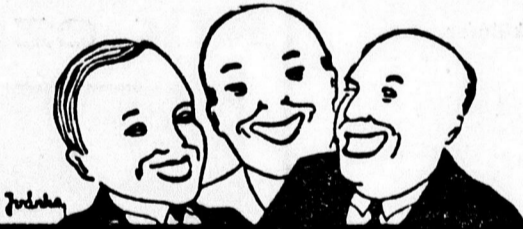
Kedves Imre bácsi!

Szeretnék belépni a Gyermek Tábora-jének tábora. Nagyon boldog lennék, ha szerény kis versemet közölné Imre bácsi, küldök itt egy verset és egy mesét, melynek címe Édesanyám sírja; A tavasz és a nyár. Tisztelettel:

Boros Piroska

E helyi könyvtárat Kardos László, Gyulavári Etel, Borbély Imre kapták. Jutalomkönyveket esütörtökön délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS

MATYI

Csak egy mosolyt

KOZMETIKA

— Jegyezze meg, asszonyom, hogy a női szépség titka: mentül több hagymát enni.

— Csak az a baj, hogy ez a titok vajmi kevésbé tartható titokban.

MAGASABB MŰVELTSÉG

— Hála Istennek, hogy végre viceverza vagyunk — mondja Ujgazdagné, mikor a hajójuk befut a kikötőbe.

A férje azonban kijavítja:

— Azt nem úgy mondják, hogy viceverza, hanem hogy terrakotta.

A MAGASSÁGOK FELE.

— Nem gondolod, hogy Janesinak valóban magas eszméi vannak?

— Dehogyan nem! Sőt olyan magasak, hogy nem is éri fel azokat észszel.

BETELT ÓHAJ

— Hallottad? A szomszédasszony férje hat évi fegyházat kapott.

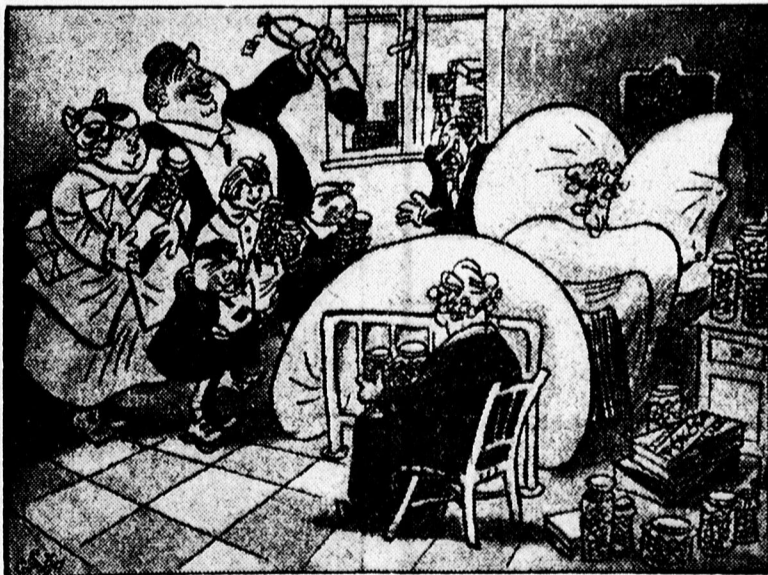
— Ugy kell neki! Mindig azt hánytorgatja, hogy fogjuk mi még az ő férjét egyenruhában látni!

MEGLEPETÉS.

— Szeretnék a férjemnek valami kemoly születésnap meglepetést szezezni.

— Mutasd meg neki a születési bizonyítványodat.

LÁTOGATÓK.

— Dehát Rézi néninek csak hideg teát szabad inni!

— Nem baj, majd mi elfogyasztjuk, ugyse ettünk hetek óta ilyen finom falatot...

IGY IS LEHET

— Mi van ezzel a Rózsa igazgatóval? A bankból kitették és mégis autót, meg barátot tart! Miből él ez voltaképpen?

— A bizonyítékok hiányából.

RIASZTÓ FEGYVER

Felcsög: Ébredj föl, János! A szomszédaszobában betörő jár.

Férj (álmosan): Jó, jó, dehát nekem nincs revolverem. Eredj ki te és nézz rá jó szigorúan.

KÖLTÉSZET ES PRÓZA

— Hallgasd csak ezt az isteni esőndet, édesem, hallgasd!

— Érdekes. Nem hallok semmit.

SZINÉSZ-ÖNÉRTET

— Mit gondolsz, kedves mester: valóban szerelmes volt Ofélia Hamletbe?

— Mikor én játszottam Hamletet, akkor bizonyára az volt!

JOHN BULL NEVET

A tanító néhez feladatot gondolt ki:

— Melyik hónapnak van 28 napja?

Boby gondolkodik s kis idő múltán megcsillan a szeme:

— Mindegyiknek tanító úr.

— Rosie — sutlogja a fiatalember — akarsz a felségem lenni?

— Kedvesem — feleli Rosie —, nem mehetek hozzád, de mindig esudálni fogom a jó ízlésedet.

Papa mérges.

— Mikor én olyan fiatal voltam, mint te, sohasem hazudtam!

A kislfiú gondolkodik s aztán:

— Hát milyen idős voltál, pappi, mikor elkezdted?

A RÁNCOK

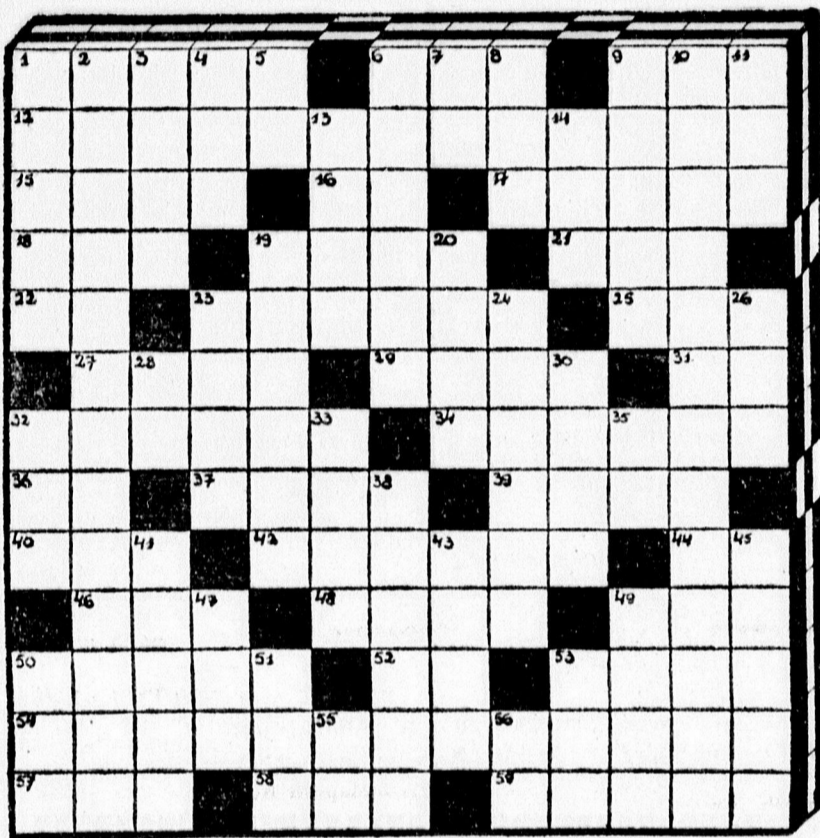
— Jól illik ez a sokráncú ruha a kalapomhoz?

— Nem éppen, nénikém: hanem az arcodhoz pompásan illik.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Kis kockázat

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

Vízszintes sorok:

- Pálmafaj.
- Dunántúli csatorna.
- Sötét.
- Vissza: két nagy görög bölc.
- Hít — németül.
- Küzdőtér.
- A sav teszi.
- Hím állat.
- Angol kötőszó.
- Latin kettős magánhangzó.
- A Fülöp-szigetek fővárosa.
- Vissza: fiú — angolul.
- Orvosság.
- Burkolat-súly.
- Görög betű.
- Ragasztószer.
- Ló.
- Fonetikus mássalhangzó.
- Ól.
- Női becenév.
- Honka.
- 1848—49-i honvédtábornok.
- Azonos mássalhangzók.
- Spanyol exkirályné.
- Vissza: idegen férfinév.
- Régi ürmérték.
- Vasárnap.
- Kidül — magánhangzói.
- Perzsa.
- A XVIII. századi német irodalom fellendülési korszakának neve.
- Honfoglaló vezér.
- Parancsolója.
- Madár.

Függőleges sorok:

- Zamat.
- A kecskebéka tudományos neve.
- Mocsaras helyen élő fa.
- ... Inez Ferenc.
- Adakozik.
- Tép.
- Jupiter kedvence.

- Palóc alma.
- Szezon.
- Rágcsáló emlős.
- 3600 perc.
- Germán főisten.
- Mátka.
- Művészeti stílus.
- Fundamentum.
- Túl, után — görögül.
- Női név.
- Óriáskigyó.
- Vissza: mutatónévmás.
- Dallam.
- Vonatkozónévmás.
- ... me tangere!
- 99 — Rómában.
- Hógörgeteg.
- Becézett női név.
- Szemérmeskedő.
- Palinéziai szigetecsoport.
- Levegő.
- Ázsiai tó.
- Nagy edény.
- P. M. U.
- Szellemi munka.
- Isten.
- D. G.

Tudnivalók:

- A jutalmazásban való részvételnél már egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- Beküldési határidő: péntek este 6 óra.
- A megfejtéseket borítékba tesszük, amelyre feltűnő betűkkel írjuk: Rejtvény.
- A nyertesek neveit már egy hét múlva, a „Hírek“ között „Rejtvényfejtők figyelmébe“ cím alatt közöljük.
- Szelvényt mellékelni kötelező!

Csak úgy mondom, hogy

... a „Debreczen“ 1939. február 12-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Kis fejtörő nagyoknak:

Károlyi Sándor
Lázcsillapító
Lázás éjszakák
Boldog Jolánta.

Kombináljunk: Abál, bála, lába, a láb, a bál.

Kik ezek: 1. Annabella. 2. Joan Blondell. 3. Brigitte Horney.

Tanár ur kérem

- Melyik művét írta Beethoven Napoleon dicsőítésére?
- Honnan származik a baldachin szó?
- Mi a rapszódia.
- Minek emlékére van a Bejrám ünnepe?
- Mi a poliklinika?
- Miért egészséges a nyers koszt?
- Mi a gyomornedv legfontosabb alkotórésze?
- Mi a paleontológia?
- Ki volt Morpheus?
- Mikor volt Spanyolország mór megszállás alatt?

E heti jutalmaink

8 db. könyv.

Kik ezek?

REJTVÉNYSZELVÉNY.

(1939. február 19.)

Név:

Pontos cím:

SAKK

107. SZ. JÁTSZMA.

Vezéresel.

(Nimzowitsch változat.)

Az alábbi remek játszmat, mely a támadás, védekezés és ellentámadás iskolapéldája, a melyet szébnél-szebb nagy vonalú és mély kombinációkat tesznek maradandó értékűvé, Ausztráliában játszották lelváltás útján 1934-ben.

Világos: C. J. S. Purdy.

Sötét: F. A. Crowl.

1. d4, Hf6, 2. e4, e6, 3. Hc3, Fb4, 4. Vc2, Fxc3, 5. Vxc3, Hc4, 6. Vc2, f5, 7. e3, b6, 8. Fd3, Fb7, 9. Hc2, Vb4, 10. 0—0, Hc6, 11. g3, Vf6, 12. a3, Hg5, 13. f3, 0—0, 14. Fd2, Bae8, 15. Fc3, Vh6, 16. h4, Hf7, 17. e4, g5, 18. Kg2, g4! Rossz lenne 18... gxh4?, 19. Bh1, miatt. — 19. fxc4, Hc6! — Csodaszép és korrekt áldozati kombináció. — 20. dx6, fx6, 21. Fxc4, Vg6! — Promlémaszerű lépés. Ha világos most 22. Bf4-et lép, akkor 22... Hg5! 23. hxc5 Bxf4, 24. Hxf4, Fxc4, 25. Kf2, Fxc2, 26. Hxc6, hxc6 következne. — 22. Bf5! — méltó válasz! 22... Fxc4, 23. Vxc4, éxf5, 24. gxf5, Hf6! 25. Vd5, Vf7, 26. éxd6, B8xc2, 27. Kf3, B2c6! 28. g4! h5. — 28... Bxd6?-ra, 29. Vc6! nyer. A szöveglépés célja a világos király exponált helyzetének kiaknázása. 29. dxc7, hxc7, 30. Kxc7, Bc6, 31. Bag1! Kh7. Nyilvánvalóan az egyetlen lépés. 32. Vxf7, B8xf7, 33. Bg1!, B6xc4, 34. Kg5, B4c5, 34. Bxc7 nem megy 35. Bc8! miatt. — 35. Bf6, Bf7, 36. Kh5, B5c6! Mindkét fél élesen nyerségre játszik. Látszólag sötétnek az esélyei kedvezőbbek, de...! A szöveglépés egy húzásos mattal fenyeget. 37. f6, Bexf6, 28. Bég5, Bf6, 39. Kg4, B7xc5, 40. Kxc5... A végjáték világosnak nyerve van, bár csak egy gyalogja van a minőségért. A játszma egészen a befejezésig rendkívül érdekes. 40. Bxc6, 41. Fc6, d5. — Szükséges mert Fd6! fenyegetett! — 42. Kf5, b5, 43. Kf4, Kg6, 45. h5! — Az egyedüli nyeres! — 45. Kxh5, 46. Kc3 és sötét feladta, mert a játszma a minőségellen ellenére is tarthatatlan. Pld. 1. 46... Kg6, 47. Kd4, Kf7, 48. Kxd5, Bc1, 49. Kd6, Kc8, 50. Fd4! kapcsolatban Fc5-el és nyert. Vagy: 11. 46. Bc4, 47. Kd3, Kg6, 48. Fd6, — fenyeget Fc5 — és nyert. Hatalmas játszma, a vesztes fél is remekül játszott.

Ambrus Sándor.

Sakkhírek

Magyarország második lett a feladvány megfejtési csapatvilágbajnokságban. I. Anglia 3035 ponttal, II. Magyarország 3037 pont, III. Lettország 3008 pont.

A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete által rendezett két lépéses feladvány versenyt az olasz Stocchi nyerte meg.

Az orosz versenyt Flohr nyerte meg. Reschewsky, Lilienthal, Löwenfisch, Makagonov és Ragozin előtt. További sorrend, Belavenetz, Rabinovitsch, Kan, Alatorzev, Konstantinopolsky, Keres (!), Smislov, Goglidze, Tolouch, Romanowsky, Bondarevszky és Panov. Az AVRO versenyen szenzációsan szerepelt Keres lemaradt, az utolsóknak beérkezett nyertlen Flohr rehabilitálta magát.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A kivitelre dolgozó kisiparosokat szükséges hitellel látják el

A magyar kisiparosság egyre nagyobb mértékben vesz részt a kivitelben és ezáltal fokozottan munkaalkalomhoz jut. Erősen érezték a kisiparosok azt a hátrányt ennél a kérdésnél, hogy az árúért a pénzüket még készíthették meg, ahol pedig hitelezni zelés esetén is csak 30—50 nap múlva is kellett, ott félévig is várhattak a munkájuk ellenértékére.

A kisiparosság természetesen ilyen súlyos terhet nem bír meg. Ezért a Budapesti Kisipari Kiviteli Intézet úgy segít a bajon, hogy állami exporthitel tartalékalapot létesítettek. Ez a veszteség a kisiparosok rendelkezésére áll exporthitel céljára.

Az iparügyi minisztérium a Kisipari Kiviteli Intézetet bízta meg az exporthitel véleményezésével és lebonyolításával.

Az a kisiparos, aki külföldi meg-

rendelés hirtokában van, az Intézetet kereszttel hitelt kaphat, még pedig a megrendelt áru összegének 70 százaléka erejéig. A hitel folyósítása általában az árunak külföldre való feladása után történik.

meg van azonban a lehetősége annak is, hogy méltányos esetekben a kisiparos már a megrendelés elkészítése folyamán kapjon bizonyos összegeket nyersanyag beszerzése és a munkabér kifizetésére.

Ezeket a hiteleket kizárólag a külföldi szállítások lebonyolítására adják ki, belföldi üzletek finanszírozására ezt igénybe nem vehetik. Ha valamely kisiparos még bővebb tájékoztatást kíván, forduljon a Kisipari Kiviteli Intézethez, Budapest, V., Szemere u. 6., ahol készséggel adnak felvilágosításokat.

Az OTI törvények revízióját, az öreg iparosok biztosítását, vármegyénként külön hitelellátást kívánnak a kisiparosság részére

Nagyfontosságú értekezlet folyt le a kereskedelmi kamarák és az IPOK rendezésében. A kézművesiparosok szociális kérdései és a hitelellátás ügyét vitatták meg.

Elsősorban azt tárgyalták meg, hogy az iparosság számarányának megfelelő mértékben nincs képviselve az OTI autonómiájában.

Ismét hangoztatták azt a régi eszméket, hogy az iparosok által befizetett járulékok, melyeket segédkorukban befizetnek, elvesznek számukra. Maga Papp József, az IPOK elnöke felvetette az

OTI törvények sürgős revízió alá vételének szükségességét és ehhez a munkához az OTI-től számadatokat kérnek.

Ki kell ugyanis mutatni, hogy milyen kategóriákra oszlanak a biztosításra kötelezett vállalatok, mennyi a foglalkoztatottak száma és az általuk lerótt biztosítási összeg és milyen összeget fizettek be az elmúlt tíz év alatt az időközben önálló iparosok.

Tárgyalták ezután a kézműiparosok öregségi ellátásának biztosítási ügyét. Erre vonatkozólag Papp József kifejtette, hogy az OTI-től visszakérlik azokat az összegeket, amelyeket az

önálló iparosok korábban befizettek. Ebből segélyalapot létesítenek az öreg, elaggott, munkaképtelen iparosok támogatására. A jelenleg alkalmazásban levő iparosok részére az OTI keretein belül célravezető lenne az öregségi biztosítás megoldása.

A kifejlődött vitában az ország különböző részeiből összegyűlt szakemberek egymásután szólaltak fel, így dr. Radó Rezső kamarai főtitkár is.

A szociális kérdések után áttértek a hitelellátás ügyére.

Szintén Papp József IPOK elnök ismertette a bevezetelt, hogy a kisiparosság hitelellátása ma nagyon fogyatékos. A kézműiparosság nem tud hosszútávú hitelhez jutni. Az IOKSZ igénybevétele hosszadalmas és nem mindig kielégítő. Ezért

szükség van olyan hitelkeret felállítására, amely vármegyénként látva el az iparosságot hitellel.

Ehhez a kérdéshez is többen hozzászóltak, dr. Radó Rezső főtitkár is és végül abban állapodtak meg, hogy a hitelellátás tekintetében egységes álláspontra helyezkednek és ennek alapján teszik meg a további lépéseket.

A magyar nyelv védelméért az iparágakban

A „Magyar Iparosok Nyelvvédő Könyve” e sorozatban a női iparágak magyarosító szótára jelent meg elsőként. Ennek szerkesztésében a főváros valamennyi iparostanonciskolája részt vett. A legnagyobb gonddal összeállított szakszótár néhány általános nyelvhelyességi utasítás mellett 11 féle női iparág szakmai szókincsét magyarosítja meg. A könyvnek kitűnő hasznát veheti minden iskola, minden nevelő és tanár, de minden mester is, aki szereti hazája nyelvkincsét s meg akarja őrizni ennek tisztaságát.

A fodrászok műhelyszótára. Tóth Árpád igazgató szerkesztésében megjelent a „Fodrászok Műhelyszótára” a Budapest IX., Szvetenay-heai Iparostanonciskola testületének közreműkö-

désével. A munka célja, hogy a fodrásziparosokat munkájukban a magyaszó használatára buzdítsa: és segítse a magyart a magyarhoz közelebb hozni. A füzet tiszta jövedelme a „Magyar a magyarért” mozgalomé.

— A német munkafront sikeres ócskavagygyűjtése. A német munkafront az egész birodalomban ócskavagygyűjtést rendezet az üzemekben. A gyűjtés tovább tart és végleges számokat még nem közölhetünk, de mindenestre jellemző, hogy egyedül a nürnbergi üzemekben sikerült eddig 500.000 kg. ócskavasat összevujteni. Már ez az eredmény is mutatja, hogy milyen óriási mérvű akcióról van itt szó.

A tisztességesen elvégzett munka becsületbeli kötelesség

Horváth Sándor magyar munkásifjú németországi tanulmányútjáról hazatérve beszámoló cikket írt tapasztalatairól. Ebből pár sort érdemesnek tartunk feljegyezni, egyrészt amit a német munkásokról ír, másrészt, ami a magyar iparosokra is vonatkozik.

„Megesodáltam a német iparosok nagy tudását, mely úgy az elméleti felkészültség, mint a munka gyakorlati kivételének pontos, gyors intézésében jelentkezik. Páratlan szakszerűséggel kezelik a legkülönbözőbb munkagépeket, pedig sokkal többet és különbözébbel dolgoznak, mint a hasonló terjedelmű magyar kisipari műhelyekben. Kézügyességük, szakszerű elgondolások is imponáló volt, de azt hiszem,

e téren a magyar iparos bármikor fel tudja venni velük a versenyt. Ezt a benyomást megerősítették későbbi tapasztalataim is.

Erdekes volt megfigyelnem a német munkások felfogását.

Náluk a munkának nagy értéke, becsülete van.

A német munkás nemcsak azt érzi,

hogy a megélhetésért kell dolgoznia, hanem munkájának sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonít, minden tisztességesen elvégzett munka hasznát a hazának, tehát

becsületbeli, hazafias kötelesség a munkát tisztességesen elvégezni. Talán ez a felfogás is egyik oka a megbecsülésnek.

Munkás és munkaadó munkatársnak tekintli egymást nemesak a munkaidő alatt, hanem a magánéletben is.

Sokszor voltunk együtt művezetőinkkel szórakozni és az erősebb tréfáknak nem egyszer ők voltak a szenvedő alanyai.

Milyen szép volna, ha a magyar munkásokkal ilyen szempontból is foglalkoznának és minden illetékes tényező közreműködne abban, hogy az iparosok úgy szakmailag, mint más téren fejlődjenek, művelődjenek. A különféle irányú szervezkedéseket így is lehetne a nemzet szolgálatába állítani.

Az új készletbejelentési rendelet intézkedései

A bejelentési határidőt megváltoztatatták

A minisztérium korábbi rendelete értelmében mindazok, akik ipari, üzemi és egyéb nyersanyagok, valamint fél- és készgyártmánykészleteknek bizonyos mennyiségben felül hirtokában vannak, kötelesek ezeket a készleteket meghatározott időközökben bejelenteni.

A hivatalos lap közli a minisztérium 990—1939. számú rendeletét, amely az egyes anyagkészletek bejelentésére vonatkozó kötelezettséget továbbra is fenntartja, azonban a bejelentés és nyilvántartás rendszerét az eddig szerzett tapasztalatok figyelembevételével — az adminisztráció csökkentése és a bejelentésre kötelezettek tehermentesítése céljából egyszerűsíti. Ezen felül a bejelentések megtételére eddig megállapított kétheti időköz helyett, az anyagok nagyrésze tekintetében három hónapi, kisebb része tekintetében egy hónapi időköz is elegendőnek tart.

A bejelentést minden egyes anyagra vonatkozóan külön 2—2 példányban kell megtenni.

A meglévő anyagkészletet ismételtén be kell jelenteni abban az esetben is, ha annak mennyisége a legutóbbi bejelentés óta nem változott. Nem kell bejelenteni az olyan készleteket, amelyek legutóbbi bejelentés óta bejelentési kötelezettség alá nem eső mennyiségre csökkentek.

Nyilvántartást kell vezetni a változásokról.

A bejelentésre kötelezetteknek anyagkészletükről és az abban termelés, átvétel, elszállítás, felhasználás folytán beállott minden változásról raktárkönyvet, vagy kartoték-rendszert kell vezetniük.

Bejelentendők a következő anyagok: 1. Vas- és fémcikkek. 2. Szilárd és cseppfolyós tüzelőanyagok, kenőolajok, kátrány stb. 3. Vegyikkek. 4. Bőr- és gumicikkek, szőr, sörte és kikészítő anyagok. 5. Fa- és papíranyagok. 6. Textilárúk. 7. Építő helyreállítási és műszaki anyagok. 8.

Gyógyszerárucikkek.

A Budapesti Közlöny január 27-iki száma (megtekinthető az ipartestületben is) felsorolja a nyolc anyagcsoport cikkei, mindegyiknél megjelölve a bejelentési kötelezettség alá eső legkisebb mennyiséget.

A felsorolt anyagok közül a csillaggal megjelölteket minden hó 7-ik napjáig, a csillaggal meg nem jelölteket az 1939. január harmincegyedik napján levő állapot szerint naptári negyedévenként, mégpedig március, június, szeptember és december hó utolsó napján meglévő állapot szerint a következő hó 7-ik napjáig kell bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség elmulasztása 800 pengőig terjedhető pénzbüntetést vonhat maga után.

Epül a balatonfüredi iparos gyógytelep

Az üdülésre szoruló, vagy beteg iparosok számára nagy érték lesz a Balatonfüredi Iparos Gyógytelep. Az intézet építési munkái erősen előrehaladnak, jórészt már befejeződtek, annyira, hogy gondoskodás történt a be rendezéshez szükséges edények, ágy-neműek, asztalneműek szállításáról is.

Bizonyára sok iparos nyeri majd itt vissza teljes munkacerejét.

Magyar a magyarért. Az utóbbi napokban az ország különböző helyeiről az ipartestületek további 440.80 pengő adományt küldött fel a Magyar a magyarért akció javára.

Pályázatot hirdetek Jándy alfegyző helyére. Az Ipartestület Jándy Ferenc halálával megüresedett alfegyzői állásra pályázatot hirdetett. A kérvényeket február 20-án déli 12 óráig kell benyújtani az Ipartestületen.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A mintaszerűen vezetett kisgazdaságok részére gazdasági érdemrendet kell alapítani

Nagyon jól tudjuk, hogy a kisgazdák ezrei köszönhetik tonkremencesület annak hogy a gazdálkodási rend szerük elavult és a mai viszonyokhoz nem alkalmazkodott. Úgy termelnek, mint száz esztendővel ezelőtt. Nem tanultak semmit és csak azt tudják, amit az apjuk is tudot már.

A mezőgazdálkodás nem állt egy helyben, az is fejlődött az igényekkel és aki nem tud alkalmazkodni az bizony lemarad és elpusztul még akkor is, ha a maga életművét a néstelen napszámos megélhetési színvonalára szállítja is le.

Ilyen elmaradott kisgazdák nem jelentik a nagy többséget, mert az országos mezőgazdasági kiállítások bizonyítják, hogy a törekvő tanulni tudó kisgazdák még az ezerholdas uradalom előt is elvitték a pálmát. Tanult kisgazdák vannak, már és példájukat követi is, de szükséges az elmaradottak seregét biztatni, hogy

mezőgazdasági szempontból annyira fontos munkájukat minél jobban végezzék el úgy a maguk, mint a köznek nagyobb hasznára.

Szükségesnek tartom a nagyobb ambíció felkeltése céljából, hogy a kisgazdák részére gazdasági érdemrendet alapítsanak, s ezzel tüntessék ki a minta gazdaságok tulajdonosait. A bíráló bizottságnak meg kellene vizsgálni, hogy a kisgazda, aki számot tarthat az érdemrendre, milyen földön, milyen növényeket termel, milyen a vetésforgója, mennyi igaz és mennyi haszonállatot tart a földjén. A talaj művelése

az állatok tartása milyen és hogy a gazdálkodásánál, mint mellék üzem, hogyan vehető számban a méhészet, konyhakert, baromfityesztés, gyümölcsös. Ki kellene terjeszkedni arra, hogy milyenek az igényei, hány ember dolgozik a földjén és milyen a bevétel-kiadás oldal a gazda könyvében.

A földbirtokreformra szükség van, de a reformot hasznosan csak úgy lehet valóra váltani, ha megoldják a gazdálkodási rendszer reformját is ott, ahol erre szükség van.

Az említett kisgazdákat ki kell szabadítani a maradiság és közöny sáncából, ezt kívánja, nemcsak a saját jól feljogott érdekük, hanem a nemzet érdeke is.

Arra nem lehet várni, hogy az elmaradt kisgazdák önszántukból követik a jó példát. Évtizedek beletelnek, míg a régi kerékvágásból kitérnének egyes gazdaságok. A kisgazdák nevelése, továbbképzése sokkal fontosabb, mint az ipari továbbképző tanfolyamok, mert *agrárállamot vagyunk és népünk többsége a mezőgazdálkodásból keresi kenyerét.*

Egy országos megmozdulás állami és társadalmi a kisgazdaságok ilyen irányú fejlesztése érdekében óriási hatással lenne, mert emelné a termelést, növelné az igényeket, több irányvívá tenné a gazdálkodást és olyan növényi emelkedést jelentene, amelynek úgy a gazda, mint a nemzet nagy hasznát látná.

Beneze Mihály.

Összegyűjtik Hajdu megyéből és Debreczenben a régi neves magyar gyümölcsöket

Igen szép akciót indított meg Debreczenben Póhl Ferenc tanácsos a városi kertészet vezetője. A Gyümölestermelők Debreceni és Hajdúmegyei Egyesülete közgyűlésén bejelentette, hogy összegyűjtik a régi, neves magyar gyümölcsöket és ezért, magokat kérnek a régi nagy fáknak a megjelölésével.

— Hangzatos nevű idegen gyümölcsöket telepítenek, nyakra-főre, luxus gyümölcsöket a kis földekre, ahol csak a bajt csinálják — mondotta a tanácsos, — míg a bőtermő, edzett fajta gyümölcsöket elhanyagolják. A gyümölcsfogyasztás nem luxus, minden törekvés arra irányul, különösen külföldön, hogy

a gyümölcs népelemezési cikk legyen.

Ezt magyar földön nem lehet elérni addig, míg drága, kényes fajtákkal bajlódunk, mert bizony még a középosztályban sem engedjük meg a viszonyok, hogy egy pengős, egy pengőn felüli árban vegyék az almát. Olesó és jó gyümölcsre van szükség, minél több legyen a gyümölcsből, de ehhez az kell hogy

edzett legyen és bőtermő a fajta.

Magyarországon igen fejlett volt a gyümölcsök kultúra és szőlő kertek is híresek voltak, az itteni klímát nagyon kedvelő fajtákat honosítottak meg. Az utóbbi időben azonban a külföldről hozott divatos fajták elnyomták kipróbált régi gyümölcsöket és elhanyagolták ültetésüket. Itt ott lehet csak találni

a régi hatalmas fákat, melyek mázsaszámra ontották a termést.

Egészséges volt a gyümölcs és egész-

séges ez ma is mert edzeltek a fák, nem kényesek és kedvelik az itteni klímát. Itt az ideje, hogy megmentsük a régi jó magyar fajtákat. Az almák közül ilyen a nyest alma, eszikos alma, a sóvári almák. Igen jó almafajta a sikulai alma.

A sóvári almafajták 5—6 mázsát adnak.

Olyan hatalmas fákat lehet ma is látni még, hogy tölgyfában ritkán van olyan hatalmas. Hasonlóan hatalmas fákat és bő termést ad a kenézi pörös, arzénos permeteztést nem kaptak mégis *sokat, hibátlan gyümölcsöt teremnek.*

Kitűnőek a búzas almák. A régi jó magyar körtefajtákkal is így vagyunk. Nagykörös még most is küldi főleg külföldre az arabicska körtét. Igen nagy előnye, hogy a húsa nem lágyul meg a szállítást igen jól bírja.

Az ilyen körtefák 4—5 mázsás termést adnak le

és 20—25 fillérével veszik kilóját. A szilvák közül a Mirabolán szilvát nem kedvelik itt már, de Bécs például igen szereti és vásárolja, mert kitűnő kompót-gyümölcs. A veresszilvát nem szeretik már itt, ezzel szemben a külföldön piaca van.

Ez a szép akció megérdemli, hogy felkarolják, mert közhasznú is. Azokról a régi fákról tehát, melyek edzeltek, beteaságmentesek, magokat gyűjtenek

és adják majd be, hogy esemést nevelhessenek és megtarthaták az arra érdemes magyar gyümölcsfákat és újra benépesíthessék vele a magyar kerteket.

Vigyázni kell a földárak alakulására

A kisgazdák körében élénk mozgalom tapasztalható a talajokhoz viszonyítva nagyobb földvásárlás indult meg. A földárak alakulását érdemes megfigyelni, de jó vigyázni is a kisgazdának, mert hamar bekövetkezhetik ez az idő, hogy rá fizet a „magas” földárakra. A debreceni fekete földben 1200—1500 pengős rak alakultak ki holdanként. Az árak alakulását azonban nem mindég a föld jósága szabja meg, hanem az érdeklődés és a szükség. Ezzel magyarázható, hogy például Zala megyében 4000 pengőig emelkedett egy hold földnek az ára. A békés jó földek holdjáért megadnak 2000 pengőt. A Duna-Tisza közén a szőlőtelepítésre való homokért is megadják holdan-

ként a 450—500 pengőt. A homoki földek iránt azonban a szőlőtelepítési látnom következtében megesáppant nagyon az érdeklődés.

A gazdáknak nagyon óvatosságnak kell lenni az emelkedő földárakkal szemben, mert volt már idő, hogy a felkínált költséggel vásárolták a magas áron adott földeket a gazdák és egyszerre csak lezuhant a föld ára és a gazda ott maradt a nagy teherrel és kiesüszott alóla nemcsak a föld, hanem elvitte még a régit is az adósság. A földbirtokreform valóra válása esetén pedig bekövetkezik a földáraknál a mérséklődés, tehát már ezt is számításba kell venni.

Öntözni kell a ribizlit és egrest

Az öntözés megindulásával olvastunk arról, hogy az öntözéssel egyidőben új termények bevezetésére is lehetőséget kell nyújtani és felvilágosítani a gazdákat. A selyemhernyótenyésztés is nagy szerepet kell, hogy kapjon az öntözéses területeken. Külföldön ugyanis már megállapították, hogy magas törzsű eperfák egyenesen akadályai a hernyótenyésztésnek, mert a levelek szedése igen körülményes, sőt veszélyes. Ezzel szemben bokoralakú eperfákat tenyésztettek. A bokor eperfák talaját öntözik és kétszer akkora levelet kapnak, igen nagy bőségben, legalább is négyszer annyit, mint a nagy, magastörzsű fák. A bokorfákról a gyermek is leshedheti a leveleket. Kiszámították, hogy egy katasztrális holdon öntözéssel nevelt bokorperfa levelcín tenyésztett selyemhernyók 450 pengő tiszta hasznót eredményeztek. A selyemhernyótenyésztés munkáját

gyermek, asszonyok elvégezhetik. A bokorfákkal egész évben alig van dolog.

Külföldön az egrest és a ribizlit öntöző árkok segítségével táplálják. Ezzel elérik azt, hogy a rendszerül sokkal nagyobb szemet adnak és igen bőséges termést. Magyar földön eddig a legtöbb helyen nem törődnek sem a ribizlivel, sem az egressel, vagy pószmétével, hanem magára hagyják legfeljebb egyszer, kétszer a gaztól megkapják. Ugyan így nagy a piaca és igen jó a konzerv felhasználási lehetősége. A kereslet nagyságát bizonyítja az, hogy például Debreczenben százával vásárolták az őszön ültetésre a pószmété a kerttulajdonosok és ügyesebb kisgazdák is. Megfelelő öntözés és ápolás útján munkájuk eredménye sokkal több lenne.

A cukor és a mezőgazda

A cukorrépatermelés igen fontos ága a mezőgazdaságnak, mert nagy területeken folyik a termelés és a cukorrépa megmunkálása igen sok munkásnak ad kenyeret. Az utóbbi időben azonban súlyos panaszok hangzanak el a mezőgazdák részéről és többen kijelentették, hogy nem érdems cukorrépatermeléssel foglalkozni, mert a répatermelés nem adja meg a remélt hasznót és a jelenlegi beváltási ár mellett ráfizethet a gazda a termelésre. Az egyik debreceni földbirtokos, Öry István például kijelentette, hogy a jövőben nem foglalkozik cukorrépa termeléssel, mert nincs arányban a beváltási ár a termelés költségeivel.

A cukor a legfontosabb népelemezési cikknek tekintendő és éppen ezért nem lehet közömbös az, hogy a termelés hogyan alakul. Fontos érdek az, hogy a termelő megtalálja a maga számítását, de az is fontos, hogy a fogyasztó olyan áron kapja meg a cukrot, hogy megfizetni tudja. Az kétségtelen, hogy a cukor ára magas és alacsonyabb áron nagyobb belső fogyasztás mellett mégis elérhető lenne a kívánatos bevétel a nagyobb forgalom révén. A németek, mielőtt Ausztriát a birodalomhoz csatolták, az első intézkedésük egyike volt, hogy a cukornak, annak a fontos népelemezési cikknek az árát leszállították, oly módon, hogy a cukor fogyasztási adóját lényegesen mérsékeltek. Ez az árleszállítás nem csökkentette, lényegében az állam bevételét, mert a cukorfo-

gyasztó milliók tömegek az olesóbb cukorból többet tudnak vásárolni.

Erdemes megemlíteni, hogy a cukor árát abban az Ausztriában szállították le, ahol a cukorfogyasztás évi fejadagja 28 kiló volt, tehát öt kilóval több, mint Németországban. Magyarországon szomorúan kell megállapítani, hogy az évi cukorfogyasztás fejeként alig éri el a 11 kilót. A belső fogyasztás növelésének tehát itt óriási lehetősége van s ez a lehetőség új áruk megállapításánál döntően esik a számításba.

A tojtyúkók teli ivóvize

Az a kisgazda, aki szereti állatait és az állattartását minél jövedelmezőbb akarja tenni, az téliidőben gondoskodik arról, hogy a tojtyúkók ivóvizet kapjanak. Hűdeg téli napokon hamar befagy az állatok előtti vályuban a víz már pedig ha a tyúknak nincs vize az nem eszik rendszeren és nem tud megemléteni. Természetes, hogy ezt megérint a tojtyúkos kosár is, mert kevesebb tojtyú adnak a tyúkok.

Hogy télen is legyen mindég ivóvíz a tyúkok előtt, szokták az itatót legítített téglára tenni és a téglát időnként kiserélni. Egy másik megoldás szerint az itató edény alatt mélyedégetünk és annak melege nem enged befangyni a vizet. A mélyeset úgy kell elhelyezni, hogy az égő olaj kieselke lángját ne fújja el a szél.

A Debreczen rádióműsora

1939 február 19-től február 25-ig

VASÁRNAP

FEBRUÁR 19.

BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.

8.40: Hírek.

9: Magyar szertartású görög katolikus szent mise a Fő utcai Szent Flórián templomból. Aranyszájú Szent János miseje eredeti ősrégi népénekek kísérvé. A szent misét éneklő Balogh Bálint esperes plébános. A szentbeszédet Illiczy Sándor ungvári nagyprépost mondja. A népénekeket Petrassevich József vezeti, orgonán kíséri dr. Tótin József.

10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.

11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Vargha László S. J. mondja.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Operaházi zenekar. — Vezényel Rajter Lajos.

Közben kb. 13.10: „Világhíradó.” Máthé Elek dr. előadása.

14: Hanglemezek.

15: „A Tisza hajózhatósága.” Iványi Bertalan ny. miniszteri tanácsos előadása. 2. „A burgonya teromlása.” Szirmai János dr. növényegészségtügyi szaktisztviselő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)

15.45: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel d'Isosz István.

16.30: „Az Alföld öntözése.” Kállay Miklós m. kir. tükös tanácsos előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Iréne Dubiska hegedű, zongorakísérettel a magyar-lenszvel művészere keretében.

17.30: „Kockázás.” Illés Endre' elbeszélése.

18.05: Magyar est közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Rendezi T. Uray Margit. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.

19.20: „E. T. A. Hofmann, a muzsikusköltő.” Irta Pukánszky Béla dr. egy. tanár. (Felolvasás, hanglemezekkel.)

20.05: Sporteredmények.

20.15: „Julika.” Hangjáték 4 részben. Irta Csúrka Péter. Rendező Kiszely Gyula. — Személyek: Nagypál — Köpeczi Boóc Lajos; Ágnes — Lukács Margit; Julika — Olthy Magda; Ádám — Kédly Gyula; Miska — Juhász József; Vöfély — Antók Ferenc; Vajsz — Herceg László; Vajszné — Harasztó Mici; Vak koldus — Szathmáry Lajos; Sánta koldus — Gabányi László; I. legény — Kubányi György; II. legény — Szentiványi Béla; 1. és 2. hang — Ekcs Jánosné és Saáry Rózsi.

Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: „Mikrofónnal a farsangi éjszakában.” Beszélő Filotás Lili és Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Britannia-szállóból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.40: Kamarazene matiné közvetítése a Nemzeti Múzeum díszterméből. Közreműködik Kresz Géza kamarazzenekara.

15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.

17: Táncclemezek.

18.35: „Világos indul és nyer.” — G. Réthy Pál sakkelőadása.

20: Hírek.

20.20: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

A RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Berlin 19.25: Magyar lemezek, Stockholm 20.10: Kálmán: Marica grófnő. Svájci R. 21.30: Hangverseny.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Königsberg 22.40, Kalundborg 22.20.

KASSA. 10.15: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai evangélikus templomból.

11.15: Istenes versek a magyar irodalomban. Előadja Ross József.

11.40: Hanglemezek.

12.15: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.

12.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

HÉTFŐ

FEBRUÁR 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: „Nyitrai mulatságok 1878-ban.” — (Felolvasás.)

10.45: „A híres mohácsi busó-járás.” Regős Ferenc előadása. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli barangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Horváth-Dudás József cigányzenekara.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred fúvózenekara. Vezényel Seregi Artur.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfelőrája: „Zsigmond király.” Ferdinándy Mihály dr. előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: „Tej az emberszeretet szolgálatában.” Hepp-Baján Ernő dr. előadása.

17.40: Közvetítés a Gellért-szállóból. Illiczy László jazz-zenekara játszik.

18.10: „Magyar-szlovák népzenei kapcsolatok.” Pálóczi-Horváth Lajos előadása, Pálóczi-Horváth Lajosné énekszámaival.

18.50: Táncczene. (Hanglemezzel.)

20: Közvetítés a Magyar Színházból. „Erzsébet.” Zenés játék három felvonásban, öt képből. Irta Szilágyi László. Zenéjét szerezte Huszka Jónó. Rendező Loránth Vilmos. Vezényel Komor Vilmos. — Személyek: Erzsébet — Lázár Mária; gróf Andrássy Földényi László; Latkóczy Ida — Zimonyi Márta; Neszmélyi Kálmán — Szilassy László; Waldeck grófnő — Somogyi Nuszi; Stefi grófnő Fejes Teri; Flórián — ifj. Latabár Árpád; Boro Axaméthy — Szakáts Zoltán; Öreg Neszmélyi — Zordon Gyula; Öreg Neszmélyiné — Dajbukát Ilona; Königsthal grófnő — Kováts Terus; Maxi és Willy huszártisztek — Gonda József és Halber László; Mária, Elvira és Luiza udvarbölgyek — Petur Ilka és Selmeczy Margit; Binder, tanácsos — Sugár Lajos; Rendőrtiszt — Vándori Gusztáv; Kitzelmayer, járásbiztos — Szigeti Jenő; Áron, öreg kassznár — Pethes Ferenc; Szilva Józsa — Horváti Lajos; Pesti arszlán — Fehér Tibor; Bonyhádi — Falussy István; Táblabíró — Arkossy Vilmos; Tamásy — Kovács Imre; I. és II. de-

tektív — Fenyvessy István és Kostyál Gyula; I. és II. lakój — László Tivadar és Surányi Győző; Csendőrhadnagy — Kardos László; Jonel — Vértés Tibor Svaliszér — Kósa Mihály; Teca, szolgálo — Timár Liza.

I. felv. után kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.

II. felv. után kb. 23.10: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10: Hanglemezek.

19: Német nyelvtanítás.

19.35: A „Dehora” oratórium ismertetése.

19.45: A Budapesti Ének- és Zenekar-egyesület oratóriumestjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — Előadásra kerül: Haendel: Dehora című oratóriuma magánénekre, nyolc-, hat- és ötszólamú vegyeskarra és zenekarra.

Szünetben kb. 20.30: Hírek.

A RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 11.10: Az ifjúságnak. Egészséges lélek, egészséges gondolkodás. Krammer Jenő dr. előadása.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: Ruszin félóra.

15.50: Hírek.

16: Hanglemezek.

16.20: Kassai 34-es katonaköltők a világháborúban. Lauschmann Ottó előadása.

16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

16.45—18.50: Azonos Bp. I. műsorával.

18.50: Reiter Márta és Schmidt Bella Liszt-műveket játszanak két zongorán.

19.15—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 20.10: Operett. Rádó Paris 21.30: Opera. London 21: Mannon, opera.

TÁNCZENE: Köln 22.30, Kalundborg 23.20, London 23.25, Frankfurt 24.

KEDD

FEBRUÁR 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Végbél magyar vitézek.” (Felolvasás.) Irta Eörsy Julia dr.

10.45: „Divattudósítás.” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli barangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: A rádió szalonzenekarának műsora.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Nagy Olivér mesterharmóniumon játszik.

17.30: „A chliei földregés.” Matolay Tibor dr. előadása.

18: Részletek Erna Sack „Nanon” című új filmjéből.

18.30: „Táncra-tánc.” Ráth-Vég István dr. előadása. (Felolvasás.)

18.50: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

19: „Köszöntő.” Harasztó Lajos alkalmi verse. — Elmondja Várady

Aranka.

19.05: Ury Anna és Orbán Sándor magyar nótákat énekel. Kísér Farkas Béla és cigányzenekara.

19.40: „Rozsnyói farsang.” Vándor Kálmán egyfelvonásos hangjátéka. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Pista — Jávor Pál; Katica (Kitty) — Honthy Hanna; Gyurka — Bókay Ferenc; Pineér — Palásthy Géza.

20: Dalok. Előadja Nagykovácsy Ilona zongorakísérettel.

20.10: Pethes Sándor és Dénes György trófiája.

20.25: Részletek kedvelt filmek jazz-zenéjéből. (Hanglemezzel.)

20.40: Dani bá' vidám jelenete.

20.50: Operett-részletek. Vezényel Marthon Géza. Közreműködik: Binó Magda, Szilvássy Margit, Sárdy János, az Operaház tagjai, Csóka Béla és a Budapesti Hangverseny Zenekar.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Nagy Izabella és Vargha Imre magyar nótákat énekel, kíséri Bura Sándor cigányzenekara.

22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Táncczene. Előadja a Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekarnak műsora, vezényel Figedy Sándor.

24: A farsang hivatalos befejezésének közlése.

0.05: Hírek.

0.10: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Perti Pál cigányzenekara muzsikál.

0.30: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazz-zenekara játszik.

0.50: Közvetítés a Debreczen-étteremből. Korina Simi cigányzenekara muzsikál.

1.10: Közvetítés az Emke-kávéházból. Szabó Kálmán jazz-háromasa játszik. Kalmár Pál énekel.

1.30—2: Közvetítés a Kék-kávéteremből. Lovász Ferenc cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. 18: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

18.30: Francia nyelvtanítás.

19.30: „Karosszékéből öt világrészen át.” (Verne Gyula életregénye.) — Passuth László dr. előadása

20: Hírek.

A RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 11: Az ismeretlen festvér.

11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.

15.25: Hanglemezek.

Közben 15.50: Hírek.

16.10: Szlovák félóra.

16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

16.45—17.30: Azonos Bp. I. műsorával.

17.30: A felvidéki magyar anya. Dr. Szilassy Béláné előadása.

18.15—2: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 20: Szimfónikus hangverseny. Zágráb 20: Opera. —

Deutschlandsender 21: Donizetti: Lammermoori Lucia, opera.

TÁNCZENE: Luxemburg 23.05, Kalundborg 23.23, Drottwich 0.15.

SZERDA

FEBRUÁR 22

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.15: Gyermekdelicet: „Háromszólamú a nemzeti lobogó.”

10.45: „A perui alkirály bevonulása Limába.” (Felolvasás.)
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Dr. Gálné Schuster Etelka gondolkázik, zongorakísérettel.
 12.45: Hírek.
 12.55: Dánielné Magyar Ilona énekel, zongorakísérettel.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Oláh Kálmán cigányzenekara.
 14.35: Hírek.
 14.50: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: A rádió diákfelőrája: „Építő és romboló állapotok.” Bánki Sándor előadása. (Felolvasás.)
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.10: Baesák Erzsébet Brahms-műveket zongorázik.
 17.40: „A munkások gyermeknevelési póléka.” Fehér István dr. ipariügyi miniszteri titkár előadása.
 18: A rádió szalonzenekara.
 19.30: „Pusztuló vízország: a Hanság.” Aldobolyi Nagy Miklós dr. előadása.
 20: Az Operaház előadásának ismertetése. (I. és II. felvonás.)
 20.15: Operaház előadásának közvetítése. Max Hízel kamaranékes vendégfellépéssel: „A nürnbergi mesterdalmokok”. (II. és III. felv.) Dalmű 3 felvonásban, 4 képben. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richárd. Fordította Várady Antal. Vezényel Fálloni Sergio. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek: Hans Sachs cipész — Losonczy György; Veit Pogner, orvos — Kálmán Oszkár; Vogelgesang, szűcs — Somló József; Moser, szabó — Ifj. Toronyi Gyula; Ortel, szappanos — Vitéz Tibor; Schwartz, harisnyatakos — Koréh Endre; Foltz, rézműves — Komáromy Pál; Stolzing, Walter, ifjú frank jogag — Max Hízel; Éva, Pogner leánya — Osváth Julián; Dávid, Sachs inasa — Sárdy János; Magdaléna, Éva dajkája — Budanovits Mária; Éji ör — Koréh Endre.

II. felv. után kb. 21.10: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 23.15: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.30: Táncalemezek.
 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „A nürnbergi mesterdalmokok”. (II. felv.) Dalmű 3 felvonásban, 4 képben. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richárd. Fordította Várady Antal. Vezényel Fálloni Sergio. Rendezte Nádasdy Kálmán.
 20: Hírek.
 20.20: Hanglemezek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
 10.45: Hanglemezek.
Közben 11.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás.
 11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.25: Kalyteuk Vladimir: Karnevál herceg végrendelete. Szlovák rovella.
 15.35: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye.
Közben 15.50: Hírek.
 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
 16.45—17.40: Azonos Bp. I. műsorával.
 17.40: Kárpátalja magyar városai: Beregszász. Szirmay-Kalos Margit előadása.
 18—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMÁRA: Szófia 19.15: Bellini, Norma, opera. Praha 20.50: Filhar-

monikusok hangversenye. — Páris 20.10: Verdi: Rekviem.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.10. Hírversum 23.15.

CSÜTÖRTÖK
FEBRUÁR 23.
BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Etrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Ferenczy István művészi pályatutása.” Irta G. Harmathy-Simon Marianne. (Felolvasás.)
 10.45: „Átmentem a Királyhágón.” Irta Sztinyay Jenő. (Felolvasás.)
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Beszkárt-zenekar. — Vezényel Müller Károly.
 14.35: Hírek.
 14.50: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „Háztartási tanácsadó.” Sacellary Györgyné előadása.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.10: „A falusi háziúr.” Csiky Pál m. kir. gazdasági s. tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
 17.40: Operaházi zenekar. Vezényel Wilhelm Buschkötter, a magyar-német művészesere keretében.
 19: „A csónakmagyarországi ifjúság és a visszatért nemzetiségek.” Demkő Mihály előadása.
 19.30: Palló Imre, az Operaház tagja magyar nótákat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara.
 20: „Nemzet és ifjúság.” Maknai Sándor dr. egyetemi tanár előadása.
 20.30: Hanglemezek.
 20.50: Jankovics Ferenc és Jékely Zoltán versiből előad Fáy Béla.
 21.15: S. Lászlóffy Margit zongorázik.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
 22: A rádió szalonzenekara.
Közben kb. 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20: Közvetítés a Spolarich-kávéházából. Thalner Gyula és Végli Minály jazz-zenekara játszik.
 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.10: „A diadalút.” (Apróságok Pálmav Ilkáról.) Rozsnyay Kálmán előadása. (Felolvasás.)
 19: Palló Imre, az Operaház tagja magyar nótákat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara.
 19.30: Angol nyelvtanítás.
 20: Hírek.
 20.20: „A tudomány műhelyéből.” — (Felolvasás.)
 20.50: Hanglemezek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA 11.10: Bakos József dr. irodalmi csevegése.
 11.25: Hanglemezek.
 11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.25: Szepessy Szilyay Viola magyar dalokat énekel, zongorakísérettel.
Közben 15.50: Hírek.
 16.10: Ruszin felőrá.
 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
 16.45—20: Azonos Bp. I. műsorával.
 20: „A kölyök.” Vigjáték egy felvonásban.
 20.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 20.15: Szimfónikus hangverseny.
TÁNCZENE: Kalundborg 23. Drottlich 0.15.

PÉNTEK
FEBRUÁR 24.
BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Etrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Az iskolai túlterhelés.” Irta János Alfréd. (Felolvasás.)
 10.45: „A légzőszerv öregedése.” Irta Okolicsányi-Kuthy Dezső dr. egyetemi magántanár. (Felolvasás.)
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: A rádió szalonzenekara.
 14.35: Hírek.
 14.50: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: A rádió diákfelőrája: „Felvidéki népelet.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.10: Ótórái tea Willy Fritschnél. Közvetítés a Gellért-szállóból. — (Hangfelvétel.)
 17.50: Sportközlemények.
 18: Magyar nóták és esárdások (hanglemezzel).
 19: „Észtország.” Csekey István dr. egyetemi tanár előadása, az esztergomi függetlenség ünnepén.
 19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A végzet hatalma.” Opera 3 felvonásban, 6 képben, előjátékkal. Irta F. M. Piave. Átdolgozta F. Werfel. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Vezényel Berg Ottó. Rendezte Rékai András. Személyek: Calatrava gróf — Vitéz Tibor; Leonora és Don Carlos, gyermekei — Rigó Magda és Palló Imre dr.; Alvaro — Halmos János; Gvárdián — Koréh Endre; Fra Melitone — Maleczky Oszkár; Preziosilla — Kovács Jolán; Mastro Trabucco, öszvérhajós — Sárdy János; Fejeser — Toronyi Gyula; Fogadás — Szomolányi János; Dóra — Németh Anna.
I. felv. után kb. 20.55: A rádió külügyi negyedőrája.
II. felv. után kb. 22: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 22.55: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.15: Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyar Imre cigányzenekara muzsikál.
 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam.
 19: Alma Hablitz észet dalokat énekel, zongorakísérettel.
 19.30: „Fey elkésett római államférfi.” (Cola di Renzo.) Huszti Dénes dr. előadása. (Felolvasás.)
 20: Hírek.
 20.20: Hanglemezek.
 21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: Ruszinnyelvű ifjúsági előadás.
 11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.25: Székely Lajos szalonzenekara játszik.
Közben 15.50: Hírek.
 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
 16.45—19: Azonos Bp. I. műsorával.
 19: Régi felvidéki költők: Reviczky Gyula, Kovács Endre bevezetőjét és a verseket elmondja Putnok Bólint.
 19.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

SZOMBAT
FEBRUÁR 25.
BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Etrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.15: Ifjúsági rádió: Beszélgetés híres magyar énekesnőkről.
 10.45: „Mit nézünk meg?” Az Angol kisasszonyok Sancta Maria intézetű ismerteti Mesterházy Jenő.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Eberhardt Kató zongorázik.
 13: Hanglemezek.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 14.35: Hírek.
 14.50: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „Hárman mesélünk.” Közreműködik Harsányi Gizi, Lakatos Elli, és Thén Mária.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.10: Budai György cigányzenekara muzsikál.
 18: A m. kir. posta műszaki tanácsadóknak közleménye.
 18.15: A rádió szalonzenekara. — 1. Adam; nürnbergi baba — nyitány. 2. Bortkiewicz: Ezeregyjé — balettszvit. 3. Ponchelli: Gioconda — órák tánc. 4. Poldini: Mese. 5. Losonczy Dezső: Mozi-mozsik — parodisztikus szvit. 6. German Három tánc.
Közben kb. 19: „Rádió a rádióról.” (Felolvasás.)
 19.45: „Éjjel egy rövidhullámú amatőrnél.” A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
 20.15: „Cigányfantázia.” Rádió-bránc. A „Cigánybáró”, „Cigányszerelm”, „Cigányprímás” és „Cigánygrófnő” című operettek, valamint cigányvonalozású dalokból feldolgozta és vezényel Zakál Dénes. Közreműködik Orosz Julia, Laczó István, Háromy Imre, az Operaház tagjai, a Budapesti Hangverseny Zenekar és Sára Elemér cigányzenekara.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
 21: Hanglemezek.
 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.
 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18: Budai György cigányzenekara.
 18.15: „A világ városai: London.” Fedák Ágota dr. előadása.
 19.20: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 20: Hírek.
 20.20: Versenyművek (hanglemezzel).
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
Közben 11.10: A gömőri magyarság népművészete. Nyiresi Tichy Kálmán előadása.
 11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.25: Hangonyi Dezső és cigányzenekara.
Közben 15.50: Hírek.
 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
 16.45—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
 17.10: „Mit tett a Székesfőváros a Rákóczi-kultusz érdekében? Felkay Ferenc dr. előadása.
 17.30: A Kassai Szimfónia énekkar hangversenye.
 18—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
TÁNCZENE: Berlin 21, München 22.20, Stuttgart 22.30, Kalundborg 23.20, Luxemburg 24.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDÉ.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.45—20.55
78 kg 20.65—20.75 79 kg 20.85—20.95
80 kilós 20.95—21.05. — Felsőtisza
77 kg 20.40—20.50, 78 kg 20.60—20.70
79 kg 20.80—20.90, 80 kg 20.90—21.00
rozs pestvidéki 13.85—13.95, rozs más
14.00—14.15. takarmányárpa első-
rendű 16.00—16.30, középminőségű
15.75—16.00 P. sörárpa kiváló 18.75—
19.25, prima 18.25—18.75, zab első-

rendű 19.25—19.45. középminőségű
19.10—19.20, tengeri 14.15—14.25,
korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.80—
—16.20 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 434 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 127 darab volt. A vásár irányzata változatlan. — Arak: I. szedett sertés 86—88 fillér, II. 74—84 fillér, III. 68—76 fillér, angol tökesertés 94 fillér.

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Szabó
Magannyomozó irodája Varga uca 41. szám, a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál. 770

Levelezés

Független
fiatalasszony ismeretséget keresem. „Élni tudni kell” jelígre a kiadóhivatalba. 864

Házasság

Férjhezmenők
idősebb öreg úrhoz, — vagy özvegyemberhez. Cim a kiadóban. 907

Alkalmazást nyer férfi

Kommenciós
gazdasági cselédet keresek, egy-két nagyobb fiával, április 24-ére debreceni tanyára. Érdeklődni lehet kedden szombaton 12 és 1 óra között e lap kiadóhivatalában. 485 vv

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost katonavisellett keresek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 vv

Jó családból
való négy középiskolát végzett megbízható fiú, tanuló felvétetik. Izsák Rt. festéküzlet, Csapó uca. 694

Kommenciós
kondás bojtárral felvétetik. Tanító u. 10. sz. 832

Kerések
középréti szőlőmunkást két hold szőlőbe, lakást adok a szőlőbe. Jelentkezni lehet, Szondi utca 6. sz. 771

Fiatal
lakatossegédet és nap-számost felvesz Schadek János gépészmérnök lakatosüzeme, Kéttalom u. 4. 808

Komenciós
kocsist, kondást, tehénest, egy családból felvétetik. Erzsébet u. 6. 811

Házmesternek
idősebb gyermektelen házaspárt felveszek feleségre tehénest felvétetik. Érdeklődni hétköznap d. u. **Bundi u. 13. 862**

Kocsis
kocsilovakhoz azonnalra, áprilisra kondás, bojtárral, igáskocsis béres fiával felvétetik. — Bellelő 57. Brámer százados. 822

Segéd munkást
szobafestő és mázó munkára keres állandó alkalmazásra ifj. Zelinger, Kálvin tér 4. 828

Házmester
fizetéses, takarítást vállaló családtaggal felvétetik, Maróthy György uca 5. szám. 744

Fejőgulyást
tehenészethez — nagyobb családdal április 1-re egész évre felveszek, Hajó u. 2. 927

Tanulót
felveszek Tolvay uriszábó, Batthyány 9. 922

Gépészkozács
gazdaságba komencióra felvétetik. Délután Széchenyi u. 21. 900

Tehenész
nőtlent, bentkosztra, jól fejő évi szolgálatra felvétetik. Lorántffy u. 20. 809

Gulyás
gazdaságba komencióra felvétetik. Délután Széchenyi u. 21. 901

Kiszolgáló
italmérésbe felvétetik. Révi, Nyugati u. 2. sz. 916

Cipész tanuló
felveszek Cegléd u. 2. Klement. 928

Kommenciós
kocsist, kondást április 1-re felveszek, a déli órákban Jókai 22. sz. 924

Férfiszabószághoz
elsőrendű kézimunkás felvétetik, Zombor Széchenyi uca 5. sz. 990

Konvenelós
mindenest, aki fejni is tud, 18 éves fiával hosszú bizonyítvánnyal fel fogadok. Montezredes uca 11. 969

Megbízható
agilis urakat, hőlgyeket sorsjegyarúsításra keres Groszmann László, Nagyvárad uca 10. 988

Alkalmazást nyer nő

Kerestetik
kommenciós tehénész, felesége tejhordást vállalja. április 1-re. Nap u. 5. 845

Pénztárosnő,
feltétlen jó számoló, forgalmas üzletben felvétetik. Ajánlatokat: „Keresztyén” jelígre a kiadóba. 693

Elárúsítónő
pipere, illatszert és háztartási üzletben felvétetik. Ajánlatokat: „Jó számoló” jelígre a kiadóhivatalba. 692

Gazdasszonyt
felveszek március 1-re, gazdálkodó. — Miklós u. 32. 855

Jó családból
való leányt, kifutónak felveszek, Boeskaí téri trafik. 799

Varróda
ügyes leány tanulónak felvétetik, Szent Anna uca 25 szám. 821

Ügyes
tanulóleány felvétetik Bardócz nőszabó, Csapó 17. Jelentkezés hétfőn. 976

Ügyes
esomagoló (staniológó) lányokat felveszek Szalkay, Ferenc József út 28/b. 971

Gyakorlott
férfiing varrónőt és egy kifutóleányt felveszek Kölesey u. 21. 886

Jó
vas- és vízdoláló segédnőt — állandó munkára keresek. — Komárominé, Bika bérház. 876

Önállóan
dolgozó ügyes masamód segédleányt felveszek Zizi szalon, Piac u. 67. 957

Gépirónót
alkalmi munkára keresek. Címét „Irodé-pem van” jelígre a kiadóba kérem. 963

Alkalmazást keres nő

Házi beteg
ápolását elvállalná magános nő. Cim a kiadóban. 979

Uricsalád,
vagy magános úr, vidéki háztartását vezetné jól főző, egyedül álló nyugdíjas úrnő. Leveleket „Vidékre” jelígre a kiadóba. 806

Némethány,
elhelyezkedne bárhol, háztartásban segít. Bal-maznyáros, Kerekesné. 782

Alkalmazást keres férfi

Méhek
gondozását vállalom. — Kishegyesi út 38-g. 1111

„Börkereskedő”
jelígen, segéd, gyakorlott, keresztyén, állandó alkalmazásra ajánlkozok. Ajánlatokat a kiadóba. 975

Háztartási alkalmazott

Megbízható
főzőmindenest keresek hosszú bizonyítványokkal. Jelentkezés délután 3—4-ig, dr Orbánné, Ferenc József út 28 B. szám. 730

Főzőnő
felvétetik, Arany János uca 1. B. alatt. 778

Mindenes
főzőnő, hosszabb bizonyítvánnyal, Budapestre felvétetik. Jelentkezés 1—4-ig, Arany Bika bérház, 3 kapu, föld szint, Székelyné. 787

Bejárónót
délután 3 órától keresek, Boeskaí-tér 3. sz., ajtó 6. 789

Mindenes
főzőnőt, hosszú szolgálattal, március egytől felveszek, Halász, Kosuth uca 29. 750

Főző
mindenest, fiatal, hosszú bizonyítvánnyal felveszek, március 1-ére, Varga uca 36. 800

Mindenes
főzőnőt jó bizonyítványokkal március 1-re keresek, értekezni délelőtti órákban hétfőtől Simonffy u. 7., III. e. dr Eber, 888

Bejárónót
keresek elsejére megbízható — délelőtti órákra, Csonka u. 20. 911

Ajánlat

Értesítés.
A Hullaház vendéglő éttermei Timár u. 31. Összejevetelek bantettek rendezésére legalkalmasabb. Jó konyha, fájborok, élgányzene. Tulajdonos Kovács József vendéglős. 810. II. 19—III. 19.

Ingyen
elhordható 10 fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számú ház udvaráról. 547 vv

Függőnyt,
mindenféle terítőt, menyasszonyi kelenyget olesón, izlésesen készít Pósalakyné. — Viola u. 23. 897

Szívónyomó
kutszivattyu eladó — Egreskert u. 13. B. 820

Zománetiúzhelyek,
fapermetezők, bambuszcsövek, metszőlők, hernyózók, acélkefék, fakaparók, — szerszámok, nyelek, alpaka evőszközök, hőpalackok nagy választékban Nagy vas üzletében Csapókanyar. 781

Hölgyeknek
legkedvesebb ajándek egy teababa. Kerekgyártó kézimunkázem, Szentanna 6. 703

Kabátot
10. ucai ruhat 4. házírúhat 3 pengőért készit az Elit szalon. József kir. h. 24. 798. 3. 4.

Gyümölcsfák
gondozását, díszkertek rendezését vállalja Papp ny. főkerész, Hetvevör u. 41. 894

Báladeszkek,
lőcek, rekeszek kaphatók Papirnagykereskedés, Rákosi Jenő u. 4. 1122

Hegyaljai
tarcali szőlőből saját termés űbor kapható 1 liter 84 fill. Jókai u. 6. 884

Kereslet

Fűszerüzlet
és kocsmaberendezést keres a nyírbohátai Hanyaszövetkezet. 638

Szőlőtörkölyt,
borseprőt, legmagasabb áron vásárol Központi szeszfeldő, Vámospécs 608

Egy
jőmeneteli trafikot átvennék. Cim a kiadóban. 819

Két szobaurat
keresek, akár kosztial, akár anélkül. Szent Anna uca 36. 732

Bérlélet
keresek, amely tehénestetre is alkalmas, 15—20 holdig. „Tehénestet” jelígre a kiadóba. 895

Élelmiszer ital

Pászkatörmelék
kapható pászkatgyárban Leány uca 3. 944

Bor,
48 fillér termelől, 25 literenként előjegyezhető. Dégenfeld-tér 1. ser 7. 945

Fidexport
Garantált édes vánarancs **96 fill.**
Prima édes olasz narancs **68 fill.**
GOLENCZKY
Sas u. 2. Tel. 16-05

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fűnom koszt a Hungária panzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59. szám. telefon: 23-39. **800 vv.**

Iroda

Utcai
ügyvédi iroda azonnalra kiadó. Batthyány u. 14. 815

Világos
udvari helyiség tánciskolának, társaskörnek irodának kiválóan alkalmas, béreadó. Ferenc József út 59. 748

Pénz

Pénz!
Privát pénz, hatezer pengő kisebb tételekben is kiadó ingatlanra. Pataky, Péterfia 53. 977

Oktatás

Angol
órákat és fordítást vállal úriasszony. — Simonffy uca 32. 919

Társ

Társat
keresek szezoncikkhez. 6—700 pengővel. jó jövodelem. Cim a kiadóban. 934

Társat
keresek — háromezer pengővel jól jövedelmező üzlethez, havi háromszáz pengőt biztosítok. Jelentkezés csak vasárnap 12 óráig d. u. 3 óráig. Közreműködés nem szükséges. — Biro, Arany János uca 1/a, I. emelet. 989

Rádió

1+2 rádió
és Singer női gép eladó. Kar uca 34. 869

Egy modern,
2+1 lámpás rádió eladó. Csapó uca 18. sz. házfelügyelő. 937

Rádió
2+1 eladó Nyil u. 111. sz. 973

Hangszer

Bécsi
gyártmányú, rövid gyakorló zongora jutányosan eladó. Vasvári uca 13. szám. 766

Ehrbar
zongora eladó. Megtekinthető 1—4 óráig. Arany Bika bérház, 3. kapu, földszint, Székelyné. 788

Zongora
kőrpáncélos, angol mechanikás, süllyesztett varrógép eladó. — Megtekinthető: Besze János uca 6. Tiszti tennispályával szemben. 831

Zongora,
angol mechanikás, s stíngli és kőrpáncélos, keresztthúros, Lanberger, alkalmi vétel, Tanczer, Batthyány uca 1. 853

Bútor

Ebedió
komplett, alighasznaú eladó. Cim a kiadóban. 752

Jókarban
levő modern hálószoba butort vennék. — Ajánlatokat „Butor” jellegre a kiadóba. 775

Hálószoba
butor puhafa. 2+1 Telefunken rádió. — antik tükör eladó — Nyil u. 117. 769

Jókarban
levő tömör bükkfaló eladó Kut u. 44. 831

Eladó
hálóbutor. fehér zománca tüzhely. Lőse u. 17. sz. Tócsokert. 826

Tüzelő anyagok

Akácia
1938. évi vágású, első rendű hasáb 3.40. — Varga 45. Lovász. 993

Itt az olcsó fa!
100 kg. száraz aprított akác 4.20 P, 100 kg. száraz aprított tölgyfa 4.20 P házhoz szállítva. Legjobb szenek legolcsóbb napi árban Kovács Mihály, Szent Anna uca 36. 942. 2. 26

Autó, motor, kerékpár

Csepel
sárgatankos, kifogástalan, eladó. Piac 60. 783

Villanymotor
0.8 H. P. 220 V. eladó. Kulfurást, javítást vállal Kiss kuttúró. Nyil u. 117. 769

Autók
D. K. W. meisterklassé Fiath-Balilla 4 ajtós, csukott B. 14-es Citroen. 6 személyes csukott. Steyer nyitott, eladók. Központi garage, Debrecen Ferenc József ut 60. sz. 785

Keresek
használt, de jó állapotban levő motorkerékpárt, ármegjelöléssel. „Kézpénz” jellegre. 959

Segédmotor
100-as nikeltankos, alig használt, olesón eladó Hajnal uca 19. 997

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
igazolhatóan ötezer pengő havi forgalommal, közeli városkában, házal együtt, családi okok miatt átadó. Felvilágosítás Lengyel Zoltán ügyvédnél, Debrecen, József kir. herceg uca 6. szám. 719

Jóforgalmu
korcsma fűszerüzlettel, lakással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 764

Forgalmas
helyen bevezetett fűszerüzlet, berendezéssel vagy anélkül, elutazás miatt átadó. „Elutazás” jellegre a kiadóhivatalban. 983

Horváth-féle,
nagy üzlethelyiség, két udvari bejárattal, Hunyadi uca 22. 875

Nagyforgalmú
fűszerüzlet, italmérés-sel, áruval, vagy anélkül eladó. Cím a kiadóban. 996

Kézimunkaüzlet
Kassán, forgalmas helyen, jól bevezetett, árukészlettel és berendezéssel elköltözés miatt eladó. Komoly érdeklődők forduljanak „Angora” céghez, Kassa, Tündöly u. 7. 731

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Portálás
üzlethelyiség kiadó augusztus elsejére — Piac 56., házimesternél. 982

Kiadó városi üzlethelyiség.
A Gambrius átjáróban többrendbeli üzlethelyiség, folyó C-i május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet: városháza I. em. 37. számú helyiségben, a hivatalos órák alatt. 600 2. 26.

Püspöki palotában
üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet: Kálvintér 17. sz. alatt a gazdasági gondnoki hivatalban. 974

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
konyha, spájk, kamara kiadó, azonnal, Malvin uca 10. 735

Uccai
egy szoba, előszoba, március elsejére kiadó, Maróthy György uca 23. szám. 727

Uccai
lakás szoba, konyha, különálló kis szoba, — márciusra, Szondi uca 17. szám. 828

Kiadó
szoba, konyha, spájk, mellékhelyiségekkel gyümölcsös, sertés, baromfi tartással Békessy Béla 6. 733

Kiadó
egy szoba, konyha, előszoba, éleškamara. — Félégházi Tamás uca 12. szám. 850

Modern
egyszobás, előszobás, s mellékhelyiséges lakás májusra kiadó. Vargakert uca 7. 859

Kiadó
május elsejére udvari szoba, konyha, spájk, s eserepkályha, víz, villany bent. Hétköznap délután érdeklődni, Bundi uca 13. 863

Egyszobás,
konyhás ürilakás, gyümölcsösben, nyugdíjas, lehetőleg magános úrnőnek kiadó, István út 51. sz. Széchenyi út végén. 761

Kiadó
udvari szoba, fűskamara, idősebb párnak, Arpad-tér 46. márciusra. 880

Egy szoba,
konyha, spájk, fűskamara, márciusra kiadó. Méliusz-tér 7. 883

Egy szoba,
konyha kiadó, Vendég uca 54. 885

Kiadó
előszobás lakás, hozzávalókkal, március 1-ére Percecs uca 21. 896

Egy szoba,
konyha, fűskamara, — március 1-ére, tiszta, s szép udvaron. Hatvan uca 24. házfelügyelő. 921

Szoba,
konyha, spájk, kis családnak, márciusra kiadó. Eötvös uca 21. 917

Egyszobás,
konyhás udvari lakás, piac közelében, Monticzredes uca 11. 970

Kiadó
egy kis szoba, konyha, butorral, vagy üreger, márciusra, Beresényi u. 36. szám. 985

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
hallos, központifűtéses lakás, május 1-ére átadó. Cím a kiadóba kérek. 708

Két,
vagy háromszobás komfortos lakás külön udvarral, májusra kiadó. Kassa ut 33. Vilányos kávéronél. 758

Kétszobás
lakás, esetleg kerttel, május 1-re kiadó. Kalotaszeg u. 8. bejárat. Böszörményi út 3. mellett. 827

Kétszobás
napfényes lakás kiadó egyetemen 5 percrenyire Poroszlai út 71. 839

Kiadó
kertes családi ház kétszoba, konyha hozzátartozó mellékhelyiségekkel, esetleg eladó. Töbötöm u. 52. 840

Kétszobás
utcai lakás kiadó május 1-re, Csillag u. 96. 846

Kiadó
két egyszobás ürilakás, kis családnak, emeleten. Érdeklődni Bors lakatosnál, Böszörményi út 5-c. 856

Kiadó
májusra modern 2 szobás összkomfortos lakás, Kossuth uca 26. Házfelügyelő. 841

Kétszobás
fürdőszobás, konyhás lakás, kertes udvarban, május elsejére, irodának is kiadó. Rákóczi uca 35. szám. 898

Kiadó
májusra kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, erdő közelében, — Hadházi uca 31. szám, Lugosi uca 1. 879

Átadó
kétszobás lakás, központi fűtés, melegvíz-szolgáltatás, március 1-től, olesón. Hatvan uca 6. lépcsőház, III emelet 26. lítt. 925

Udvari
kettő szoba, konyha, spájk május 1-re kiadó Eötvös u. 104. 847

Kiadó
azonnalra Magoss Gy-tér 1. két szoba, konyha, villannyal, vízzel. 760

Udvari
két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, május 1-ére kiadó. Maróthy György uca 23. 727

Kétszobás
tiszta, fűgőmentes lakás, mellékhelyiségekkel, májusra kiadó. Boross uca 16. 801

Péterfia uca 10.
szám alatt két uccai szoba, konyha május 1-ére kiadó. 802

Udvari
kettőszobás, fürdőszobás lakás, májusra kiadó. Batthyány uca 14. 814

Két szoba,
előszoba, parkos udvarban májusra kiadó. — Bujdosó uca 13. 805

Egyszerű
kettő és egyszobás lakás, májustól kiadó — Török Bálint uca 2. 796

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, gyümölcsös, május 1-ére kiadó. Poroszlai út 64. 905

Kétszobás
családi ház kiadó. Jósika uca 5. Értekezni lehet 7. sz. alatt. 940

Kétszobás,
parkettes, komfortos udvari lakás, májusra kiadó. Rothermere u. 15. sz. 946

Kétszobás
összkomfortos lakás kiadó. Szappanos uca 7. Megtekinthető délelőtt 10—11 óráig és délután 4—6 között. 961

Kiadó
kétszobás uccai és két udvari fürdőszobás, s mellékhelyiségekkel május elsejére, Rákóczi uca 29. szám. 881

Garzon
kétszobás, fürdő- és előszobás uccai lakás március elsejére átadó. — Piac uca 22. sz. III. e. 4 ajtó. 992

Kiadó
két, vagy háromszobás lakás, Andrassy út 12. 987

Uccai
kettőszobás, komfortos lakás, esendes udvarban, Kölesy uca-n májusra kiadó. Értekezni lehet: Szappanos uca 22. alatt. Vasárnap délelőtt 10—12 és délután 3—5 között, hétköznap csak délután 3—5 óra között. 939

Kétszobás
több mellékhelyiségekkel álló lakás, tiszta szép udvar, májusra. Hatvan uca 24. keresztépület. 920

Kiadó
május 1-ére szép kétszobás uccai úri lakás, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel, Barna u. 4. szám. 914

Két szoba,
előszoba, fürdőszoba, s összkomfortos, mellékhelyiségekkel együtt május elsejére kiadó. Péterfia uca 25. 738

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
modern uccai lakás, fürdőszoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel múzeum szomszédságában, május hóra kiadó. Érdeklődni: Cserepes uca 3. szám. 599

Kiadó
háromszobás kertre lakás, baromfi és sertés-tartás, különálló udvarban. Szeffü u. 33. Értekezés Garai u. 20. 823

Kerti
lakás 3 szobás üvegezett veranda, mellékhelyiségek és gyümölcsösök kiadó. Értekezni Széchenyi u. 49. 844

Három
szoba, konyha, éleškamara május 1-re kiadó Dugonics Titus u. 3. 854

Három
szoba, hallos, parkettes, fürdőszobás, elsőemeleti utcai lakás lépcsőházi bejárattal Hungaria palotában február 1-re kiadó. 846

Központi
fűtéses háromszobás lakás Piac utcán áthelyezés miatt március 15-re átadó. Cím a kiadóban. 762

Májusig
kiadó 3 szobás központi fűtéses lakás, alkalmi áron. Kules a házimesternél, bármikor megtekinthető. 728

Háromszobás
fürdőszobás, mellékhelyiséges lakás, továbbá kétszobás, előszobás, mosdós garzonlakás májusra kiadó, Arany János u. 48. Értekezni: Teleki 21. 756

Uccai
háromszobás komfortos lakás, minden mellékhelyiségekkel május elsejére kiadó. Értekezni Kanizsa u. 4-a. 763

Háromszobás
komfortos lakás május hóra kiadó. Széchenyi u. 26. 768

Háromszobás
modern utcai lakás május 1-re kiadó, tiszta, esendes udvar, közel a piachoz. Maróthy Gy. uca 21. sz. Megtekinthető kizárólag d. u. 2 és 3 óra között. 1234 mf.— vbg vb vb vbgkb

Kiadó
magasföldszintes két nagyszobás, fürdőszobás ürilakás május 1-re Teleki u. 27. 874

Két szoba,
előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló földszintes egyszobás, szárny lakások májusra kiadók. Böszörményi út 5/e Hatvan uccai villamos szakaszhatáránál. 870

Uccai
kétszobás, előszobás lakás mellékhelyiségeivel kiadó márciusra. Böszörményi út 8. Nyomda mellett 865

Kettő szoba,
konyha, előszoba, — éleškamra, pince és padlásból álló lakás májusra kiadó. Miklós uca 11. 871

Három szoba,
konyha, éleškamara, s pince és padlásból álló lakás, májusra, havi 50 pengő bérért kiadó. — Miklós uca 11. 872

3 szobás
udvari lakás kiadó azonnal Piac 56. alatt 982

Iparkamarában
átadó május 1-ére háromszobás, központi-fűtéses, melegvízes lakás, II. em. 3. Kovács. 978

Püspöki palotában
bérbeadó azonnalra háromszobás, május hó 1. napjától 2 és 3 szobás augusztus hó elsejétől 5 szobás lakások. Értekezni lehet: Kálvintér 17. sz., a református egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 974

Háromszobás
komfortos lakás autó garázzsal májusra kiadó Hatvan u. 4. Főpostával szemben. 903. II. 25.

Háromszobás
komfortos, teljes uccai, tiszta lakás áthelyezés miatt azonnalra kiadó Barna u. 10. Megtekinthető d. u. 2—4 között. 893

Háromszobás
udvari lakás előszobával, fürdőszobával mellékhelyiségekkel májusra kiadó Király u. 8. 912

Kiadó
uccai 3 szobás, udvari kétszobás komfortos lakások aBtázár Dezső u. 12. 930

Háromszobás
modern lakásnak, kétszobás garcon lakásnak, irodának kiadó. Piac 75. alatt 953

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május elsejére kétréndbeli elsőemeleti névszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelőnél. Helyvisít igazgatósága 1607 ev.

Kiadó
május 1-re I. emeleti 5 szoba komfortos, balkonos ürilakás 2 előszobával, Hunyadi u. 24. 757

5 szobás
parkettes teljes komfortos lakás, magános udvarban, város belsőében május elsejére kiadó. Értekezni: Szalay, Ferenc József ut 10. sz. Gazdák Biztosító Szövetkezetnél. Telefon: 19.-05. 711

Kiadó
uccai földszinti ötszobás lakás, május 1-ére. Kossuth uca 22. 743

Kiadó
Magoss György-tér 13. szám alatt egy ötszobás emeleti lakás azonnal s egy ötszobás földszinti lakás 1939 május hó elsejétől. Érdeklődni lehet: Páthy Ferenc főfelügyelőnél, Csapó u. 4. szám. 612

Négyszobás,
uccai lakás kiadó. Széchenyi uca 31. szám, Szilágyinál. 899

Négyszobás,
összkomfortos lakás, autogeisir fürdőszobával, parkirozott udvarban májusra kiadó. — Máróthy György uca 22. szám. 873

Ötszobás
modern lakás kiadó. Széchenyi uca 40. sz., emeleten. 115 pengőért. 906

3, vagy 4 szobás,
új lakás, kedvező fizetési feltételek mellett azonnalra is kiadó Maróthy György uca 18. 929

Kiadó
négyszobás lakás. négyszobás, komfortos, kertes lakás, májusra kiadó a Szent Anna u. 29. szám alatt. Értekezni lehet: városfőháza I. em. 37. számú helyiségben, a hivatalos órák alatt. 600 2. 26

Kiadó
ötszobás, fürdőszobás lakás, május 1-ére, — Széchenyi uca 31. 964

Kiadó
ötszobás uccai modern lakás májusra, Rákosi Jenő uca 4. sz. 965

Kiadó
négyszobás, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, családi házban, Csapó uca 40. 3. 966

Kiadó
május 1-ére négyszobás összkomfortos lakás, Rákosi Jenő uca 2. 936

Butorozott szoba

Utcai
különbejárati szoba kiadó, Boldogfalva u. Érdeklődni Szemmer Hermin, Dóczy-internátus. 788

Egyszemélyes
légfűtéses, ujonnan butorozott szoba kiadó. Batthyány u. 17—19. I. em. 5. 791

Különbejárati
butorozott szoba, fürdőszobával kiadó, Bethlen u. 24. Keresztépület. 803

Kiadó
teljesen különbejárati utcai széken butorozott szoba csendes udvarban. Garay 20. 824

Különbejárati
elegáns butorozott parkettás szoba, külön elő- és fürdőszobával kiadó. „Hella” Csapó u. 22. szám. 987

Különbejárati
butorozott utcai szoba, előszobával elsejére kiadó. Szent Anna 45. 807

Különbejárati
uccai butorozott szoba kiadó. Gólya uca 3. 951

Különbejárati
szép butorozott szoba, kettőnek is, Hatvan u. 2. II. em. 962

Kapualatti
különbejárati uccai szoba fürdőszoba használatával kiadó, — Simonffy uca 38. 947

Különbejárati
szép butorozott parkettes szoba komfortos kiadó, március 1-ére, Kossuth uca 26. szám, udvari jobb oldali harmadik ajtó. 893

Uccai
butorozott szoba, március 1-ére kiadó. — Simonffy uca 15. 904

Különálló
udvari butorozott szoba, kis előszobával kiadó. Honvéd uca 13. 902

Szépen
butorozott tiszta udvari szoba, csendes udvarban kiadó. Piac uca 49. szám. 958

Csinosan
butorozott kis szoba, fűtéssel kiadó. Bika bérház I. 9. 956

Különbejárati
butorozott szoba kiadó, Simonvi út 11 A. 955

Butorozott
parkettes uccai szoba, különbejárattal, Miklós uca 22. 962

Lakást keres

Kisebb
házat érbevennék, — pontos fizető, Csapó u. 62. szám. 838

Egész
udvart lakással bérelnék. Lehet kertsgében is. Molnár fűszeres, — Csapó uca 98. 767

Idős
lelkész házaspár keres uccai kétszobás lakást, esetleg ellátással, május elsejére. Cím: XI. ker. Budapest, Szabolcska Mihály uca 9. 7. emelet 2. 959

Elveszett

Puli
rövid, fekete szőrű, rövidfarkú, nőstény, elveszett. Megtaláló jutalomban részesül, Rákóczi uca 36. 1122

Ingóságvétel

Modern
jókárbán levő ebédlőt vesznek. Telefon: 28-88. Csak hétköznapon. 861

Eladó
teljesen új díofa kombinált szekrény 150x190 cm., modern asztal 80 cm. Vigkedvő Mihály uca 2. Megtekinthető délelőtt. 843

Jókárbán
levő fürdőködöt vesznek. Nap uca 25. 952

Vegyes

Feles
dinyeföldet adok annak, aki gyümölcsfa gondozását elvállalja. Csemete u. 10. 891

Grafológusnő
problémáit megoldja, ügyeiben tanácsot ad. Fogad. Széchenyi u. 43. 772

Ingóság eladás

Tiszti ruha
kard, ponyva, nyereg, pokróc, gyermekkoesi, gépszij bőrönd, Glück, Badogos uca. 726

Hármasszokrény
vitrin, kisebb nagyobb kézimunka és gobelin képek s különböző bútorok eladók. Péterfia 4., cukrászda. 740

Süllyesztős
varrógép, Elektrolux porszívó, elektrodinamikus hangszóró, kifogástalanok eladók. Kardos u. 7. 774

Cszma
mérték után készült, 43-as, olcsón eladó. Szt. Anna u. 66. Kovács. 779

Alkalmi
vétel 13x18-as Ideal fényképezőgép megbízásból eladó. Ungár fotoszaküzlet, Széchenyi 1. sz. 794

Fuvarosnak
való új szekér 4000 új tégláért eladó. Pesti u. 9. sz. 829

Egy
porcellán klozettesze eladó. Péterfia 27. 812

Orgonatóvek
Iris, ószirozsa, lokália tügető, iratszokrény, s Wertheimszokrény eladó. Csak 3-4 óra közt Burgondia uca 15. 860

Varrógép,
bútorok, írógép, bicikli, löszördívány, zongora eladó. Csapó uca 16. 852

Eladó
hat kárpitozott ebédlőszék egy új plüssdivány Debreczenszky kárpítósnál. Halköz. 877

Nagy perzsaszőnyeg
argamant szőnyeg, álló óra, jégsekrény, zsűr-asztal, Wertheimkassa spór, hencserek, konyhabútor stb eladók. Péterfia uca 31. 878

Jókárbán
levő ebédlőberendezés eladó. Érdeklődni lehet Széchenyi uca 29. sz., hétfőtől. Király asztalos. 882

Eladó
kombinált szoba s varrodaberendezés, Piac u. 63., emelet. 908

Szobrász
szárító kemma, takaréktűzhelyek, felelősséggel eladók, Csapó u. 98. szám. 868

Öeska
teglá jutányosan eladó Hatvan u. 11. 918

Argaman

szőnyeg, rézagyak, asztaltűzhely, rézfűgőnyv-rúdk, íróasztal, gyermekhalki, virágállványok, női angol kosztüm. Arany János uca 28. szám. 866

Eladó
konyhabútorok, Rákosi Jenő uca 5., földszint jobbra, udvari lakás. 867

Eladó
bordó plüss garnitúra ugyanolyan függőnyvel, több vas-kályha. Széchenyi 76. 910

Butornak
való díofa deszka eladó Eötvös u. 34. 923

Teljesen
új gyönyörű díofa ebédlő és berkenye háló olesón eladó — Szepességi u. 27. 932

Építkezéshez
faanyagok, gazdasági felszerelések, — melegágyi ívegek eladók. Kiadó modern kettő szoba, fürdőszobás lakás Jókai u. 1/a 933

Süllyesztős
varrógép alig használt állapotban eladó Simonffy u. 38. 948

Gyermeksportkoesi
eladó Veress u. 22. 960

Szép
szövetfüggöny, két ablakra, olcsón eladó. Piac uca 22. sz. III. e. 4. ajtó. 991

Varrógép,
süllyesztős, Singer, eladó, Csapó uca 65. sz., vendéglő. 995

Eladó
fiókos nyitott állvány s petróleumtartály, Szapannos uca 8. 972

Vadonutáj,
karikahajós varrógép, két ajtos jégsekrény eladó. József kir. herceg uca 7. I. em. 980

Vályog
4000 drb eladó Kis-hegyesi ut 38 sz. 998

Gazdasági eszközök

Szekerek,
19 soros vetőgép, — becher ekék, hámok, s príccsnyereg eladó. — Pesti uca 3. 739

Krumplifűlesztő
liszteláda, hordóktól, porszívógép, üst, üstház eladó. Csapó u. 71. 780

Bihari
utca 4. szám alatt nagyobb mennyiségű tehéntrágya, egy nyári jászol, egy szecskavágó eladó. 845

Alig használt
bőrfedeles hintó, sárga homokfutókoesi löszerszámok és koesisruhák eladók. dr. Hadas Miklósnál, Hajdúnánás. 19

Koesi
homokfutó és bőrfedeles hintó eladó. Mindentféle koesimunkát készítek. Hatvan uca 34. szám. 986

Eladó
91 kilós Resicai acél kovácsüllő, Mester u. 40. 834

Gazdasági termények

Eladó
esutka, izik, kévés — eladó. Nádor u. 10. Ujkert. 889

Eladó
pelyvás török, lucerna pelyva, lucernamag I. rendű Karacs Imre gépésznel. Ondód 1. 777

Szalma
eladó Ondód, Mátrai ut. kövesut mellett. Értekezni Hajó u. 2. a tulajdonosnál. 926

Eladó házhely

Villatelek,
termő gyümölcsös eladók. Sesztina uca 4. (kisállomás mellett). 1866 3 2

Villatelek,
egy 404 s egy 327 négyszögöles, a Lajos király téren, közművekkel át-helyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv.

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 percnvire, az Apponyi utca 48. szám alatt fekszik. Megbízható egyén részleltetésre is megkaphatja. 2

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltot-út mentén. Közlebbi felvilágosítást ad a Kölcsonos Segélyező Egylet Kossuth uca 8. 104+

Házhelyek,
elköltözés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari uca 4. szám. 102+

Eladó
Porozlay ut 77. számú szőlővel betelepített házhely. Tulajdonos: Juhász László Nyiregyháza, Vécsey ut 40. 395

Eladó
Porozlay ut 66. számú üres saroktelek olesó áron Értekezni lehet Rákóczi u. 69. sz. 909

Eladó
600 □-öl villatelek — Nagverdön. Csanak József ucaában. Értekezni Kossuth u. 27. 938

Hajdusoboszlón
800 □-öl villatelek — gyógyfürdő, piac központján minden elfogadható áron eladó. Nagy eFerenc. Debrecen. Szondi u. 5. 737

Házhelyek
mesteruccai templom mellett Boszörményi út 2. sz., olesóért eladók. 993

Eladó ház

Samu János
ingatlanforgalmi irodájának hirdetései: Eladó a város minden részén kisebb-nagyobb házak, villák, telkek, feketén és homokon olesó földbirtokok. Biharban 125 hold birtokbérlet kiadó. Iroda Deák Ferenc uca 7. 999

Eladó
a Nap uca 20. számú két uccára nyíló ház. U. ott két szoba, konyhás kiadó. Értekezni uccanott. 710

Eladó
ház Gróf Vécsey u. 27. sz. Homokkert. 709

Bégányi u.
8. sz. ház eladó. 731

Eladó
kétszoba, konyha, — pince, gyümölcsösből álló adómentes ház Sinay Miklós uca 44. 745

Házamat
eladom, vagy eleserélem kertben, Homok u. 101. szám. 759

Kut u.
20. számú ház és egy juhászbunda eladó. 776

Adómentes
ház egészben, vagy fele eladó. Cím a kiadóban. 790

Eladó
ház, két szoba, konyha, szőlő és gyümölcsökerttel Csizgekert, Csörsz u. 15. 825

Eladó
a Csokonai u. 29. sz. ház. 842

Eladó
ház sürgősen. Két szoba, konyha, nyári konyha, szőlőlugas, kut, villany, 43 □-öl telek, utolsó ára 950 pengő. Létaí ut 13 b. 887

Berettyóújfaluban
eladó adómentes, jó-vedelmező ház nagy gyümölcsösrel és szőlővel, vagy eleserélném debreceni ingatlanal. Értekezhetni Debrecen. Kazinczy u. 10. 890

Eladó házak:
Pozsonvi ut 8. Apafi 69. Értekezni Kétmalom u. 14. 913

Rákóczi
piacnál üzletes ház eladó. Értekezni Maróthy u. 3. udvarban. 916

Villa.
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsösrel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt. 107 vv

Eladó
részben adómentes kétlakásos ház piac közelében. Kut u. 33. 981

"FERRATO"
Lentini vérnarancs — 104
Ovári vérnarancs — 96
Ca abriai vérnarancs — 88
a Délgyümölcs-csarnokban
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

aNgyállomásnál
150 P havi jövedelmes ház hétezerért eladó, felével átvehető. Cím a kiadóban. 858

Lehel uca 51.
nyaraló, nagy kert, s gyümölcsös, két szoba, konyha, üvegezett veranda, pince, jóvízű kút, teleknek nagy jövője, könnyen parcelálható, eladó. Értekezni: Kónya trafik, városház, Kossuth uca vagy Sass József, Nagy léta. 641

Mester uca
és Kar uca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyanesek eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar uca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alapincézve, elköl-tőzés miatt. Értekezni Bakóczy ingatlanforgalmi irodánál, Werbóczy uca 8. szám. 1150 vv.

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ugyanakkal nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jói jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan uca egyik modern házat. Nagy, 591 négyszögletes telken, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Kitűnő
jövedelmező biztosított magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Cím a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozay telepen. 384 négyszögletes telken, 3 kislakás. Az átvetelhez alig kell valami pénzt. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 18 A +

Masszív-sarokház
vásárterem, a város lez forgasmasabb központján, régi bevezetett jömenetelű fűszerüzlettel és italméréssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos áron eladó. Kitűnő tőke befektetés. Cím a kiadóban. 107 +

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fűrdőszoba, évi 4000 P bérjövdelemmel — 366 négyszögletes területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sernyő, elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101 +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövdelemmel hozó ház 115 négyszögletes telken, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczenél. 17 A +

Három utcára szülő
nagyserű házat vehet a Nap uca, Attila tér, Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás úrilakás parkettes, fűrdőszobás, víz, villany, gőzvezetékekkel, virágos udvar, szőlőn gas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23 +

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Cím a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövedelmező ház: a Zenedé uca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végző ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Négyszobás
alapincézett adómentes új ház, Nagyerdőhöz közel eladó, Vasvári u. 7. szám. 981

Havi 172 pengő
bérjövdelemmel hozó szép ház, melynek 158 négyszögletes telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most reponálták Szabadkéből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

BALÁZS ANDOR
INGATLANFORGALMI IRODA - RÁKOSI JENŐ - U. 5

Tanyásbirtok köztűnál 34 hold, melyből 10 h. szőlő, 4 hold gyümölcsös, 17,000-ért, felszereléssel. Ebesen 30 h. tanyás. Ondódon köztűnál 30 hold tanyás, — Eiepen 30. Kismacson 2 hold 1200-ával. Kiszepesen 5—6 holdak. Miklós uccánál alapincézett 4, 3, 2 szobás, fűrdőszobás lakásos ház, bankteherrel 17, ezer pengő. — Csapónál 3500 bérjövdelemű 15,000 pengő. Csak alkalmi vételeket ajánlok. 943

1 kg narancs	68	1 kg mandarin	98
1 kg Jaffa narancs	88	1 kg füge	88

Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.
Szilágyság mellett.

Bakóczy Laszlo
ingatlanforgalmi irodája

Werbóczy uca 8. szám. Telefon: 28-26. szám. — Saját ház.)
(Járásbírósgal mellet.)

Örökösök sürgősen, s potomáron eladják a Hatvan uca 34. számú üzletes házat, 10 rendbeli lakással, 310 négyszögletes telkekkel, 18 ezret kérünk, de abból is engedünk.
Arany János 40. kettő rendbeli háromszobás, összkomfortos úrilakással, minden elfogadható áron.
Kossuth uca közepénél háromszobás, s összkomfortos, teljesen alapincézett úrilakás, befűtött nagy udvarral, potom 16 ezerért.
Mester uca 9., kettő rendbeli háromszobás lakásokkal, kétszázötven négyszögletes telkekkel, alkalmi áron megvehető.
E sal c. emfűv Vasútiaknak, villanygyárosoknak, HEV alkalmazottaknak kiváló alkalom Monostorpályi út 10. számú há-

romlakásos kitűnő karban levő ház, 7 ezerért. Nagyön bájos kis család ház, a Kassa út elején, jobbról, Patay uca 7. számú, kettőszobás ház, nagytelkű gyümölcsösrel 6 ezerért. Hadházi úton öt s fél katasztrális hold legprimárb termő szőlő, alapincézett kettő szoba, konyha, lamara, s terras, adómentes modern úrvillával, hatvan darab termő gyümölcsfával, 15 ezerért.
Ebesen egy hold lucernával bevett legprimárb fekete föld, 1250 pengőért.

Kiadó
hentesüzlet, teljes berendezéssel, fűszerüzlet nagyforgalmú helyen berendezéssel, vagy pedig anélkül és még egy harmadik üzlethelyiség is Vargakert közepén. 954

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbérlekötés havi 97 P f. lyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Ügyszólván ingyen
juthat most házhoz az aki megveszi a Hétvezér uca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyszögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Alkalmi vétel,
Honti uca 24 B. üzletes sarokház, teljes fűszerüzletberendezéssel, elköltözés miatt olcsón eladó. Biztos megéltetés. 574

Alkalmi áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögletes telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külső egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletekkel eladó. A terület házhoz lehet hasznosítani. Bihari uca 4. 102 +

Földbérlet

Bérletet
keresek 50—130 holdig Ajánlatokat „Tavasza” jellegre a kiadóba. 697

Kétholdnyi
föld kevés szőlővel és szerény lakás kiadó. — Szalma, boroshordó eladó. Bellegelő 9-c. köztemetőnél. 797

Kiadó
600 négyszögletes föld konyhakertésnek. Értekezni Böszörményi út 52. sz. 792

Eladó föld

Eladók
Veréb dűlő 14. számú tanya 13 és fél hold, Haláp 76. számú kasszáló 15 hold. Nagycsere 7 hold, Martinka 1 hold 108. számú pajta, szőlővel, Hatvan-uccaikert, Gohér uca 5. szám, pajta, szőlő, s gyümölcsösrel. Agárdi uca 20. számú. 755

Eladó
Boeskykertenben 1200 □-öl termőszőlő gyümölcsös lakóházzal, terméskő pincével. — Luther u. 11. 857

Eladó
348 □-öl gyümölcsös Töhötöm u. 7. sz. Értekezni K. Tóth a. 1. sz. Sütőde. 849

Eladó
268 □-öl esemege szőlő Hajdusámsonban. Meggyeskert, a gránicon. — Érdeklődni Kölesy u. 21. kerületben. — Dszenyiék. 887

250 és 300
négyzetméteres telkek a Poroszlav uton és Erdősoron eladók. Érdeklődni lehet: — Tóth és Sebestyén utnál, Fűrdő uca 2. 59

Ondódon
30 holdas Maeson 50 holdas. Bellegelő 6 holdas tanyásbirtok. Hajdusámsonban 14 holdas szőlőbirtok eladó. Máté ingatlaniroda (Rendőrpalota mögött) 736

5 hold
tanyával eladó. Fanesika 10. Érdeklődni Fanesika 60. sz. alatt. 795

Város alatt
Vámospéresi utnál 5 hold föld bekerítve eladó. Tóth, Bellegelő 96. 795

Eladó
8 hold föld (Vedres dűlő) Bellegelő 396 b. Értekezni ugyanott. 804

Debrecen
város közvetlen közelében eladó 25 kat. hold terület szántóföld akár egészben, akár részben. Érdeklődni lehet Széchenyi u. 14. sz. alatti ügyvédi irodában. 817

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi uca 24. 1463 vv

Parcelák
a legjobb fekete földből, vetésre készen, gézekével szántva, kisebb tételben is — kaphatók még e hónapban tavaszi átadásra a Nagymacsi új kiosztás mellett, kövesut és állomás-hoz másfél kilométertől kezdve, azonnali átadásra 1400. — őszi átadásra 1300 P legmagasabb árig, kedvező költségen és tizetessel. — Szerződés helyben elintézhető az uradalmi felügyelőnél, Maes. — Posta, vasút, távirda helyben. Telefon: Debreczen 23—02. 765

Eladó
szőlő, gyümölcsös — 1958 □-öl, lakóházzal, bankteherrel. Nádor u. 20. 968

13 hold
tanyásföld — város alatt kedvező feltételek mellett eladó. — Szalmatörök, Fajkánhoz bugatást elfogad. Szappanos u. 19. sz. 949

Prima
föld, Kismacson, másfél hold eladó. Értekezni lehet: Mikes Kelemen uca 9. alatt, Csapó:ert 984

Eladó állatok

Eladó
tisztá angol him sertés. Kurué uca 66. 674

„Bantam”
törpe, fekete fiatal kakasom elcsereiem hasonló fajta jérével, — esetleg eladom. Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 810

Puli
költyök faj, tiszta fekete, göndör, eladó. — Szabó Kálmán u. 29. 784

Kettő
darab zsírmalac, 100 kg-os, eladó. Teleki u. 14. 813

Eladó
három hónapos Mátai selyem pinesi. Tiszta faj him. Kis uca 7-á. 833

21 hónapos
jól fejlett tarka bika eladó. Boldogfalva u. 18. sz. 935

Kanári
madarak komplett tenyészettel egyenként is eladók. Eötvös u. 104. sz. 848

Eladó
két komondor kölyök kutya. Ugyanott motorkerékpár, Jókai uca 40. szám. 994

Szerkesztője (jelölés):
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomsa a
MEZANIMATI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RÉSZEVTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
MÉ. SZIGETHY GYULA
igazgató.